

Vegyes közlemények.

Az oktatáshoz való előkészülés.

Irta: *Virág László*, csendőrszázados.

Ha valamely testületnél létkérdés az, hogy egyes tagjai a reájuk hármló teendőkkel tisztában legyenek, tanuljanak és tudjanak, úgy ez kiváltképpen létkérdés nálunk, hol a szolgálat természeté hozza magával, hogy a hivatásunk körébe vágó ügyekben teljesen önállóan, tehát legtöbbször minden támasz, minden segédeszköz nélkül csupán a megtanult törvények, utasítások és rendeletek alapján járjanak el testületünknek tagjai, de különösen a gyakorlati szolgálatot teljesítő csendőreink és altisztjeink.

Hogy legénységünk kellő tudással felügyelkezve állhasson szembe a reá hármló feladatoknak, szükséges, hogy az oktató egyénekben meglegyen a kellő képesség és a feladatszülte számos nehézség felismeréséből származó jóakarát is, hogy tanulni tudjanak és akarjanak is. továbbá, hogy az oktatásra hivatott közegek oktatni képesek legyenek és ezen kötelességből lelkiismeretbeli kérdést csináljanak.

Az oktatás hiányosságai — bár vannak nagy számban igen tisztelretméltó, szakképzett és kötelességtudó altisztjeink, kik e feladatkörben is dicséretreméltóan megállják helyüket, — leginkább az őrsökön észlelhetők annak következeseképp, hogy őrsparancsnokaink egy jó része még ma sem rendelkezik azon előfeltételekkel, melyek egy helyes, szakszerű oktatáshoz feltétlenül megkivántatnak.

Igen sokszor van nálunk szó a módszeres oktatásról, s igyekezünk egyes módszereket, mint célra-vezetőket, magyarázgatni, hogy az oktatásra hivatott őrsparancsnokaink elsajátítván azokat, általánosan alkalmaztassanak.

De mit tapasztalunk? Azt, hogy ezen módszerek meghonosodni, elterjedni még sem tudnak s ki-ki

egyéni szempontból itélvén meg a helyzetet, a maga egyéni felfogásához képest keresi az utat és módszert, melynek segélyével célját elérheti.

És ez nem is hiba, mert nem a módszer egyedüli helyességén mulik az eredmény sikeres vagy sikertelen volta, mert több út visz Rómába, hanem azon, hogy milyen az oktató anyag, s milyenek az oktatónak a kezére bízott anyag minőségéhez való képességei s egyéni felfogása, észjárása, a feladat súlyáról alkotott véleménye és lelkiismeretessége? s hogy tisztában van-e azon követelményekkel melyek pedagógiai szempontból az oktatótól megkivántatnak, — s meg van-e benne az igyekezet, melynek révén hiányos képességeit kiegészítheti?

Hogy valaki helyesen oktatni tudjon, annak előfeltétele elsősorban, hogy maga is tudjon, még pedig alaposan és teljes biztossággal tudja azt, a mit oktatni akar, másodsorban meglegyen neki a kellő szóbősége és előadói, mondjuk elbeszélő képessége, harmadsorban legyen általános emberösmerete, melynek segítségével az oktató egyént is könnyen kiismerni s annak egyéni fogvatkozásai, képességei és tulajdonságaihoz alkalmazkodni tudjon s felösmerje az oktató pedagógiai képességének a határát, melyen belül kell mozognia az előadásnak, hogy sikertelen idővesztegetés ne legyen a reafordított fáradság, s hogy az oktató képes legyen felösmerni azon eszmekört, melynek segélyével az oktató figyelmét lekötöni és megrögzíteni tudja, a nélkül, hogy azt kifárasztaná.

Sem az az oktató, kinek nincs meg a kellő tudása, sem az, a kinek nincs meg a kellő előadási képessége, még ha az anyagot alaposan ismerné is, sem az, a ki az oktató egyéni sajáttságait, ismeretkörét hamarosan kifürkészni és hasznosítani nem tudja, s végül leginkább az, a ki az oktatást szórakoztatóvá, élvezetessé tenni nem képes, jó oktató nem lehet.

Ha az oktatás az oktató részéről kényszer kötelességen, az oktatandó részéről pedig kényszer jelenlétben, tehát passiv viselkedésen alapul, sikert várni tőle nem lehet, mert az oktatón ilyen helyzetben erőtvető nyomott hangulat áterjed a tanítványokra, kínos unalomná válik és a legtjelesebb érdeklődést is kiölni képes.

Valamilyen tárgyról szakszerűen értekezni, előadást tartani minden előkészület nélkül úgyszólván lehetetlen, s eleve ki van zárva, hogy az, a ki az előadásra elő nem készül, teljes biztossággal tudjon a tárgyhoz szólni az ahhoz megkívánt részletesség kimerítésével s a hallgatónak egy közbevetett kérdése elégséges ahhoz, hogy előadásában fennakadjon.

Ha az ember egy eszmével bővebben foglalkozik s egy felvetett gondolat kapcsán az azzal rokon eszmék fölött is elmélkedik, mindenesetre biztosabb, öntudatosabb véleményre jut, mintha az eszme véletlenül vagy váratlanul vetetik fel és arról azonnal kell véleményt nyilvánítania.

Igy jár azon oktató is, a ki készületlenül áll az oktatandók elé s csak ötletszerűleg áll elő az oktatással, vagy éppen ott keresi ki az anyagot az oktatáshoz.

Ezért egy helyes szakszerű, okos előadásnak elengedhetlen feltétele az *előkészülés*.

Mit értsünk előkészülés alatt?

Az előkészülés nem más, mint megállapítása annak, hogy az oktató a legközelebbi oktatási idő alatt miből és kiknek tartson előadást? A kiválasztott tananyagnak megtanulása, vagy ha az már előtte ismert dolog, figyelmes ismétlése, s ezen tanulás vagy ismétlés nyomán való elmélkedés a fölött, hogy a kiválasztott tárgy a gyakorlati életben hogyan szokott érvényesülni, az oktató gyakorlatában fordult-e elő már idevonatkozó eset, mik voltak ezen eset részletei, indító okai, s az esetnek, melyek azon főbb vonásai, melyek azon jellegzetességét megadják, hogy a szóban forgó előadási anyagra

vonatkoztatni lehet? Ha pedig gyakorlatában elő nem fordult volna, igyekszik emlékébe hozni azon esetek részleteit és jellegzetesebb vonásait, melyek bajtársai gyakorlatában előfordultak, vagy a melyeket hallomás, avagy olvasás útján vett tudomásul.

Elmélkedés tárgya kell hogy legyen az is, hogy a kiválasztott előadási anyag mily törvényekkel, szabályokkal, rendeletekkel vagy szokásokkal áll vagy állhat vonatkozásban, s ezen törvények, rendeletek stb. utánolvasás útján az oktató által emlékében felelevenítendőek lesznek.

A kiválasztott tananyag mineműsége összehasonlítható ezen elmélkedés közben az oktatandó legénység képességeivel, ismeretkörével, hogy a gyakorlati példák felhozását lehetőleg ezekhez képest is lehesen alkalmazni, s oly mederbe terelni, hogy az oktatandónak figyelmét a gyakorlati példa lekösse s előtte az előhozott tananyagot érdekessé tegye.

Miután a tananyag nemcsak oktatás, de magántanulás tárgya is, arra is figyelemmel kell lenni az előkészületnél, hogy a kiválasztott anyag minden kifejezése, szava kellő mérlegelés alá vétessék s már ekkor kiválasztassanak az egyes kifejezések és szavak, melyek különös nyomatékkal bírnak, avagy a melyek az előzmények vagy vonatkozások kellő ismerete nélkül félreértést vagy félremagyarázást okozhatnak, vagy a melyek a nép nyelvben vagy éppen nem, vagy csak igen ritkán fordulnak elő s így a különös iskolai előképzettséggel nem bíró, vagy a szintiszta magyar nyelvet nem ismerő fiatal csendőr előtt ismeretlen lévén, az előadott vagy olvasott anyag megértését akadályozhatják.

Ezen szavak vagy kifejezésekhez hasonlértelmű népies szavakat kell azután az oktatónak keresni és készletben tartani, hogy azok segítségével az előbbieket jelentőségét ismertethesse, ha pedig az oktatandó idegen ajkú s az oktató annak anyanyelvét bírja, az anyanyelvben megfelelő szó vagy kifejezés is már előre kikeresendő, hogy ha a szolgálati nyelv

ven való egymással azonos jelentőségű szavak révén a helyes megértetés nem sikerülne, ezen szavak vagy kifejezések legyenek kéznél a cél elérésének elősegítésére.

Tudni és már előre figyelemmel kell lenni arra is, hogy az oktató szokott-e az előadás alkalmával felvilágosításokat kérni? S ehhez képest ismerve az ő észjárását, az oktatónak gondoskodni kell, hogy a netán felvetendő ilyen kérdésre helyes és biztos választ is tudjon adni, tehát az adott körülmények között arról is kell gondolkoznia, hogy milyen kérdésekkel állhatnak elő tanítványai, és hogy azokra milyen választ fog adni? De mert minden oktatás befejeztével már a saját megnyugtatása végett is az oktatónak kötelessége hallgatóit megkérdezni, hogy az előadott anyagot megértették-e, s ha valakinek valami kételye lenne, kérjen felvilágosítást, — szükséges is, hogy az előkészület az ilyen eshetőségekre is kiterjeszkedjék.

Az előkészülés fonalán való elmélkedés révén rövid jegyzetek is készíthetők, hogy az egyes fontosabb momentumok kiemelése, mely az előadandó anyag megvilágításánál lényeges szerepet visz, felelősenységből, vagy az oktatásnak más irányba terelődése folytán el ne maradjon.

Az ilyen előkészülettel rendelkező oktatót csak a legtrikább esetben lehet zavarba hozni, mert eleve gondoskodott magáról, hogy minden nehézséggel szemben legyen kész fegyver a kezében.

De lássunk egy ilyen előkészületet a maga formájában példaként!

A szolgálati utasításból szándékozik az oktató iskolát tartani, mondjuk egy próbacsendőr és egy alig két éves csendőre előtt.

Kiválasztja a 36. §-t, mint oktatási anyagot, mely a bilincs alkalmazásáról szól.

Az előtte fekvő utasításból ezen §-t figyelmesen elolvassa s azután azt magának igyekszik értelmesen és kellő hangsúlyozással elmondani, tehát tisztá-

tába jön és meggyőződik róla, hogy ő ezen §-t tudja.

Maga a czim emlékébe hozza már, hogy egy olyan tárgyról fog oktatást tartani, mely az állampolgárok személyes szabadságával szoros összefüggésben áll, tehát legalább röviden vázolni kell majd hallgatói előtt, hogy a fennálló törvényeink értelmében személyes szabadságban korlátozni, vagy pláne attól valakit megfosztani ok nélkül nem szabad, ahhoz pedig, hogy jogosan korlátoztassék ez, vagy a megfosztás megtörténhessék, *alapos ok* szükséges. Mik lehetnek ennek okai vagy előfeltételei a csendőr szempontjából? Eppen ezeket tárgyalja a kiválasztott tananyag!

Mindjárt az első sor második szava nyomatékka fejezi ki, hogy *«elfogott»* kell hogy legyen, a ki ellen a bilincs alkalmazható, tehát oly egyént, a ki még elfogva nem lett, megbilincselni nem szabad, a ki ezt mégis teszi, a személyes szabadság megfosztása által büntetendő cselekményt követ el.

Amde vajjon a hallgató tudja-e, hogy ki az *«elfogott»* egyén, milyen fokú törvényes joga a csendőrnek az *«elfogás»*, s milyen esetekben van joga a csendőrnek valakit *«elfogni»* és milyen formában eszközlendő ez?

Jóllehet rendszeres oktatás mellett a próbacsendőr is tisztában kell hogy legyen már, mikor e §. oktatásához érkezünk vele, hogy mik az elfogatásnál enyhébb jogai a csendőrnek, melyeket az *«elfogás»* igénybevétele előtt már alkalmaznia kellett s azt is tudhatja, hogy az elfogás milyen formában történik, mégis, mielőtt a dolog érdemébe hatolnánk, szükséges felténni, hogy biztosan és alaposan nem tudja, az pedig majdnem bizonyos, hogy az elfogásra szolgáló okokkal még nincsen tisztában.

Tehát az előkészület bevezetése csak akkor lesz alapos, ha e feltevésekből kiindulva, az oktató e kérdésekre — a vonatkozó szabályokat és törvényeket emlékezetébe visszaidézve — maga is megfelelni igyekszik.

Mindenesetre lényeges, hogy az oktatóndó emlékébe hozassék, hogy a csendőr vagy az arra hivatott hatóság vagy bíróság felhívása folytán, vagy saját kezdeményezéséből, tehát önállóan fogantatható «elfogást», s érinteni kell, hogy melyek azok az arra hivatott hatóságok és bíróságok, melyek a csendőrnek felhívást adhatnak, s milyen esetek lehetnek azok általában, mikor a csendőrnek joga van *önállóan* valakit elfogni. Pld. ilyen hatóság a járási főszolgabíró, bíróság: a kir. járásbíróság, kir. törvényszék, stb. — s általában a főbenjáró büntettek: gyilkosság, rablás, gyújtogatás elkövetése lehet az ok, mely a csendőrt az elfogás fogantatására feljogosítja.

A következő «egyen» szó kifejezése annak, hogy a bilincselés «férfi és nővel» szemben egyaránt alkalmazható. «A járőr vagy az őrsparancsnokság részéről» kitétel a kellő megkülönböztetés vonására késztet. «Járőr» az a csendőr, a ki szolgálatilag ki van vezényelve, vagy ha nincs is kivezényelve, de törvényes okból és saját kezdeményezéséből szolgálatilag fellép, őrsparancsnokság pedig az akár szolgálatba vezényelt, akár csak a laktanyában belszolgálatot tevő őrsparancsnok, illetve az ennek távollétében honn lévő őrsparancsnokhelyettes, a ki hivatva van az őrsparancsnokság minden teendőit végezni, irányítani, alárendeltjei tevékenységét megbírálni, fokozni, vagy az azok által mellőzött rendszabályokat pótolni, illetve a kellő ok nélkül alkalmazott rendszabályokat enyhíteni; szóval maga a felelős parancsnok.

A «bilincs» szó nem szokásos népies kifejezés, de «vas», «vasra verve», «rabláncz», «megvasalva» népies kifejezések vele rokonok s ezen kifejezés nyomán felöltik az oktatótnak a kételye, hogy hallgatója ismeri az eszközt, melylyel bilincselnie joga van, ösmeri-e annak rendeltetését, annak kezelését, s felhívja figyelmét hogy az oktatáshoz egy szabályos bilincset készítsen elő, hogy azt s annak alkalmazása módját *gyakorlatilag bemutassa*.

Eddig elég ha «személyes szabadság», «elfogott», «bilincs» czimű felhívó szavak papírra vetetnek és a bilincs előkészítettetik.

A következő «csak akkor» kitétel felhívja figyelmét arra, hogy az elfogott egyénekkel szemben nem mindenkor alkalmazható rendszabály a bilincselés, hanem «csak» bizonyos egyéb okok fenforgása esetén, tehát kivételesen és erre a hallgatók figyelmét is reá kell irányítania azzal, hogy az éppen következő esetek és helyzetek azok, melyek az elfogott egyén megbilincselését indokolhatják, s tulajdonképpen ez a tárgya az előadásnak.

Az a) pont tulajdonképpen két helyzetet különböztet meg, tehát ezen két helyzetet élesen szembeállítani kell. Az egyik helyzet az elfogott egyén «ellentállása», a másik «rakoncztatlan magaviselete».

«Ellentállás» kifejezés nem köznapi, tehát magyarázatra szorul. «Ellenkezés», «engedetlenség», «szabadkozás», «szembeszállás» rokonkifejezések használásával jelentősége megmagyarázandó. Példa rá: az elfogás után az egyén felhívatik a törvény nevében, hogy a kijelölt irányban haladjon, de az azt nem teszi, meg sem mozdul, vagy lefekszik, más irányba megy, esetleg kijelenti, hogy nem megy sehová, — ez «ellentállás»; «másképp meg nem törhető» kifejezés magában rejti azon kötelességet, hogy a járőr elsősorban ne a megbilincselést használja fel az ellentállás leküzdésére, hanem más alkalmas eszközöket, pld. a figyelmeztetést a törvény nevében, hogy minden körülmények között elkerülje, vagy a megintést, hogy ha nem engedelmeskedik meg lesz bilincselve, a jelenlévő hatóság közeg vagy hozzátartozó befolyását, ha ez alkalmasnak mutatkozik s csak ha ezek is sikertelenek maradnának, van helye a megbilincselésnek.

«Rakoncztatlan magaviselet» jórészt szokásos kifejezés, de nem általános, tehát rokonkifejezések keresendők a megvilágosítására, milyenek pld. helytelenkedik, garázdálkodik, pajkoskodik, békétlenke-

dik, illetlenkedik, bőszkodik, azaz bármi olyant cselekszik, a mi a rendes, csendes és tisztességes magaviselettel ellenkezik és szabad kézzel elkövethető. Pld. az elfogott egyén a járőkelőket ütlegeli, kerítéseket döngeti, magát földreveti meg felkel, nemző szervét mutogatja, káromkodva az ülépét veri, kalapját, ruháját magáról leveti és eldobálja, stb.

•Másképp meg nem fékezhető kifejezés ugyan csak azon kötelességet rója a járőrre, mint az már fennebb érintve lett az ellentállásnál, azaz a figyelmeztetést és megintést.

A *b)* pont szerint ismét két helyzet van megkülönböztetve, de mindkettő az „erőszakos támadás” kifejezés helyes értelmezésén nyugszik.

Az „intézett” szó egy már befejezett, megtörtént cselekményt fejez ki, míg „vagy ilyenl veszélyesen fenyegetődzött” kifejezés, egy bekövetkezendő, s bekövetkező cselekmény elkövetésére irányul. Az erőszakos támadás magán kell hogy viselje a szándékosság jellegét, mely szándék akár a csendőr járőr tagjainak szolgálatképtelenné tétele, akár a szolgálatban való akadályozás által azt czélozza, hogy az elfogott a vele szemben alkalmazásba vendő rendszabályok alól magát kivonja, tehát elkerülésérést megihusítsa. Pld.: egy felhívás folytán elfogott egyén egyenesen neki rohan a csendőrnek, hogy fegyverét elvegye, vele birokra kel, vagy egy menekülésben levő, tehát üldözött egyén, kinek az elfogás kijelentetett, a nála lévő forgópisztolyból a járőrre lött, vagy követ dobott feléje.

A másik helyzetben a szándékosságnak ugyan csak nyilvánvalónak kell lenni és az erőszakos támadással való fenyegetődzésnek a járőrre nézve veszélyesnek kell lennie; miből következik, hogy a puszta szó mint ilyen számba nem jöhet, mert azzal „veszélyes” jellegű támadást nem lehet intézni, de minden oly megkezdett és még be nem fejezett cselekmény, mely a támadásra irányuló szándékot és ennek veszélyes jellegét igazolja, olyan cselek-

ménynek, „fenyegetődzésnek” veendő, mely okot képez a megbilincselésre.

Pld.: Az elfogott egyén nagyhirtelen a közelében lévő falra függesztett fegyveréhez rohan, kést ránt elő, vagy botot emél a járőrre.

A *c)* pont alatti rendelkezés két helyzetre vonatkozik, ú. m. 1. ha a fogoly megszökésétől, 2. ha a fogoly mások általi kiszabadításától lehet tartani.

Az első helyzetnek megint két lehetősége van, t. i. 1. ha a fogoly magaviselete okozta a szökés gyanuját, 2. ha a foglyon kívül álló, tehát tőle független körülmények táplálják e gyanut.

Ugyanígy van a második helyzet, t. i. a fogoly maga is adhat okot azon gyanura, hogy mások ki akarják szabadítani, vagy pedig *az ő tudán kívül* mások igekeznek ezt megkísérteni.

I. 1. Pld.: a fogoly valamely szabadságvesztési intézetből már egyszer megszökött, vagy éppen az eljáró járőr elől megugrott, de beéretett és elfogatott.

I. 2. Pld.: éjjel sötétben, sűrű erdőben, kukoriczás között, néptömeg között, széles árok mellett, kompon, egy nagy folyón keresztülvezető hidon stb. történik a kiséret, hol alkalom *kindlkozhatika* szökésre.

II. 1. Pld.: a fogoly gyanus egyénnel jelekkel érintkezik, vagy nála megmotosáskor bátorító tartalmú levél találtatik, avagy szavahihető egyének a járőrt olyan készülődésre teszik figyelmissé, melyből a kiszabadításra való törekvés nyilvánvalónak vehető.

II. 2. Pld.: a kiséret oly útvonalon történik, hol az elfogott czinkostársai, rokonai laknak, vagy bünsüzelmeket szoktak folytatni, vagy még kézre nem került, de az elfogott egyénnel együtt elkövetett büncselekmény társtettesével való találkozására nincs kizárva.

Ugyanezen pont azon kitétele „és ez másképp meg nem akadályozható” a bilincselési jog értelmezésénél lényeges szerepet visz, mert ebből az következik, hogy nem csupán a megbilincselés, hanem egyéb

más eszköz is van, melylyel a szokést vagy a fogoly megszabadítását meg lehet és *kell is* akadályozni, azaz: keresni és találni kell módot és eszközt, melynek segítségével a fenforgó gyanuokok eleve megszüntethetők.

Ilyen módok lehetnek, hogy az éjjeli kíséret, vagy az egy csendőr általi kísérés mellőztetik, a járőr számereje a szükséghez képest fokoztatik, erdő, kukoriczáson keresztül vezető út helyett, vagy a czin-kostársak által lakott terep helyett más veszélytelen úton eszközöltetik a kísérés és csak ha mindez nem volna lehetséges, van helye a bilincselésnek.

A *d*) pont szövegezésénél fogva bő magyarázatra szorul, mert népies nyelven kifejezve az az értelem, melyet e pontnak kell adni, egészen másképen hangzik; s a köznépi nyelvben alig van rokon-kifejezés, mely a lelki állapot kifejezéssel azonos értelmet adná; pedig e pontban ezen a kifejezésen van a nyomaték. Tehát nincs más hátra, mint a körülírás, vagy felsorolása azon népies kifejezéseknek, melyek egyenként a lelki állapot nem rendes nyilvánulásait fejezik ki. Ilyenek: felháborodottság, örültség, fejetlenség, fejvesztettség, szégyenkezés, bosszúvágy, elszántság, önkivület, részegség, stb., melyekből a laikus is rendellenes cselekmények bekövetkeztére számíthat.

«Magának vagy másnak biztonságára szükséges, hogy ártalmatlanná tétessék», magyarázatul helyettesíthető «magában vagy másban kárt tehet» népies kifejezéssel; és szembeállítandó a két eshetőség, mint megkülönböztető jelleg, t. i. mikor a lelki állapot az elfogott egyénben, vagy pedig egy másik egyénben okozhat kárt, vagy ettől tartani lehet.

A két utolsó bekezdés tartalmának magyarázása kapcsolatos a bilincs rátételének megmagyarázásával, hozzáfűzve azon kötelezettséget, hogy az alkalmazás okát és annak idejét az illetékes őrsnek illetve az átvevő hatóságnak be kell jelenteni.

Azonban a bilincs mikénti alkalmazása is

eszmecsere tárgyává lévén teendő, rájövünk, hogy meg kellene magyarázni a reátevési módot azzal, hogy minden más módon való bilincselés czélszerűtlen. A bilincselés czélja lévén, hogy a kezek szabad mozgása korlátoztassék, csakis akkor alkalmaztatik helyesen, ha a bilincsből a kéz fejét semmi körülmények között kihúzni s a kezeket egymástól elválasztani nem lehet, viszont mert ezen czél nélkül is elérhető, hogy a bilincs a kézen ok nélküli szorítást, esetleg sérülést s ennek révén fájdalmat okozzon: visszaelés számba megy, ha a bilincselő a bilincset a szükségesnél jobban megszorítja.

Bilincseink vasból lévén alkotva, a csendőr gondoskodása tárgya kell hogy legyen az is, hogy azon bármi okból keletkező kiszögellések, melyek karcoslast idézhetnek elő, és piszok vagy rozsdá ne legyen, mert a megbilincseltnék kezén okozható, vagy már esetleg régebbi keletű sérülések a rozsdá vagy piszok útján vérmérgezést idézhetnek elő s a következményekért az eljáró csendőr lenne a felelős.

Magyarázat tárgya kell hogy legyen az is, hogy miért kell a megbilincselésről és annak okairól is jelentést tenni és viszont annak tartamát is megjelölni (lásd a tényvázlat mintát).

Ez a személyes szabadság biztosítókaival szorosán függ össze. Ugyanis, ha valaki csak el van fogva és nincs megbilincselve, ugyan személyes szabadságától már meg van fosztva, de még sem oly mértékben, mint ha meg volna bilincselve, ezen a személyes szabadságtól való fokozottabb megfosztásról és annak okairól, — mert azt a törvény csak bizonyos kivételes esetekben engedi meg, a végett, hogy a fenforgó okok és körülmények az átadás alkalmával nyomban mérlegelhetők s az esetleges hibák vagy visszaélések enyhíthetők és megtorolhatók legyenek — kell azonnal jelentést tenni.

Az egész §. szövegében sehol sincs említve, hogy a bilincs meddig tartandó vagy tartható az elfogott és arra okot adó egyén kezén, de ha az oktató elő-

készülése közben elmélkedik e §. értelme és magyarázata fölött, reá jön, hogy neki erre is ki kell terjeszkednie.

Miután az elfogott egyén megbilincselését csak a már fennebb ismert helyzetek és okok indokolhatják, nyilvánvaló, hogy az indok megszüntével a bilincs is leveendő az elfogott egyénről, mert ha ez meg nem történne, a járőr visszaélést vagy legalább is vétkes mulasztást követne el.

És mikor szünik meg a megbilincselés indoka? Ez ismét magyarázatra szorul.

Általában megszűnik a fogoly átadásával, egyébként pedig akkor, ha a foglyon kívül eső tényezők többé nem folyhatnak be arra, hogy a fogoly meg-megszökjék vagy kiszabaduljon.

Ha a megbilincselés indoka az éjjeli sötétség, erdőn, kukoriczason, nagyobb hidon, kompon át való kísérés, rosszshírű, közveszélyes egyének jelen- vagy közelbenléte, nagyobb csoportosulás, úgy mikor a nappali világosság beállott, az erdő, kukoriczás, hid, komp, rosszshírű vagy közveszélyes egyének elhagyattak s más a bilincselést nem indokolja, a bilincs a fogolyról leveendő.

Ide tartozik még azon elővigyázati rendszabály felemlítése, hogy egy csendőr egymaga soha, még kivételesen se bilincseljen, mert megtámadtatásnak teheti ki magát, hanem ha járőrtársa nincs, más megbízható egyének segélyét vegye igénybe.

Most már lássuk, hogy az előkészület az a) — d) pontig miképpen rögzítették a jegyzeten?

a) = ellentállás, — rakoncátlan magaviselet — másképp.

b) = erőszakos támadás, — befejezve, kilátásba helyezve, — veszélyes.

c) = szökés, — kiszabadítás.

Indok a fogoly magaviselete, — más körülmények, — másképp nem akadályozható.

d) = lelki állapot, — kártétel önmagában vagy másban.

Az utolsó két bekezdés tárgyára nézve: Bilincselés mérve — czélszerűsége, — visszaélés, — bilincs rendbentartása.

Jelentéstétel, — indokolt, — bilincslévétel.

Az így megrögzített kifejezések nyomán előkészülő oktató kellő áttekintést szerez, a tárgy mélyébe hatol s abban a helyzetben van, hogy a tárgy lényeges részleteit feltétlenül kimerítheti s teljes bizottsággal fughat az oktatáshoz.

Miután pedig az oktatásnál az a fő, hogy a tanítványban meg legyen az a hiedelem, hogy az oktató az előadandó anyaggal tisztában van, sohasem a tankönyv legyen előtte, hanem az előkészületi jegyzetei, s oktatását ezen jegyzetek nyomán tartsa meg. Ha esetleg az előadandó tárgy szó szerinti olvasására lenne szükség, azt sohasem az oktató maga olvassa, hanem vagy kívülről maga mondja el kellő hangsúlyozással, vagy pedig pontonként, §-onként hallgatójával olvastassa fel, esetleg vele mondassa el.

Az így történt előkészülés jegyzeteit természetesen, hogy újból tetemes munkával ne járjon, tanácsos megőrizni, s hogy egy más alkalommal ugyan. ezen anyag lenne az előadás tárgya, úgy az előkészülés — a mit elmulasztani még akkor sem szabad, ha még oly biztos is benne az oktató, hogy az anyagot behatóan ösmeri — a tankönyv vonatkozó szakaszának vagy §-ának elolvasására s a vonatkozó jegyzetek figyelmes áttekintésére és rövid néhány percznyi elmélkedésre szorítkozzék csak annak figyelembevételével, hogy a gyakorlati példák lehetőleg újak és korszerűek legyenek, számolva mindig azzal, hogy idősebb csendőrök is résztvehetnek az előadáson és régi elcsépelet gyakorlati példákat élvezettel hallgatni nem lehet.

A ki minden előadásra így készül elő, — ha egy némely irányban fogyatékosak volnának is képességei, — megszerzi az előadásban való biztosságot, az alapos tudást és rendre azt a szóbőséget és elő-

adási képességet is, mely nélkül helyesen és élvezetesen oktatni nem lehet és eléri azt a célt is, hogy hallgatóiba beleöntse azt a tudást, melylyel ő rendelkezik.

Mindenesetre nehéz feladatnak tűnik fel első tekintetre a rendszeres előkészítés, pláne azoknak, kik a pedagógiai kellékek hiányában sinylődnek, melyeknek altiszteik között nagy számban vannak, de erős akarattal ennek is meg lehet felelni s az ennek nyomán fakadó siker és a megszokás szinte nélkülözhetetlenné fogja tenni az előkészítést.

A ki kétszer-háromszor megpróbálja, az be fogja látni, hogy ez így van, s hogy az előkészítés nyomán fakad az oktatás egyéni módszere, mely mindig legjobb, ha sajátunk, azaz ha nem másról vettük kölcsön.

Néhány szó a kivizsgálásokról, s a jelentések szerkesztéséről.

Irta: Hegedüs Gyula, csendőrfőhadnagy.

A járásparancsnoki intézmény szervezésével sok oly teendő elvégzése hárult a járásparancsnokokra, miket előbb tisztek, nevezetesen a szakaszparancsnokok voltak hivatva elintézni.

Igy többek közt az alárendelt csendőr egyének által elkövetett fegyelmi kihágások kivizsgálása, de nem ritkán az ő vállukra nehezedik az ezek által elkövetett vétségek kiderítése is.

A mi a kivizsgálást — az anyaggyűjtést — illeti, ezt többé-kevésbbé mindannyian megfelelően fogantatosítják, de a kivizsgálás eredményét felölelő részletes jelentéseket nagy általánosságban nem a kellő rendszerrel állítják össze, úgy hogy néha azokból a történeteket kibogozni, a lejátszódott eset tisztá képtét látni vajmi nehéz.

Az egész vonalon elterjedt hiba, hogy a jelentéseket minden bevezetés nélkül — a tárgy közepére

ugorva — a panaszos előadásával kezdik meg, majd a tanúk és a terhelt előadásának hosszadalmas, ismétlésektől hemzsező előadásával folytatják és végzik is be; sőt egyik-másik annyira megy, hogy a kivizsgálás alkalmával szerkesztett jegyzeteit szó szerint leírva, nem harmadik — miként kell — hanem első személyben beszél, mi a jelentés olvasásánál azt a benyomást kelti, mintha valamely jegyzőkönyvet olvasnánk.

Hogy az akár tartalmánál, tehát lényegileg, akár külalakjánál fogva hiányosan szerkesztett részletes jelentésnek mi a sorsa, valamennyien tudjuk, t. i. a széljegyzetekkel való tüzelés és a terjedelmes hátrirati parancscsal való visszaadás. Hány bosszús órát okozott a felülbíráló előjárónak, s hány álmatlan, az íróasztal mellett eltöltött éjszakát szült a hiányos részletes jelentés újraserkesztése a kivizsgálónak; pedig ha tárgyilagosak akarunk lenni, a tévedéseket, a hiányosságokat a szerkesztők részéről rossz néven sem vehetjük, mert hiszen nincs a kezük között semminémű útmutatás, melyet csak főbb vonásokban is követhetnének, s ha valaki mégis elfogadható munkát terjeszt fel, szerkesztését számos évi tapasztalat után, s a legtöbb esetben — a magyar közmondással élve: saját kárán tanulta meg.

A zsebkönyv néhány lapján azt a célt óhajtom elérni, hogy a kivizsgálásnál figyelembe veendő főbb szempontokra, s a részletes jelentések szerkesztésénél követendő irányelvekre rámutatva, lehetőleg kikerülhetővé tegyem a jelentések visszaadását, hogy így megtakarítsuk azt a sok időt, mi a helytelenül szerkesztett részletes jelentések következtében úgy az előjárók, mint a kivizsgáló részéről elpazaroltatik.

Nézzük első sorban, hogy mi tulajdonképpen az a kivizsgálás? Nem egyéb mint nyomozás. Kinyomozása, felderítése a csendőr egyének által elkövetett, s megtorlásra váró cselekményeknek; avagy kiderítése annak, hogy mennyiben állnak fenn vagy

dőlnek meg az egyesek által csendőr egyének ellen emelt panaszfeljelentésben felhozott vádak. Keresztülvitele a Szolg. ut. II. A. általános részének a nyomozást, illetőleg kikérdezések mikéntjét magukban foglaló §§. szerint történik, s minthogy ezt minden járőrvezetőnek tudni kell, ezzel bővebben nem foglalkozom. Itt csak azt jegyzem meg, hogy bár előírvá nincs, — de mert számtalan kellemetlenség származott abból, hogy a tanak a kivizsgáló előtt és a bíróság előtt is másként adták elő azt, a miről tudomásuk volt, czélszerű ha figyelmeztetnek arra, miszerint nincs kizárva, hogy ugyan-ezen ügyben majdan a bíróság által eskütétel terhe alatt fognak kihallgattatni, tehát a tiszta igazságot adják elő.

Hogy csendőr egyének ellen minő vádak emelhetők: arra a katonai büntető törvénykönyv ad részletes választ, de szolgálatunk természetéből folyik, hogy az előforduló vádak közül mégis a «Hivatalos, vagy szolgálati hatalommal való visszaélés» és az «Őrszolgálati kötelességsértés» a leggyakoribbak, (l. katonai büntető törvénykönyv negyedik rész V. fejelettel, illetőleg második rész VII. fejelettel) miért is jelen esetben csak ezekkel foglalkozunk, s nézzük, hogy melyek azok a főbb szempontok, miket a két vád kivizsgálásánál nem szabad szem elől tévesztetni.

A) A hivatalos vagy szolgálati hatalommal való visszaélés rovata alá tartozik a bántalmazás. Kivizsgálásánál főirányelv legyen az, hogy vajjon a vádú emelt cselekmény vallomás, illetőleg beismerés kicsikarása céljából, vagy egyéb okból, pl. a sértett makacskodása, rakonczátlanzkodása, henczergő magatartása folytán, avagy a csendőr egyén durvasága, nyeglesége, avagy hatalmának fitogtatási vágyából volt-e elkövetve. Megállapítandó, hogy milyenek a bántalmazások, kisebb vagy nagyobb erő kifejtésének szüleményei-e. Ha tettestársak vannak t. i., ha többen vádolhatnak a cselekmény

elkövetésével, megállapítandó, hogy melyik tettesnek miféle bántalmazásai fordulnak elő. Ki volt közülök a főtettes, avagy ellenkezőképp közülök igyekezett-e valamelyik meggátolni a bántalmazást és pedig mily módon.

Ha az elkövetett cselekményre vonatkozó bűnjelek találatnak, azok biztosítandók, s ha a panaszos bántalmazásról panaszskodik, róla orvosi bizonyítvány állítatandó ki.

B) Az őrszolgálati kötelességsértéseknél, melyek leginkább a szolgálatbani italélvezés és foglaltszöktetés által idéztetnek elő, súly fektetendő és pedig előbbinél arra, hogy vajjon az ittasság mily fokú volt, s hogy ki és miből következtetheti az ittasságot. A terheltről vagy terheltekről kitudandó, hogy vajjon a szesz italokat mennyiben képesek elbírní. Jártak-e botránnyal a megittasodás körülményei? Kihatottak-e ezen körülmények a polgárság körére is és pedig mennyiben? Ittassága daczára az illető mennyiben volt képes szolgálatát teljesíteni, avagy a szolgálatra abból minő kár vagy hátrány származott?

A megittasodást előidéző szesz ital hol élvezte? Megkináltattat-e azzal, vagy maga rendelte? Fizegett-e érte vagy sem? Előbbi esetben kinek és mennyit?

Ha az őrszolgálati kötelességsértés foglaltszöktetés által követtetik el: megállapítandó, hogy a megszőkött egyén szabályszerűen el volt-e fogva, avagy elővezetés végett csak őrizet alá volt véve.

A kivizsgáló a legnagyobb körültekintéssel, figyelemmel és gondnal járjon el. Legyen azon, hogy figyelmét még a leglényegtelenebbnek látszó körülmény se kerülje ki. Legyen tárgyilagos. Lebegjen szeme előtt a tiszta igazság, s gondoljon arra, hogy kivizsgálásának adatai képezik a bűnvádi eljárás alapját, mely mintegy vádemelés alapjául szolgál, s hogy az ő működése adja meg az első lökést arra, hogy egy az állásával visszaélő csendőr egyén

méltó büntetését elnyerje, vagy viszont, hogy a méltatlanul megvádolt elégtételt nyerjen.

A kivizsgálás eredményét világos, tömör, de a legapróbb részleteket is felölelő jelentésbe foglaljuk, éppen ezért azt általában «Részletes jelentés»-nek nevezzük. A részletes jelentés alapján a szakasz- vagy szárnyparacsnokság kiszabja a fenyítést, vagy a további eljárást beszünteti, ha azonban a szárnyparacsnokság saját hatáskörében az ügyet el nem intézhetőnek véli, a «Részletes jelentés» hátlapjára rávezeti a terhelt csendőregyének személyi adatait s akkor a «Részletes jelentés» «Tényvázlat»-tá, tehát egy fontos okmánynyá alakulván át, a kerületi paracsnoksághoz terjesztetik fel, hol a hadbírónak osztatik ki további eljárást végett.

Fentebb előadottakból önkényt folyik, hogy a «Részletes jelentés»-nek csaknem ugyanazon kérdésekre kell felelni a mire a «Tényvázlat»-ban kell feleletet adni. Külalakját tekintve semmiben sem tér el a jelentések előírt alakjától, s «Részletes jelentés»-nek a már fentebb kifejtett okokból nevezzük.

A helyesen szerkesztett «Részletes jelentés»-ben a következő főbb részeket különböztetjük meg:

1. A tényleírást.
2. A sértett panaszát.
3. A tanuk előadását.
4. A terhelt jelentését. De ki kell még terjeszteni arra is, hogy:
5. Mi történt a bepanaszolt egyénnel (terhelttel).
6. A panaszos és a szereplő polgári tanuk melyik kir. járásbírósg illetékességi területén laktak.
7. Minő mellékletek vannak csatolva.
8. A csatolt vagy egyébként lefoglalt bűnjeltek felfoglalására.

Egyéb kivételes esetekben még felveendő:

9. A kivizsgáló véleménye.

Vegyük a fentebb előadottakat pontonként bonczkés alá, s lássuk, hogy mit és miért is kell tartalmazniok.

1. A tényleírás. Ez nem egyéb, mint a «Részletes jelentés» magva; az elkövetett cselekmény élethű leírása, tekintettel a helyi és személyi viszonyokra, úgy, miként azt a kivizsgáló megállapította, s hogy elolvasásra az olvasó oly tiszta képét lássa a történeteknek, mintha azok szemtanúja lett volna.

Itt hangsúlyozom, hogy eme részbe a tanuk, a panaszos, vagy a terhelt előadását befűzni nem szabad.

A tényleírás után következik a bizonyító rész. Ide tartozik a 2. pont szerint a panaszos előadása is. Itt felveendő annak neve, kora, lakása (utcza, házszám megjelölésével), előadása azonban csak oly mérvben részletezendő, a mennyiben a tényleírásban foglaltaktól eltér. Ha közte és a tényleírásban foglaltak között eltérés nem mutatkozik, elegendő csak annyit jelezni, hogy előadása megegyez a tényleírásban foglaltakkal. Minden esetben felveendő, hogy a cselekmény folytán valamely kára származott-e, s hogy a terhelt megbüntetését kívánja-e.

A 3. pont értelmében ezt követi a tanuk bemondásának leírása, a mi nem egyéb, mint a bizonyítékok, gyanuokok, vagy felmentő körülmények felsorolása.

Tanu kétféle lehet és pedig a panaszosé és a terhelté.

A jelentés helyes szerkesztése megköveteli, hogy a panaszos előadása után annak tanui következzenek, s csak ezek után jöjjenek a terheltéi.

Mindkét rendű tanuk előadásából azonban csak azok veendőek fel, a mik eltérnek a tényleírásban foglaltaktól. Egyebekben itt is úgy járunk el, mint a panaszos előadásánál. Ha több tanu volna mindkét részről, ezek előadását nem kell külön-külön tárgyalni; hanem több egyén előadása akként csoportosítandó, a miként azok az esemény egyik vagy másik mozzanatát igyekeznek bizonyítani. Minden esetben felveendő a tanu neve, állása, lakása (utcza és házszám).

A 4. pont szerint most következik a terhelt előadása. Itt röviden arra kell megfelelni, hogy beismeri-e a tényleírásban foglalt s terhére rótt cselekményt vagy tagadja. Ha beismeri, mit hoz fel megmentésére, ha tagadja, miként akarja és tudja az ellene emelt vád alaptalanságát kimutatni.

Az 5., 6., 7., 8. és 9. pontban foglaltak csak mellék-kérdések; a mennyiben azonban a magasabb parancsnokságok tájékoztatására szolgálnak, felvételük mégis szükséges. Így az 5. pontban foglaltakra szükséges megfelelni azért, hogy az esemény fontosságához képest tudja, hogy a vádlott letartóztatott-e, vagy szabadlábban hagyatott.

A 6. pontban foglaltakra felelni kell azért, mert esetleges hadtörvényszéki eljárás folyamán a polgári tanuk a kir. járásbiróság igénybevételével lesznek kihallgatva.

A 7. pontban említett mellékletek az előfordult eset különfélesége szerint különbözők lehetnek. Így p. o. őrszolgálati kötelességsértés esetén az «őrszolgálati lap» és «szolgálati könyvmásolat», mihez szolgálati hatalommal való visszaélés esetén (p. o. bántalmazás), csatoljuk még az orvosi bizonyítványt. Csatolandó mellékletek lehetnek még községi, erkölcsi bizonyítványok s helyszíni rajz (fegyverhasználatnál) stb. Erkölcsi bizonyítvány, hacsak a panaszos nem feltétlenül megbízható és tekintélyes egyén, róla mindig, míg a tanukról, ha szavahihetőségükhöz kétség fér, szintén beszerzendő.

A 8. pontban említett bűnjel lehet oly tárgy, melylyel a cselekmény elkövetetett, vagy a cselekményből származott, vagy azzal bármily vonatkozásban van, s a vádül emelt cselekmény megtörténtét bizonyítja, p. o. fegyverhasználatnál a szuronyal átszúrt ruhanemű stb.

A 9. pontban jelzett kivizsgálói vélemény rendszert nem veendő fel. Ennek csak akkor van helye, ha a tényleírásból nem tűnik ki az igazság és a kivizsgáló a helyszínén szerzett összbemutatókból

következtet arra, hogy a vádül emelt cselekmény megtörtént, vagy az csak koholmány. Ha ezek alapján akár pro (mellette) akár kontra (ellene) véleményt nyilvánít: a vélemény tüzetesen indokolandó. Itt adhat még kifejezést az enyhítő, avagy súlyosbító körülményekről is.

Tudjuk, hogy a legtöbb kivizsgálás alkalmával a terhelt ellen nem egy, hanem több, egymástól eltérő s különböző időben elkövetett cselekmények miatt emeltetik vád. Ezen körülmény a kivizsgálót ne hozza zavarba, hanem az eseményeket lehetőleg időszerinti sorrendben válaszsza szét s a tényleírásban ezek szerint tárgyalja le, majd az egyes esetek tanuit vegye sorba, miként azt fentebb láttuk.

Fentebbi fejtegetés, miként mondtam, általában a hivatalos vagy szolgálati hatalommal való visszaélés eseteire vonatkozik, de hangsúlyozom, hogy a ki ezt helyesen kivizsgálja, a többi előfordulható esetekben is boldogulni fog. Hogy pedig «Részletes jelentés»-e is megállja a helyét, írja meg mindig a körülményes «Tényleírás»-t, s azután tárgyalja:

- a panaszos (sértett),
- a tanuk és
- a terhelt előadását.

Tevékenységi kimutatás

a csendőrkerületekben az 1907. évben teljesített köz
biztonsági szolgálatokról.

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
Felkészítés :									
előfordult } eset	.	1	.	3	1	1	.	.	6
kiderített } eset	.	1	.	3	1	1	.	.	6
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	1	.	3	1	1	.	.	6
A király, a királyi ház tagjainak bán-talmazása, a király megsértése :									
előfordult } eset	5	4	3	6	5	3	1	5	32
kiderített } eset	5	4	3	6	5	3	1	5	32
elfogott } egyén	1	1	.	3	1	.	.	.	5
feljelentett } egyén	5	3	3	4	3	2	1	5	26
A hűtlenség :									
előfordult } eset	.	.	1	1	2
kiderített } eset	.	.	1	1	2
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	.	1	2	3
A lázadás :									
előfordult } eset	.	.	.	2	2
kiderített } eset	.	.	.	2	2
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	.	.	65	65
A hatóságok, országyűlési tagok, vagy hatóságiköz-gek elleni erőszak :									
előfordult } eset	194	189	169	232	145	150	148	157	1384
kiderített } eset	194	189	168	232	145	150	148	157	1382
elfogott } egyén	67	26	62	57	71	45	35	33	396
feljelentett } egyén	363	342	308	343	211	261	225	309	2362

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
Az alkotmány, a törvény, a hatóságok vagy hatóságiköz-gek elleni erőszak :									
előfordult } eset	6	5	9	6	18	4	3	28	79
kiderített } eset	6	5	9	6	17	3	3	28	77
elfogott } egyén	2	4	1	.	3	1	.	14	24
feljelentett } egyén	6	8	25	20	33	2	12	72	178
A magánosok elleni erőszak :									
előfordult } eset	36	57	67	61	36	41	29	70	397
kiderített } eset	36	57	67	60	36	41	29	70	396
elfogott } egyén	6	4	25	11	34	20	20	11	131
feljelentett } egyén	219	611	377	334	146	207	157	286	2337
A polgárok választási joga ellen elkövetett büntettek és vétségek :									
előfordult } eset	.	.	3	.	2	12	1	1	19
kiderített } eset	.	.	3	.	2	12	1	1	19
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	.	5	.	18	503	1	1	528
A vallás és annak szabad gyakorlata elleni büntettek és vétségek :									
előfordult } eset	9	5	10	29	14	7	1	9	84
kiderített } eset	9	5	10	29	14	7	1	9	84
elfogott } egyén	2	.	.	.	2
feljelentett } egyén	29	109	34	68	20	15	1	10	286
A személyes szabadságnak, a házjog-nak, továbbá a level-és távirtdatitoknak közhivatalnok általi megsértése :									
előfordult } eset	5	1	5	9	4	1	4	1	30
kiderített } eset	5	1	5	9	4	1	4	1	30
elfogott } egyén	1	1	.	.	2
feljelentett } egyén	8	1	10	13	7	.	6	1	46

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A pénzhamisítás :									
előfordult } eset	46	80	89	17	23	93	28	53	429
kiderített } eset	45	77	87	16	23	92	28	51	419
elfogott } eset	16	43	31	3	6	28	9	18	154
feljelentett } egyén	59	81	153	18	31	106	43	58	549
A hamis tanúzás és hamis eskü :									
előfordult } eset	16	7	14	10	5	8	16	14	90
kiderített } eset	16	7	14	10	5	8	16	14	90
elfogott } eset	2	5	5	1	1	3	5	5	17
feljelentett } egyén	28	8	15	14	4	8	27	26	130
A hamis vád :									
előfordult } eset	2	7	8	9	1	9	7	6	49
kiderített } eset	2	7	8	9	1	9	7	6	49
elfogott } eset	2	7	1	1	1	1	1	1	3
feljelentett } egyén	2	7	10	10	1	11	6	6	53
A szemérem elleni büntettek és vét- ségek :									
előfordult } eset	67	121	169	86	80	139	49	122	833
kiderített } eset	67	121	169	86	80	139	49	121	832
elfogott } eset	10	17	35	12	24	30	7	16	151
feljelentett } egyén	81	128	150	108	64	158	60	119	868
Kettős házasság :									
előfordult } eset	.	.	44	1	1	1	.	.	47
kiderített } eset	.	.	44	1	1	1	.	.	47
elfogott } eset	.	.	1	1	1	1	.	.	4
feljelentett } egyén	.	.	52	.	3	.	.	.	55
A családi állásra vonatkozó büntet- tek és vétségek :									
előfordult } eset	3	3	2	4	2	8	2	15	39
kiderített } eset	3	3	2	4	2	8	2	15	39
elfogott } eset	.	.	1	1	1	1	.	1	3
feljelentett } egyén	1	3	1	5	2	7	3	16	38

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A rágalmazás és becsületsértés :									
előfordult } eset	359	403	804	917	557	509	452	624	4625
kiderített } eset	359	392	801	917	550	509	420	624	4575
elfogott } eset	17	16	2	3	13	7	1	1	60
feljelentett } egyén	427	475	990	1097	627	477	571	790	5396
Az ember ajle:e elleni büntettek és vétségek :									
előfordult } eset	280	571	535	334	335	463	373	412	3308
kiderített } eset	279	557	535	327	330	450	369	403	3250
elfogott } eset	88	280	247	136	147	210	175	177	1460
feljelentett } egyén	292	537	547	312	328	411	370	383	3180
A párviadal :									
előfordult } eset	6	10	3	8	2	3	3	7	42
kiderített } eset	6	10	3	8	2	3	3	7	42
elfogott } eset	1	2	.	.	3
feljelentett } egyén	13	31	8	14	3	12	3	19	103
A testi sértés :									
előfordult } eset	3413	3046	4007	4086	2305	3112	3195	3314	26478
kiderített } eset	3411	3033	3997	4077	2300	3110	3177	3314	26419
elfogott } eset	109	86	129	114	145	201	91	115	990
feljelentett } egyén	5254	4459	6223	5991	3526	4732	4885	5094	40164
A közegészség el- leni büntettek és vétségek :									
előfordult } eset	9	5	4	20	4	17	19	8	86
kiderített } eset	9	5	4	20	4	17	19	8	86
elfogott } eset	.	.	.	1	.	1	.	.	2
feljelentett } egyén	14	6	6	25	5	25	30	13	124
A személyes sza- badságnak meg- sértése magánsze- mélyek által :									
előfordult } eset	16	36	29	32	11	14	12	21	171
kiderített } eset	16	36	29	32	11	14	11	21	170
elfogott } eset	.	3	.	5	8
feljelentett } egyén	22	86	64	40	19	21	23	36	311

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A levél- és távsürgönytitok megsértése :									
előfordult } eset	9	8	3	36	7	2	4	5	74
kiderített } eset	9	8	3	36	7	2	4	5	74
elfogott } egyén		2							2
feljelentett } egyén	11	23	3	36	7	2	6	7	95
A titok titott fel- fedezése :									
előfordult } eset			1	10		1	2	2	16
kiderített } eset			1	10		1	2	2	16
elfogott } egyén				2					2
feljelentett } egyén			2	6		1	2	2	13
A magánlak megsértése magánszemélyek által :									
előfordult } eset	232	241	423	476	239	293	299	439	2692
kiderített } eset	232	240	417	475	239	292	298	439	2682
elfogott } egyén	8	5	12	14	39	12	12	11	107
feljelentett } egyén	571	375	695	747	452	431	525	686	4482
A lopás :									
előfordult } eset	5357	4827	6561	5680	6022	5003	3642	6485	43577
kiderített } eset	5158	4326	6050	5361	5662	4682	3472	6189	40900
elfogott } egyén	365	568	898	773	990	1352	384	762	6092
feljelentett } egyén	5945	5706	6394	6195	5747	4658	4212	7031	45888
A rablás és zsarolás :									
előfordult } eset	207	247	199	259	138	133	201	234	1618
kiderített } eset	206	247	199	257	135	128	177	233	1582
elfogott } egyén	51	85	101	103	73	62	90	107	672
feljelentett } egyén	307	397	246	359	182	132	243	314	2180
A sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés :									
előfordult } eset	165	165	325	266	186	195	172	295	1769
kiderített } eset	165	165	325	265	186	195	172	295	1768
elfogott } egyén	6	6	33	25	41	53	17	16	197
feljelentett } egyén	203	244	335	270	180	151	181	314	1878

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A jogtalan elsajátítás :									
előfordult } eset	214	167	265	247	192	195	150	292	1722
kiderített } eset	211	166	235	247	191	194	149	289	1682
elfogott } egyén			3	1	5	6	1	3	19
feljelentett } egyén	279	227	325	324	266	247	184	391	2243
Az orgazdaság és bűnpártolás :									
előfordult } eset	709	452	682	496	648	521	309	855	4672
kiderített } eset	709	452	682	496	648	521	307	855	4670
elfogott } egyén	4	16	19	12	29	10	7	48	145
feljelentett } egyén	888	622	710	637	1703	598	373	899	6430
A család :									
előfordult } eset	128	250	465	267	181	213	116	625	2245
kiderített } eset	128	246	463	257	177	207	99	625	2202
elfogott } egyén	28	54	67	9	20	46	9	41	274
feljelentett } egyén	131	270	300	269	163	168	107	294	1702
Okirathamisítás :									
előfordult } eset	12	37	210	164	43	40	118	125	749
kiderített } eset	12	37	210	163	42	39	116	125	744
elfogott } egyén	5	7	18	9	14	5	9	17	84
feljelentett } egyén	26	40	88	213	45	39	173	103	727
Orvosi és községi hamis bizonyítványok kiállítása és használása :									
előfordult } eset									
kiderített } eset									
elfogott } egyén									
feljelentett } egyén									
Bélyeghamisítás :									
előfordult } eset						1	1		2
kiderített } eset						1	1		2
elfogott } egyén						1	2		3
feljelentett } egyén									

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
Csalárd és vétkes bukás:									
előfordult		10	1	22	6	3	1	4	47
kiderített } eset		10	1	22	6	3	1	4	47
elfogott				1		1			2
feljelentett } egyén		10	1	30	7	2	1	10	61
Más vagyonának megrongálása:									
előfordult	591	709	859	883	615	615	535	736	5543
kiderített } eset	589	682	854	873	599	601	520	731	5449
elfogott	15	5	22	19	573	33	5	7	679
feljelentett } egyén	503	1160	1497	1411	1069	1075	834	1306	8855
A gyújtogatás:									
előfordult	1033	2073	1956	1508	1653	2030	853	1984	13090
kiderített } eset	892	1532	1585	1150	1247	1587	671	1642	10306
elfogott	18	40	32	48	61	35	12	31	277
feljelentett } egyén	739	1497	1351	1018	1180	1397	870	1363	9415
Vizáradás okozás:									
előfordult		2	3	9	2	2		2	20
kiderített } eset		1	1	9	2	2		2	17
elfogott				1					1
feljelentett } egyén		1	2	11	6	11		6	37
Vaspályák, hajók, táviratok megron- gálása és egyéb közbit. veszélyes cselekmények:									
előfordult	31	27	39	13	35	19	24	35	223
kiderített } eset	29	24	36	13	34	18	21	33	208
elfogott		1	2	1	4		3		11
feljelentett } egyén	75	63	73	49	114	43	54	59	580
A foglyok meg- szöktetése:									
előfordult				2					1
kiderített } eset				2					1
elfogott				1					1
feljelentett } egyén				3					4

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A fegyveres erő elleni bűntettek és vétségek:									
előfordult	9	28	52	41	10	30	32	45	247
kiderített } eset	9	28	52	41	10	30	32	45	247
elfogott	7	25	44	26	8	27	27	39	203
feljelentett } egyén	3	3	13	17	2	7	7	9	61
A hivatali és ügy- védi bűntettek és vétségek:									
előfordult		7	3	8	4	2	6	9	39
kiderített } eset		7	3	8	4	2	6	9	39
elfogott						1	1	1	3
feljelentett } egyén		12	3	11	4	1	6	9	46
Egyéb törvényekre ütőköző bűntettek és vétségek:									
előfordult	73	114	103	347	95	116	81	187	1116
kiderített } eset	73	111	98	347	95	116	81	187	1108
elfogott	16	22	40	38	45	48	18	21	248
feljelentett } egyén	52	129	105	359	96	75	125	191	1132
Kir. járásbírósa- gok hatáskörébe utalt kihágások:									
előfordult	732	895	1241	1462	986	951	669	876	7812
kiderített } eset	730	873	1225	1458	981	948	664	875	7754
elfogott	18	9	50	28	52	38	18	27	240
feljelentett } egyén	1217	1629	1928	2269	1768	1823	1106	1329	13069
Közigazgatási ható- ságok hatáskörébe utalt kihágások:									
előfordult	9838	15988	14527	32501	11966	23998	11383	15632	135833
kiderített } eset	9827	15972	14524	32498	11962	23978	11379	15632	135772
elfogott	605	1430	2454	4900	2513	11908	491	1905	26206
feljelentett } egyén	2572	28528	25738	50261	24620	31781	20129	25181	231810

I. T á b -

a magy. kir. csendőrlegénység részére, az 1881. nyugdíj-

-tól -ig	Beszélő szolgálati idő, év	Csendőr részére					Őrsvezető részére													
		ha					ha													
		3	4	8	12	16	3	4	8	12	16									
		szolgálati év után					szolgálati év után													
100		200		300		400		500		100		200		300		400		500		
korona szolgálati pót-díjat élvez																				
ha szolgálati pót-díjat nem élvez		ha szolgálati pót-díjat nem élvez																		
—	10	300	334	366	400	434	466	366	400	434	466	500	534							
10	15	300	334	366	400	434	466	366	400	434	466	500	534							
15	20	338	374	412	450	488	524	412	450	488	524	562	600							
20	25	430	500	550	600	650	700	550	600	650	700	750	800							
25	30	532	624	688	750	812	874	688	750	812	874	938	1000							
30	35	674	750	824	900	974	1050	824	900	974	1050	1124	1200							
35	40	788	874	962	1050	1138	1224	962	1050	1138	1224	1312	1400							
40	feletül	900	1000	1100	1200	1300	1400	1100	1200	1300	1400	1500	1600							
		K f.					K f.					K f.								
Zsold	1 napra	2 46					1 napra	3 01												
Járan-	28 "	69 04					28 "	94 42												
dóság	29 "	71 50					29 "	87 43												
	30 "	73 97					30 "	90 41												
	31 "	76 44					31 "	93 42												
	Egy köz. évre	900 —					Egy köz. évre	1100 —												

l á z a t

évi LXXI. t.-cz. értelmében kijáró évenkénti összegekről.

ha szolgálati pót-díjat nem élvez	Örmester részére					ha szolgálati pót-díjat nem élvez	Járás- és törzsd m. részére												
	ha						ha												
	3	4	8	12	16		3	4	8	12	16								
	szolgálati év után						szolgálati év után												
100		200		300		400		500		100		200		300		400		500	
korona szolgálati pót-díjat élvez																			
ha szolgálati pót-díjat nem élvez		ha szolgálati pót-díjat nem élvez																	
434	466	500	534	566	600	560	594	626	660	694	726								
434	466	500	534	566	600	560	594	626	660	694	726								
488	524	562	600	638	674	630	668	704	742	780	818								
650	700	750	800	850	900	840	890	940	990	1040	1090								
812	874	938	1000	1062	1124	1050	1112	1174	1238	1300	1362								
974	1050	1124	1200	1274	1350	126	1334	1410	1484	1560	1634								
1138	1224	1312	1400	1488	1574	1470	1558	1644	1732	1820	1908								
1300	1400	1500	1600	1700	1800	1680	1780	1880	198	2080	2180								
		K f.					K f.					K f.							
		3 56							Egy óra					140 —					
		99 73																	
		103 29																	
		106 85																	
		110 41																	
		1300 —							Egy évre					1680 —					

II. Táblázat

a magy. kir. csendőrlegénység részére, az 1885. évi XI. t.-cz. 28. §-a, illetve az 1881. évi LXXI. t.-cz. 4. §-a értelmében egyszersmindenkorra járó végkielégítésről.

Betöltött szolgálati idő, év		Csendőr részére			Örsvezető részére			Örmester részére					
		Zsold évi próba- csendőr 800 K, csendőr 900 K	ha évi			Zsold évi 1100 K	ha évi			Zsold évi 1300 K	ha évi		
			100	200	300		100	200	300		100	200	300
			kor. szolg. pótdíjat élvez				kor. szolg. pótdíjat élvez				kor. szolg. pótdíjat élvez		
-tól	-ig												
A 3 évi csend- őrségi szolgál- tati kötelezett- ség lejárta előtt		próbacsendőr 200, csendőr 224	—	—	—	274	—	—	—	324	—	—	—
3	5	—	900	—	—	—	1100	—	—	—	1300	—	—
5	10	6 éven alul	1800	—	—	6 éven alul	2200	—	—	6 éven alul	2600	—	—
		6 éven felül	2000	2200	2400	6 éven felül	2400	2600	2800	6 éven felül	2800	3000	3200

FÜGGELÉK.

Katonai és polgári czímtár.

I. KATONAI CZIMTÁR.

Legfőbb hadúr:

Ő cs. és apost. kir. Felsége I. FERENCZ JÓZSEF.

A legfőbb hadúr rendelkezésére: Ő cs. és kir. Fensége *Ferencz Ferdinánd* főherczeg; lov. táb.

Főhadsegédek: gróf *Paar Ede* lov. táb. v. b. t. t.; ahnenburgi báró *Bolfras Artur* tbsz. v. b. t. t., a katonai iroda főnöke.

Szárnysegédek: 5 törzstiszt.

Cs. és kir. közös hadsereg.

Az összes fegyveres erő vezérkari főnöke: *Hötendorfi Conrad Ferencz* tbsz.

Csapat-főfelügyelők: Ő cs. és kir. Fensége *Jenő* főherczeg lov. táb., báró *Albori Jenő* tbsz., és *Fiedler Nándor* tbsz.

Testőrség: Ezredes: herczeg *Lichtenstein Rezső* lov. táb., v. b. t. t. a) Arcier testőrség; állománya 45 tiszt; feláll. 1763. b) m. kir. testőrség; állománya 45 tiszt; feláll. 1760. c) Cs. és kir. Darabont-testőrség; állománya 6 tiszt, 44 altiszt; feláll. 1767. M. kir. Darabont-testőrség; állománya 6 tiszt, 44 altiszt, 13 szolga. d) Lovas testőr-század; állománya 7 tiszt, 72 altiszt; feláll. 1849. e) Gyalog testőrszázad; állománya 6 tiszt, 248 altiszt; feláll. 1802.

Cs. és kir. hadügyminiszter : báró *Schönaich Ferencz* tbsz., v. b. t. t.

A hadügyminiszterium segédközegei: A vezérkar főnöke: *Hötendorfi Conrad Ferencz* tbsz. — Hadi levéltári igazgató: belobreskai *Woinovich Emil* altb. — Lovassági felügyelő: lovag *Brudermann Rezső* lov. táb. — Tüzérségi felügyelő: Ő cs. és kir. Fensége *Lipót Salvator* főherceg, tbsz. — Vártüzérségi felügyelő: *Beschi Ede* altb. — Hadmérnöki felügyelő: báró *Leithner Ernő* altb. — Utászfelügyelő: *Reinold Emil* ezredes. — Vonatfelügyelő: *Blaschka József* táb. — Hadtest iskolák felügyelője: lovag *Auffenberg Mór* altb. — Katonai nevelő és képzőintézetek felügyelője: eberswaldi *Siegler Henrik* altb. — Pótlóvazási felügyelő: benefai *Bacsák Zsigmond* táb. — Vezér építézmérnök: *Ceipek József* altb. — Egészségügyi csapatparancsnok: *Kukic Emánuel* ezredes. — Apostoli tábóri püspöki helynök: dr. *Belopotoczky Kálmán* tricalai püspök, v. b. t. t. — A katonai orvosi testület főnöke: lovag dr. *Uriel József* vezértörzsorvos. — Szakszámvevőség főnöke: themani báró *Borowiczka Alfréd* min. tan.

Műszaki katonai bizottság: Elnök: zelleggi *Zednik Győző* táb.

Katonai egészségügyi bizottság: Elnök: forstbergi dr. lovag *Kratschmer Flórian* vezértörzsorvos.

Katonai földrajzi intézet: Par.: *Frank Ottó* altb.

Katonai legfőbb törvényszék: Elnök: *Desović Vilmos* tbsz.

Hadtest-parancsnokságok.

1. *hadtest*: *Krakkóban*. Területe: Nyugati Galiczia, Szilézia és Éjszak-Morvaország; az 1., 13., 20., 54., 56., 57., 93. és 100. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par. *Steinsberg Mór* tbsz.

2. *hadtest*: *Bécsben*. Területe: Alsó-Ausztria és Dél-

Morvaország; a 3., 4., 8., 49., 81., 84. és 99. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: hadamari lovag *Versbach Mansuett* tbsz.

3. *hadtest*: *Grácban*. Területe: Stájerország, Karinthia, Krajna, Triest, Istria, Görz és Gradiska; a 7., 17., 27., 47., 87. és 97. gyalog-ezred hadkieg. területe. Par.: *Potiorek Oszkár* tbsz.

4. *hadtest*: *Budapesten*. Területe: Magyarország; a 6., 23., 32., 38., 44., 52., 68., 69. és 86. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: báró *Czibulka Hubert* tbsz.

5. *hadtest*: *Pozsonyban*. Területe: Magyarország; a 12., 19., 26., 48., 71., 72., 76. és 83. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: Báró *Steininger Károly* tbsz.

6. *hadtest*: *Kassán*. Területe: Magyarország; az 5., 25., 34., 60., 65., 66., 67. és 85. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: mörkensteini *Mörk János* tbsz.

7. *hadtest*: *Temesvárt*. Területe: Magyarország; a 29., 33., 37., 39., 43., 46., 61. és 101. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Frank Libor* tbsz.

8. *hadtest*: *Prágában*. Területe: Csehország; a 11., 28., 35., 73., 75., 88., 91. és 102. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Koller Albert* tbsz.

9. *hadtest*: *Leitmeritz* Területe: Csehország; a 18., 21., 36., 42., 74., 92., 94. és 98. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: rummershofi *Rummer Adolf* altb.

10. *hadtest*: *Przemyslben*. Területe: Közép-Galiczia; a 9., 10., 40., 45., 77., 89. és 90. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: Friedenthali lovag *Pino Artur* tbsz.

11. *hadtest*: *Lembergben*. Területe: Keleti Galiczia és Bukovina; a 15., 24., 30., 41., 55., 58., 80. és 95. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: gr. *Auersperg Károly* lov. táb.

12. *hadtest*: *Nagy-Szebenben*. Területe: Magyarország; a 2., 31., 50., 51., 62., 63., 64. és 82. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: kis-demeteri *Gaudernak József* lov. táb.

13. *hadtest*: *Zágrában*. Területe: Horvát- és Szlavonország és Fiume; a 16., 53., 70., 78., 79. és 96. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par.: *Gerba Rajmund* altb.

14. hadtest: Innsbruckban. Területe: Tirol és Vorarlberg, Felső-Ausztria és Salzburg; a 14. és 59. gyal. ezr. és a tirolai császár vadászok hadkieg. területe. Par.: nemes Schemua János altb.

15. hadtest: Sarajevóban. Területe: Bosznia és Hercegovina; a bosznia-hercegovinai ezredek hadkieg. területe. Par.: nemes Vinzor Antal lov. tb.

Katonai hadparancsnokság Zárában. Területe: Dalmácia; a 22. sz. gyal. ezr. hadkieg. területe. Par. vareši Varešanin Marián tbsz.

Gyalog-hadosztály- és dandárparancsnokságok:

1. gy. hdoszt.: Sarajevo. 7. ddr: Višegrad. 8. hegyi ddr: Foča. 9. hegyi ddr: Sarajevo. 10. hegyi ddr: Sarajevo. 11. hegyi ddr: Dolnja-Tuzla. 12. hegyi ddr: Banjaluka.

2. gy. hdoszt.: Jaroslau. 3. ddr: Rzeszów. 4. ddr: Jaroslau.

3. gy. hdoszt.: Linz. 5. ddr: Linz. 6. ddr: Salzburg.

4. gy. hdoszt.: Brtinn. 7. ddr: Znaim. 8. ddr: Brünn.

5. gy. hdoszt.: Olmütz. 9. ddr: Olmütz. 10. ddr: Troppau.

6. gy. hdoszt.: Grác. 11. ddr: Grác. 12. ddr: Klagenfurt.

7. gy. hdoszt.: Eszék. 13. ddr: Eszék. 14. ddr: Pétervárad.

8. gy. hdoszt.: Bozen. 15. ddr: Bozen. 16. ddr: Trient.

9. gy. hdoszt.: Prága. 17. ddr és 18. ddr: Prága.

10. gy. hadosztály: Josefstadt. 19. ddr: Josefstadt.

20. ddr: Königgrätz.

11. gy. hdoszt.: Lemberg. 21. ddr. és 22. ddr: Lemberg.

12. gy. hdoszt.: Krakkó. 23. ddr és 24. ddr: Krakkó.

14. gy. hdoszt.: Pozsony. 27. ddr: Pozsony. 28. ddr: Sopron.

15. gy. hdoszt.: Miskolcz. 29. ddr: Ungvár. 30. ddr: Miskolcz.

16. gy. hdoszt.: N.-Szeben. 31. ddr: Brassó. 32. ddr: N.-Szeben.

17. gy. hdoszt.: N.-Várad. 33. ddr: N.-Várad. 34. ddr: Arad.

18. gy. hdoszt.: Mostár. 1. hegyi ddr: Mostár. 2. hegyi ddr: Trebinje. 3. hegyi ddr: Nevesinje. 6. hegyi ddr: Bilek.

19. gy. hdoszt.: Pilsen. 37. ddr: Pilsen. 38. ddr: Budweis. 20., 21., 22. és 23. gy. hdoszt. (csak hadjárat alkalmával állíttatnak fel).

24. gy. hdoszt.: Przemysl. 47. és 48. ddr: Przemysl.

25. gy. hadosztály: Bécs. 49. és 50. ddr: Bécs.

26. gy. hdoszt. (csak hadj. alkalmával állíttatik fel).

27. gy. hdoszt.: Kassa. 53. ddr: Kassa, 54. ddr: Eperjes.

28. gy. hdoszt.: Laibach. 55. ddr: Trieszt. 56. ddr: Görz.

29. gy. hdoszt.: Theresienstadt. 57. ddr: Theresienstadt. 58. ddr: Reichenberg.

30. gy. hdoszt.: Lemberg. 59. ddr: Czernovitz. 60. ddr: Lemberg.

31. gy. hdoszt.: Budapest. 61. és 62. ddr: Bpest.

32. gy. hdoszt.: Bpest. 63. és 64. ddr: Bpest.

33. gy. hdoszt.: Komárom. 65. ddr: Győr. 66. ddr: Komárom.

34. gy. hdoszt.: Temesvár. 67. ddr: Temesvár. 68. ddr: Fehértemplom.

35. gy. hdoszt.: Kolozsvár. 69. ddr: Gyula-Fehérvár. 70. ddr: Kolozsvár.

36. gy. hdoszt.: Zágráb. 71. ddr: Fiume. 72. ddr: Zágráb.

37. gy. hdoszt.: Bécs. 93. és 94. ddr: Bécs.

Közvetlen a zárai katonai hadparancsnokságnak alárendelve: 4. hegyi ddr: Cattaro. 5. hegyi ddr: Zara.

Lovas hadosztályok.

Lov. hdoszt.: Krakkó (1. hadtest), 11. ddr: Tarnow. 20. ddr: Krakkó.

Lov. hdoszt.: Bécs (2. hdt.), 10., 17. és 18. ddr: Bécs.

Lovas hdoszt.: Pozsony (5. hdt.), 3. ddr: Marburg, 16. ddr: Pozsony.

Lov. hdoszt.: Jaroslau (10. hdt.), 5. ddr: Jaroslau, és 14. ddr: Rzeszów.

Lov. hdoszt.: Stanislau (11. hdt.), 13. ddr: Stanislau. 15. ddr: Tarnopol és 21. ddr Lemberg.

Lovas dandárok.

Törzsek: 1. Prága; 2. békében nincs felállítva; 3. Marburg; 4. Budapest; 5. Jaroslau; 6. Miskolcz; 7. Temesvár; 8. Zágráb; 9. Pardubitz; 10. Bécs; 11. Tarnow; 12. N.-Szeben; 13. Stanislau; 14. Rzeszów; 15. Tarnopol; 16. Pozsony; 17. és 18. Bécs; 19. (csak hadjárat alkalmával állítatik fel); 20. Krakkó és 21. Lemberg.

Gyalog ezredek.

(Csákó, sötétkék kabát sima gombokkal, világoskék pantalló, illetve magyar nadrág, kékszürke köpeny.)

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely évben állítottatott fel	A törzs állomáshelye	A kieg. par. állomáshelye	A hajtóka színe	A gomb színe
1	Császár	1716	Troppau	Troppau	sötétpiros	s.
2	I. Sándor orosz czár	1741	N.-Szeben	Brassó	császársárga	s.
3	Károly főherceg	1715	Teschen	Kremsier	égszinkék	f.
4	Hoch- und Deutschmeister (Jenő főherceg)	1696	Bécs	Bécs	égszinkék	s.
5	Klobučar	1762	Eperjes	Sz.-Németi	rózsaszín	s.
6	I. Károly, román király	1762	Budapest	Ujvidék	rózsaszín	f.
7	gr. Khevenhüller	1691	Graz	Klagenfurt	sötétbarna	f.
8	Károly István főherceg	1642	Brünn	Brünn	fűzöld	s.
9	gr. Clerfayt	1725	Przemysl	Stryj	almazöld	s.
10	Vakat	1715	Przemysl	Przemysl	papagájzöld	f.
11	János György, szász herceg	1629	Prága	Pisek	hamuszín	s.
12	Parmann	1702	Znaim-Kloster- bruck	Komárom	sötétbarna	s.
13	Jung-Starhemberg	1814	Krakkó	Krakkó	rózsaszín	s.
14	Ernö Lajos hesseni és rheini nhercz.	1733	Linz	Linz	fekete	s.
15	Vilmos, luxemburgi nhercz., nassauai hercz.	1701	Lemberg	Tarnopol	buzérvörös	s.

Polyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott fel	A törzs állomáshelye	A kieg. par. állomáshelye	A hajtóka színe	A gomb színe
16	Vakat	1703	Belovár	Belovár	kénsárga	s.
17	lovag Milde	1674	Klagenfurt	Laibach	vörösbarna	f.
18	Lipót Salvator herceg	1682	Bruneck	Königgrätz	sötétvörös	f.
19	Ferencz Ferd. főherceg	1734	Bécs	Győr	égszínkék	f.
20	Henrik, porosz herceg	1681	Krakkó	Új-Sandec	rákvörös	f.
21	gr. Abensperg és Traun	1733	Kuttenberg	Czaszlau	tengerzöld	s.
22	gr. Lacy	1709	Zara és Castel- nuovo	Sinj	császársárga	f.
23	Badeni őrgróf	1814	Sarajevo	Zombor	cseresnyevörös	f.
24	br. Reinländer	1662	Bécs	Kolomea	hamuszín	f.
25	Pokorny	1672	Losoncz	Kolomea	tengerzöld	f.
26	Mihály, orosz nagyherceg	1717	Győr	Esztergom	fekete	s.
27	II. Lipót, belga király	1682	Laibach	Grác	császársárga	s.
28	III. Viktor Emanuel olasz kir.	1698	Budweis	Prága	fűzöld	f.
29	br. Loudon	1704	Temesvár	N.-Beckerek	világoskék	f.
30	Fiedler	1725	Lemberg	Lemberg	csukaszín	s.
31	Pucherna	1741	Gyulaféhevár	N.-Szeben	császársárga	f.
32	Mária Terézia, császárné és királyné	1741	Bécs	Budapest	égszínkék	s.
33	II. Lipót császár	1741	Arad	Arad	hamuszín	f.
34	I. Vilmos, német császár és porosz király	1734	Kassa	Kassa	buzérvörös	f.
35	br. Sterneck	1683	Pilsen	Pilsen	rákvörös	f.

36	gr. Browne	1683	Josefstadt	Jungbunzlau	halványvörös	f.
37	József főherceg	1741	Nagyvárad	Nagyvárad	skarlátvörös	s.
38	XIII. Alfonz spanyol király	1814	Budapest	Kecskemét	fekete	f.
39	Alexis, orosz nagyherceg	1756	Brod a/S	Debreczen	skarlátvörös	f.
40	lovag Pino	1733	Rzeszów	Rzeszów	világoskék	s.
41	Jenő főherceg	1701	Czernovitz	Czernovitz	kénsárga	f.
42	Ernő Agost, cumberlandi, braunsch. és lüneb. hg.	1685	Königgrätz	Theresienstadt	narancssárga	f.
43	Rupprecht bajor herceg	1814	Fehértemplom	Karánsebes	cseresnyevörös	s.
44	Albrecht főherceg	1744	Budapest	Kaposvár	buzérvörös	s.
45	József Nándor főherceg	1816	Przemysl	Sanok	skarlátvörös	s.
46	br. Fejérváry	1762	Szeged	Szeged	papagájzöld	s.
47	gr. Beck	1682	Görz	Marburg	acélzöld	f.
48	Nándor főherceg	1798	Sopron	N.-Kanizsa	acélzöld	f.
49	br. Hess	1715	Brünn	St.-Pölten	csukaszín	s.
50	Frigyes badeni nagyherceg	1762	Brassó	Gyulaféhevár	papagájzöld	f.
51	br. Probszt	1702	Bécs	Kolozsvár	hamuszín	s.
52	Frigyes főherceg	1741	Budapest	Pécs	sötétvörös	s.
53	lovag Plentzner	1741	Zágráb	Zágráb	sötétvörös	f.
54	Alt-Starhemberg	1661	Sarajevo	Olmütz	almazöld	f.
55	br. Merkl	1799	Tarnopol	Brzeżany	vörösbarna	s.
56	gr. Daun	1684	Krakkó	Wadecize	acélzöld	s.
57	Szász-coburg-saalfeldi herceg	1689	Tarnow	Tarnow	halványvörös	s.
58	Lajos Salvator főherceg	1763	Stanislaw	Stanislaw	fekete	s.
59	Rainer főherceg	1682	Salzburg	Salzburg	narancssárga	f.

Folyó szá.	Az ezred neve	Mely év- ben állit- tatott fel	A törzs állomáshelye	A kieg. par. állomáshelye	A hajtóka színe	A gomb színe
60	Jekelfalussy	1798	Eger	Eger	acélzöld	f.
61	Morawetz	1798	Temesvár	Temesvár	fűzöld	s.
62	Lajos, bajor herczeg	1798	Kolozsvár	M.-Vásárhely	fűzöld	f.
63	lovag Pitreich	1860	Besztercze	Besztercze	narancssárga	f.
64	báró Mertens	1860	Marosvásárh.	Szászváros	narancssárga	s.
65	Lajos Viktor főherczeg	1860	Miskolcz	Munkács	halványvörös	s.
66	IV. Ferdinand, tosk. nhg.	1860	Ungvár	Ungvár	halványvörös	f.
67	br. Kray	1860	Bécs	Eperjes	rákvörös	f.
68	br. Reichert	1860	Budapest	Szolnok	vörösbarna	s.
69	Mörk	1860	Pécs	Székesfejérvár	csukaszín	f.
70	Vakat	1860	Pétervárad	Pétervárad	tengerzöld	s.
71	Galgótzty	1860	Trencsén	Trencsén	rákvörös	s.
72	báró Dávid	1860	Pozsony	Pozsony	világoskék	s.
73	Albrecht württembergi herczeg	1860	Prága	Eger	caeresnyevörös	s.
74	báró Schönaich	1860	Reichenberg	Jiédin	buzérvörös	f.
75	VIII. Frigyes, dán király	1860	Prága	Neuhaus	világoskék	f.
76	br. Salis-Soglio	1860	Esztergom	Sopron	csukaszín	s.
77	Fülöp, württembergi herczeg	1860	Przemysl	Sambor	caeresnyevörös	s.
78	lovag Gradl	1860	Eszék	Eszék	vörösbarna	f.
79	gr. Jellačić	1860	Fiume	Otočac	almazöld	f.
80	Vilmos Ernő sachsen-weimar- eisenachi nhg. sachseni hercz.	1860	Lemberg	Zloczów	skarlátvörös	f.
81	br. Waldstätten	1883	Iglau	Iglau	karmazsinvör.	f.

82	lovag Schwitzer	1883	Mostar	Sz.-Udvarhely	karmazsinvör.	f.
83	Vakat	1883	Komárom	Szobathely	sötétbarna	f.
84	br. Bolfras	1883	Krems	Bécs	karmazsinvör.	s.
85	Gaudernack	1883	Lőcse	Márm.-Sziget	almazöld	s.
86	br. Steininger	1883	Budapest	Szabadka	amarantvörös	s.
87	br. Succovaty	1883	Pola	Cilli	tengerzöld	f.
88	br. Teuchert-Kaufmann	1883	Trient	Beraun	bordóvörös	f.
89	br. Albori	1883	Jaroslau	Gródeck Ja- gielloński	bordóvörös	s.
90	nemes Horsetzky	1883	Jaroslau	Jaroslau	amarantvörös	s.
91	br. Czibulka	1883	Prága	Budweis	pagajázöld	s.
92	br. König	1883	Theresienstadt	Komotau	fehér	f.
93	br. Joelson	1883	Olmütz	Mähr-Schön- berg	sötétbarna	s.
94	Koller	1883	Theresienstadt	Turnau	fehér	s.
95	lovag Rodakowski	1883	Lemberg	Czortkow	amarantvörös	f.
96	Ferdinánd Románia trón- örököse	1883	Károlyváros	Károlyváros	karmazsinvör.	s.
97	br. Waldstätten	1883	Triest	Triest	rózsaszín	f.
98	Latscher	1883	Josefstadt	Hohenmauth	világosdrap	f.
99	I. György, görög király	1883	Bécs	Znaim	kénsárga	s.
100	Steinsberg	1883	Krakkó	Teschén	világosdrap	s.
101	br. Dratschmidt	1883	Bécs	Békécsaba	kénsárga	f.
102	Vakat	1883	Prága	Beneschau	tengerfűzöld	s.

Vadászok.

(Kalap fekete tollbokrétával, csukaszinü kabát és zubbony füzöld hajtókával, sárga gomb, és pedig a tiroli vadász ezrednél simán, a tábori vadász zászlóaljknál számozva, csukaszinü pantalló f zöld szegélylyel az oldalvarrásokon, kékszürke köpeny.)

a) Tiroli császár-vadászok (1813).

1. ezred: Innsbruck.
2. „ Bozen. Kiegészítő par.: Innsbruck,
3. „ Rovereto Brixen, Trient és Hall.
4. „ Bregenz

b) Tábori vadász zászlóaljak.

Szám	Törzs állomáshelye	Kiegészítő keret	Szám	Törzs állomáshelye	Kiegészítő keret
1	Lienz	Theresienst.	17	Judenburg	Brünn
2	Tione	Königgrätz	19	Klagenfurt	Komárom
4	Braunau	Rzeszów	20	Trieszt	Trieszt
5	Tarvis	Olmütz	21	Bruck a/M.	Bécs
6	Prachatitz	Pilsen	22	Neuhaus	Eger
7	Canale	Laibach	23	Trembowla	M.-Vásárhely
8	Kötschach	Klagenfurt	24	Rovigno	Budapest
9	Villach	Grác	25	Bécs	Brünn
10	Steyr	St.-Pölten	28	Szászváros	Arad
11	Gradisca	Győr	29	Monfalcone	Losonc
12	Cavalese	Jungbunzlau	30	Lemberg	Stanislaw
13	Innsbruck	Krakkó	31	Zágráb	Zágráb
16	Freistadt	Troppau	32	Beszterceb.	Eperjes

Bosznia-hercegovinai gyal. ezredek.

(Fez, világoskék kabát alizarinvörös hajtókával és sárga számozott gombokkal, világoskék pantalló, kékszürke köpeny.)

Szám	A törzs	
	állomáshelye	
1.	Bécs	Sarajevo
2.	Grác	Banja Luka
3.	Budapest	Dolnja-Tuzla
4.	Trieszt	Mostar

Bosznia-hercegovinai tábori vadász zászlóalj.

Bécs-Ujhely

Sarajevo

Lovas ezredek.

a) Dragonyos ezredek.

(Sisak, világoskék kabát sima gombokkal, buzérvörös csizma-nadrággal, sötétbarna köpeny.)

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott föl	A törzs	A keret	A hajtóka színe	A gomb színe
			állomáshelye			
1	Ferencz császár	1768	Brüx	Theresienstadt	sötétvörös	f.
2	gr. Paar	1672	Tarnopol	Dobrzan	fekete	f.
3	Frigyes Ágost szász király	1768	Krakkó	Bécs	sötétvörös	s.
4	Nándor császár	1672	Enns	Wels	fűzöld	f.
5	I. Miklós, orosz czár	1721	Görz	Marburg	császársárga	f.
6	IV. Frigyes Ferencz mecklen- burg schwerini nagyhercz.	1701	Brünn	Brünn	fekete	s.
7	Lotharingiai herczeg	1663	Brandeis E/m.	Alt-Bunzlau	kénsárga	f.
8	gr. Montecuccoli	1618	Przemysl	Pardubitz	skarlátvörös	s.
9	Albrecht főh.	1682	Brody	Kolomea	fűzöld	s.
10	herczeg Liechtenstein	1640	Olmütz	Neuhaus	kénsárga	s.
11	Császár	1688	Mitrovica	Stockerau	skarlátvörös	f.
12	Miklós orosz nagyherczeg	1798	Krakkó	Olmütz	császársárga	s.
13	Savojai Jenő herczeg	1682	Klattau	Laun	buzérvörös	f.
14	herczeg, Windisch-Grätz	1725	Stanislau	Klattau	buzérvörös	s.
15	József Ágost főherczeg	1891	Bécs-Ujhely	Bécs-Ujhely	fehér	s.

b) **Hussár ezredek.**

(Csákó, atila, mente, sötétkék zubbony, buzérvörös magyar nadrág, sötétbarna köpeny.)

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állit- tatott fel	A törzs	A keret	Az atila	A csákó	A gomb színe
			állomáshelye		színe		
1	Császár	1756	Bécs	Nagyvárad	sötétkék	sötétkék	s.
2	Frigyes Lipót porosz herceg	1743	Brassó Gródek-	N.-Szeben	világoskék	fehér	s.
3	gr. Hadik	1702	Jagielloński	Arad	s. k.	fehér	s.
4	Arthur, connaughti és strathearni herceg	1734	N.-Szeben	Lugos	v. k.	buzérvörös	f.
5	gr. Radetzky	1798		Pozsony	s. k.	buzérvörös	f.
6	II. Vilmos, württembergi kir.	1734	Klagenfurt	Gyöngyös	v. k.	hamuszín	s.
7	II. „ német csász. és por. kir.	1798	Debreczen	Budapest	v. k.	világoskék	f.
8	herceg Eszterházy	1696	Kecskemét	Szabadka	s. k.	buzérvörös	s.
9	gr. Nádasdy	1688	Sopron	Sopron	s. k.	fehér	f.
10	III. Frigyes Vilm., porosz kir.	1741	Budapest	Székesfejérv.	v. k.	világoskék	s.
11	Ferdinand bolgár kir.	1762		Szombathely	s. k.	hamuszín	f.
12	VII. Eduard, Nagybritannia és Irorsz. kir. India császára	1800	Arad	Kassa	v. k.	fehér	f.
13	Jász-Kun, Vilmos német és porosz herceg, trónörökös	1859	Lancut	Kecskemét	s. k.	sötétkék	f.
14	Vladimir, orosz nagyherceg	1859		Nyiregyháza	v. k.	buzérvörös	s.
15	Ferencz Salvator főherceg	1701	Gyöngyös	Nyiregyh.	s. k.	hamuszín	s.
16	gr. Üxküll-Gyllenband	1798	Marburg	Debreczen	v. k.	hamuszín	f.

c) Dsidás ezredek.

(Czapka, világoskék uhlanka és prémes uhlanka buzérvörös szegélyezéssel, buzérvörös csizma-nadrág, sötétbarna köpeny.)

Folyó sz.	Az ezred neve	Mely év- ben állít- tatott fel	A törzs	A keret	A czapka szine	A gomb szine
			állomáshelye			
1	lovag Brudermann	1791	Lemberg	Krakkó	császársárga	s.
2	herczeg Schwarzenberg	1790	Tarnow	Tarnow	sötétzöld	s.
3	Károly főherczeg	1801	Bécs	Gródek	buzérvörös	s.
4	Császár	1813	Zólkiew	Lemberg	fehér	s.
5	II. Miklós, orosz czár	1848	Varasd	Varasd	világoskék	s.
6	II. József császár	1688	Rzeszów	Przemysl	császársárga	f.
7	Ferencz Nándor főherczeg	1758	Stokkerau	Brzezany	sötétzöld	f.
8	gr. Auersperg	1718	Czernovitz	Stanislaw	buzérvörös	f.
9	} Fel lettek oszlatva.					
11	II. Sándor, orosz czár	1814	Pardubitz	Theresienstadt	cseresnyevörös	f.
12	br. Bothmer	1854	Székesfehérvár	Eszék	sötétkék	s.
13	gr. Paar	1860	Zloczow	Zloczow	sötétkék	f.

Tábori tüzérdandárok.

1-től 14. számig a hasonszámú hadtestparancsnokságok székhelyén, kivéve a 14. tábori tüzérdandárt, mely békében a 2 számú hadtestparancsnokság alá van rendelve.

Hegyi tüzérdandárok:

1. Brixen, 2. Sarajevo.

Vártüzérdandárok:

1. Bécs, 2. Krakkó, 3. Trient, 4. Pola, 5. Cattaro.

I. Tábori tüzérség.

a) Tábori ágyezredek:

(Csákó löszörforgóval, sötétbarna kabát skarlátvörös hajtókával, sárga számozott gombokkal, világoskék csizmanadrág, kékszürke köpeny.)

1. Krakkó, 2. Olmütz, 3. Krakkó, 4. Bécs, 5. Brunn, 6. Bécs, 7. Laibach, 8. Görz, 9. Klagenfurt, 10. Budapest, 11. Budapest, 12. Budapest, 13. Sopron, 14. Pozsony, 15. Komárom, 16. Losoncz, 17. Miskolcz, 18. Eperjes, 19. Nagy-Várad, 20. Temesvár, 21. Lugos, 22. Pilsen, 23. Prága, 24. Budweis, 25. Josefstadt, 26. Theresienstadt, 27. Königgrätz, 28. Przemysl, 29. Jaroslau, 30. Przemysl, 31. Stanislau, 32. Lemberg, 33. Stanislau, 34. Brassó, 35. Kolozsvár, 36. Nagy-Szeben, 37. Zágráb, 38. Eszék, 39. Varasd, 40. Linz, 41. Salzburg, 42. Bécs.

b) Tábori taraskezredek:

(Öltözék mint a tábori ágyezredekénél.)

1. *Sergius Michailovits*, oroszországi nagyherceg, törzs: Krakkó; 2. gr. *Geldern Egmond*, törzs: Bécs; 3. *Vilmos főh.*, törzs: Marburg; 4. lovag *Kropatschek*, törzs: Budapest; 5. *Albrecht* főherceg, törzs: Pozsony;

6. *Ferencz Nandor* főherceg, törzs: Kassa; 7. *Lipót* bajor hercz., törzs: Temesvár; 8. *Császár*, törzs: Elbekosteletz; 9. herczeg *Lichtenstein J. Venczel*, törzs: Josefstadt; 10. *Luitpold* bajor uralk. hg., törzs: Przemysl; 11. br. *Smola*, törzs: Lemberg; 12. *György*, *Wallis* hercege, törzs: N.-Szeben; 13. *Vakat*, törzs: Zágráb; 14. *Vakat*, törzs: Steyr.

c) Lovagló tüzérosztályok:

1. Krakkó, 2. Bécs, 4. Budapest, 5. Komárom, 6. Miskolcz, 7. Kissingentmiklós, 10. Jaroslau és 11. Lemberg.

d) Nehéz taraszosztályok:

1. Bécs, 2. Krakkó, 3. Przemysl, 4. Budapest, 5. Komárom.

e) Nehéz taraszosztálykeretek:

6. Krakkó, 7. Komárom, 8. Przemysl, 9. Budapest.

II. Hegyi tüzérezredek.

1. Trient, 2. Brixen, 3. Villach, 4. Sarajevo, 5. Mostar, 6. Dolnja-Tuzla.

III. Vártüzérség.

a) Vártüzér eszredek.

(Öltözék mint a tábori ágyezredekénél, de világoskék széles skarlátvörös szegélyzetű pantalló.)

1. *Császár*, törzs: Bécs; 2. *Beschi*, törzs: Krakkó; 3. hercz. *Kinsky*, törzs: Przemysl; 4. gr. *Colloredo-Mels*, törzs: Pola; 5. br. *Rouvroy*, törzs: Cattaro; 6. nemes *Kollarz*, törzs: Komárom.

b) Vártüzér zászlóaljok:

(Öltözék mint a vártüzér-eszredekénél.)

1. Trient; 2. Sarajevo; 3. Pola.

IV. Műszaki tűzértség.

Tűzértségi szergyár, szertár és átvevő bizottság a bécsi arzenálban.

Lószergyár: Wöllersdorf.

Lőporgyár: Blumau és Stein.

Tűzértségi szertárak: Bergstadt, Budapest, Cas-telnuovo, Graz, Innsbruck, Josefstadt, Gyulafehérvár, Kassa, Komárom, Krakkó, Lemberg, Mostár, Péter-várad, Pola, Prága, Przemysl, Sarajevo, Temesvár, Trient, Wöllersdorf.

Utász zászlóaljok. (1805.)

(Csákó; csukaszin kabát aczéltzöld hajtókával és fehér sima gombokkal; csukaszin pantalló aczéltzöld szegély-lyel; kékszürke köpeny.)

1. Pozsony; 2. Linz; 3. Prága; 4. Eszék; 5. Krems; 6. Klosterneuburg; 7. Budapest; 8. Theresienstadt; 9. Krakkó; 10. Przemysl; 11. Przemysl; 12. Gyula-fehérvár; 13. Komárom; 14. Szeged; 15. Pettau.

Szertár: Klosterneuburg.

Vasuti és távirtda ezred. (1883.)

(Öltözék mint az utász zászlóaljaknál, csakhogy a galléron a oszillagok mögött egy villámtól átczikázott szárnyas kerék van felvarrva.)

Az ezred törzse: Korneuburg; keret: Korneuburg.

1., 2. és 3. zlj.: Korneuburg.

Vonat-oszapatok. (1771.)

(Csákó lószórtorgóval; sötétbarna kabát világoskék hajtó-kával és fehér sima gombokkal, buzérvörös csizma-nadrág; sötétbarna köpeny.)

1. *esred*: Bécs. 2. osztály: Bécs, 3. osztály: Grác, 13. osztály: Zágráb, 14. osztály: Innsbruck.

2. *esred*: Budapest, 4. osztály: Budapest, 5. osz-tály: Pozsony, 6. osztály: Kassa, 7. osztály: Temes-vár, 12. osztály: Nagy-Szeben.

3. *ezred*: Lemberg. 1. oszt.: Krakkó, 8. osztály: Prága, 9. osztály: Josefstadt, 10. osztály: Przemysl, 11. osztály: Lemberg.

15. *osztály*: Sarajevo.

Vonatosztályok Bosznia és Hercegovinában: Sara-jevo, Mostar.

Vonat-szertár: Klosterneuburg, vonatszertár-fiók: Budapest és Sarajevoiban.

Egészségügyi oszapatok. (1849.)

(Csákó; sötétzöld kabát buzérvörös hajtókával és sárga sima gombokkal, kékszürke pantalló buzérvörös szegély-lyel; kékszürke köpeny.)

Minden helyőrségi kórháznál egy-egy osztag.

Katonai rendőrség.

(Csákó; sötétzöld kabát buzérvörös hajtókával és sárga gombokkal; kékszürke pantalló; kékszürke köpeny.)

Egy-egy osztag Krakkó, Lemberg és Przemyslben.

Katonai őrszapat a bécsi cs. kir. polgári tör- vényeséknél.

(Csákó; sötétzöld kabát violaszínű hajtókával és sárga gombokkal; kékszürke pantalló violaszínű szegélylyel; kékszürke köpeny.)

Lótenyész-intézetek.

a) Cs. kir. lótenyész-intézetek.

(Öltözék mint a vonatezrednél, de sárga gombokkal.)

Állami ménes: Radautzban és Piberben.

Méntelegek: Prága, Göding, Drohowyże, Grác, Stadl és Ober-Wikowban.

b) M. kir. lótenyész-intézetek.

(Öltözék mint a huszároknál, de sötétbarna atilla.)

Állami ménesek: Mezőhegyes, Kisbér, Bábolna, Fogaras.

Méntelegek: N.-Kőrös, Székesfehérvár, Debreczen, S.-Szt-György, Zágráb.

Pót-lovazási bizottságok.

1. Budapest, 2. Czegléd, 3. Lemberg, 4. Rzeszów,
5. Nagy-Kanizsa, 6. Válaszut-Bonczhida, 7. Miskolcz.

Pótló-telepek.

Klecza-Dolna, Lábod, Iházi-Marczaltó, Ódalmand, Válaszut-Bonczhida, Ozora.

Katonai nevelő- és képző-intézetek.

1. Hadapród iskolák: a) gyalogsági: Bécs, Budapest, Prága, Károlyváros, Königsfeld, Lobczow, N.-Szeben, Liebenau, Pozsony, Innsbruck, Temesvár, Marburg, Kamenicz, Lemberg, Kassa; b) lovassági: Weisskirchen (Morva); c) tüzérségi: Traiskirchen; d) utász: Hainburg.

2. Katonai árvaház: Hirtenberg.

3. Katonai alreáliskolák: Fischau, St.-Pölten, Kőszeg, Kis-Marton, Strass, Enns.

4. Katonai főreáliskola: Weisskirchen (Morva).

5. Katonai akadémia: Bécs-Ujhely.

6. Műszaki katonai akadémia: Mödling.

7. Hadi iskola: Bécs.

8. Magasabb tüzérségi tanfolyam: Bécs.

9. Magasabb hadmérnöki tanfolyam: Bécs.

10. Katonai építőmérnöki tanfolyam: Bécs.

11. Katonai építőmesterei tanfolyam: Bécs.

12. Hadbiztosági tanfolyam: Bécs.

13. Élelmezési hivatalnoki tanfolyam: Bécs.

14. Ruhakezelő tisztii tanfolyam: Bécs.

15. Élelmező tisztii tanfolyam: Bécs.

16. Hadsereg lövész-iskola: Bruck.

17. Katonai lovaglótanárképző-intézet: Bécs.

18. Katonai lovagló- és hajtó-tanárképző intézet: Schlosshof, Marchegg mellett.

19. Katonai állatorvosi intézet és állatorvosi főiskola: Bécs.

20. Katonai vívó- és tornatanári tanfolyam: Bécs-Ujhely.

21. Gyalogsági táviró tanfolyam: Tulln.

22. Lovassági táviró tanfolyam: Tulln.

23. Katonai léghajózási intézet: Bécs.

24. Katonai orvosi alkalmazó iskola: Bécs.

25. Tisztii leánynevelő-intézet: Hernals és Sopron,

26. Legénységi leánynevelő-intézet: Seebenstein és Szatmár-Németi.

27. Katonai fiúnevelő intézet Sarajevo.

Katonai földrajzi intézet.

Bécsben.

Helyőrségi kórházak.

- 1., 2. Bécs, 3. Przemysl, 4. Linz, 5. Brünn, 6. Olmütz,
7. Grác, 8. Laibach, 9. Triest, 10. Innsbruck, 11. Prága,
12. Josefstadt, 13. Theresienstadt, 14. Lemberg, 15. Krakkó, 16., 17. Budapest, 18. Komárom, 19. Pozsony,
20. Kassa, 21. Temesvár, 22. N.-Szeben, 23. Zágráb,
24. Ragusa, 25. Sarajevo, 26. Mostár, 27. Baden.

Katonai gyógyfürdőintézetek.

Baden, Karlsbad, Herkulesfürdő, Schönau Teplitz mellett.

Ruházati raktárak.

1. Brünn, 2. Budapest, 3. Gösting Grác/m. 4. Kaiser-Ebersdorf.

Katonai rokkantak háza.

(Csukaszin kabát skarlátvörös hajtókával és sárga sima gombokkal, világoskék pantalló, kékszürke köpeny.)

1. Bécs (fiók: Neulerchenfeld), 2. Prága, 3. Nagy-Szombat, 4. Lemberg.

Katonai fegyrintézet.

Möllersdorf.

Várfogházak.

Arad, Pétervárad, Theresienstadt és Komárom.

Katonai élelmezési raktárak.

Arad, Bécs, Banjaluka, Bilek, Bród, Budapest, Brünn, Castelnovo, Czernovitz, Dolnja-Tuzla, Eszék, Fiume, Foča, Franzensfeste, Grác, Görz, Gorazda,

Gyulafehérvár, Innsbruck, Jaroslau, Josefstadt, Kassa, Királyhida, Klagenfurt, Kolozsvár, Komárom, Krakkó, Laibach, Lemberg, Linz, Marburg, Mostar, Nagy-Szeben, Nagy-Várad, Nyiregyháza, Olmütz, Pétervárad, Pilsen, Plevlje, Pola, Pozsony, Prága, Przemysl, Rzeszów, Sarajevo, Sopron, Stanislaw, Székesfejérvár, Tarnow, Temesvár, Theresienstadt, Travnik, Trebinje, Trient, Triest, Zágráb, Zára.

Katonai ágyraktárak.

Bécs, Budapest, Krakkó, Lemberg, Przemysl és Prága.

Cs. és kir. hadi tengerészet.

Tengerészeti parancsnok: a közös hadügyminiszterium tengerészeti csoport főnöke: *gróf Montecuccoli Rezső*, tengernagy.

Cs. és kir. hajóhad.

I. Vértés hadihajók: Erzherzog Karl, Erzherzog Friedrich, Erzherzog Ferdinand Max, Habsburg, Árpád, Babenberg, Monarch, Wien, Budapest (toronyhajók). Építés alatt állanak: Erzherzog Franz Ferdinand, Radetzky és Zrinyi toronyhajók.

II. Csirkáló hajók I. oszt.: Sankt Georg, Kaiser Karl VI., Kais. u. Kön. Maria Theresia, *II. oszt.:* Kaiserin Elisabeth, Kaiser Franz Josef I, *III. oszt.:* Panther, Leopard, Zenta, Aspern, Szigetvár; építés alatt áll: Admiral Spaun; torpedó hajók: Meteor, Blitz, Komet, Planet, Trabant, Satellit, Magnet, Huszár, Ulán, Streiter, Wildfang, Scharfschütze, Uskoke, Turul, Pandur, építés alatt állanak: Csikós, Réka, Velebit és Dinara torpedó-hajók.

III. Torpedó naszádok: Kaiman, Anaconda, Alligator, Krokodil, Wal, Seehund, Delphin, Narwal, Hai, Pinguin, Móve, Drache, Schwalbe, Greif, Viper, Natter, Cobra, Boa, Python, Kigyó; építés alatt állanak: Phönix, Krake, Polyp, Echse, Molch, Kormoran és Alk torpedó-naszádok.

I. oszt. torpedóhajók: Adler, Falke, Habicht, Sperber, Bussard, Condor, Uhu, Geier, Kranich, Ibis, Würger, Reiher, Flamingo, Marabu, Weihe, Secretär, Harpie, Gaukler, Elster, Rabe, Krähe, Star, Kukuk, Kibitz.

II. osztályu torpedóhajók: Nr. XXXIII—XXXIX., XV., XVI., XX—XXIV., XXVI., XXVII., XXXII. *Tengeralatt járó hajók:* I—VI.

IV. Jelző hajók: Miramar, Fantasie, Dalmat, Laceroma.

V. Szerhajók: Pelikan, Cyclop, Najade, Gigant, Salamander, Pluto, Basilisk, Nymphe, Zrinyi, Dromedar, Hippos, Büffel, Aurora, Nixe, Delta.

VI. Monitorok: Temes, Bodrog, Maros, Leitha, Kőrös, Szamos, «a, b, c, d, e és f» csirkálók.

VII. Kikötői és tengerparti szolgálata: Custozza, Tegethoff, Kronprinz Erzherzog Rudolf és Kronprinzessin Erzherzogin Stefanie.

VIII. Iskola hajók: Saida, Donau, Nautilus, Albatros, Erzherzog Ferdinand Max, Alpha, Schwarzenberg, Spalato, Sebenico, Zára, Gamma, Don Juan d'Austria, Bellona, Sansego, Pola, Kaiser Max, Adria, Erzherzog Albrecht, Vulkan és Hulks.

IX. Állomás hajók: Lussin, Theodóban, Taurus, Konstantinápolyban.

Magyar kir. honvédség.

Magyar királyi honvédelmi miniszter:

Jekel- és margitfalvi Jekelfalussy Lajos tábornagy a sz. k. v., 2. o. V. k. r. lvg, L. r. lvg, ⁶, Sz².³.
 1887. é. v. b. t. t., a cs. és kir. 60. gy. ezr. tul.

Allamtitkár:

Inámi Bolgár Ferencz. v. b. t. t.

M. k. honvéd-főparancsnokság Budapesten.

Főparancsnok: Klobučár Vilmos lov. táb. 1. oszt. V. k. kis diszitménynyel és L. r. lov., k. é. k., ⁶, Sz².
 1887. é. v. b. t. t., a cs. és kir. 5. gy. ezr. tul.

Főparancsnok-helyettes: **Jahl Gusztáv** altábornagy,
3. o. V. k. r. log., Sz³, ①, ②.

I. honvéd-kerület: Budapest.

Parancsnok: **Balás György** altábornagy.

79. honvéd gyalogdandár: Budapest.

1. gyalog ezred: Budapest. 1. és 2. zlj: Budapest. 3. zlj: Félégyházán. 4. zlj: Budapest.
2. gyalog ezred: Gyulán. 1. és 2. zlj: Gyulán. 3. zlj: Jászberényben.

80. honvéd gyalogdandár: Debreczenben.

3. gyalog ezred: Debreczenben. 1., 2. és 3. zlj: Debreczenben. 4. zlj: Zilahon.
4. gyalog ezred: Nagy-Váradon. 1., 2. és 3. zlj: Nagy-Váradon.

II. honvéd-kerület: Szegeden.

Parancsnok: **Kiss Zsigmond** vezérőrnagy.

45. honvéd gyalogdandár: Szegeden.

5. gyalog ezred: Szegeden. 1. és 2. zlj: Szegeden. 3. zlj: Nagy-Becskereken. 4. zlj: Szegeden.
6. gyalog ezred: Szabadkán. 1. zlj: Szabadkán. 2. zlj: Zomborban. 3. zlj: Ujvidéken.

46. honvéd gyalogdandár: Lugoson.

7. gyalog ezred: Verseczen. 1. zlj: Verseczen. 2. zlj: Oraviczán. 3. zlj: Pancsován.
8. gyalog ezred: Lugoson. 1. és 2. zlj: Lugoson. 3. zlj: Aradon. 4. zlj: Orsován.

III. honvéd-kerület: Kassán.

Parancsnok: **Lóskay Gábor** vezérőrnagy.

77. honvéd gyalogdandár: Kassán.

9. gyalog ezred: Kassán. 1. és 2. zlj: Kassán. 3. zlj: Eperjesen. 4. zlj: Iglón.
10. gyalog ezred: Miskolczon. 1. zlj: Miskolczon. 2. zlj: Egerben. 3. zlj: S.-A.-Ujhelyt.

78. honvéd gyalogdandár: Szatmár-Németiben.

11. gyalog ezred: Munkácson. 1. és 2. zlj: Munkácson. 3. zlj: Ungvárt.
12. gyalog ezred: Szatmárt. 1. zlj: Szatmárt. 2. zlj: Máramaros-Szigeten. 3. zlj: Nagy-Károlyban.

IV. honvéd-kerület: Pozsonyban.

Parancsnok: Virtsologi **Rupprecht Henrik** altábor.

73. honvéd gyalogdandár: Pozsonyban.

13. gyalog ezred: Pozsonyban. 1., 2. és 3. zlj: Pozsonyban. 4. zlj: Tatán.
15. gyalog ezred: Trencsénben. 1. és 2. zlj: Trencsénben. 3. zlj: Rózsahegyen.

74. honv. gyalogdandár: Nyitrán.

14. gyalog ezred: Nyitrán. 1. zlj: Nyitrán. 2. zlj: Léván. 3. zlj: Nyitrán.
16. gyalog ezred: Besztercebányán. 1. zlj: Besztercebányán. 2. zlj: Balassa-Gyarmaton. 3. zlj: Jolsyán.

V. honvéd-kerület: Székesfehérvárt.

Parancsnok: Rónai **Horváth Jenő** altábornagy.

81. honvéd gyalogdandár: Székesfehérvárt.

17. gyalog ezred: Székesfehérvárt. 1. és 2. zlj: Székesfehérvárt. 3. és 4. zlj: Veszprémben.
18. gyalog ezred: Sopronban. 1. zlj és 2. zlj: Sopronban. 3. zlj: Kőszegen.

82. honved gyalogdandár: Pécssett.

19. gyalog ezred: Pécssett. 1. és 2. zlj: Pécssett. 3. és 4. zlj: Kaposvárt.
20. gyalog ezred: Nagy-Kanizsán. 1. és 2. zlj: Nagy-Kanizsán. 3. zlj: Körmenten. *Fiumei század.*

VI. honvéd-kerület : Kolozsvárt.

Parancsnok : pávai *Vajna Béla* altábornagy.

75. honvéd gyalogdandár : Kolozsvárt.

21. gyalog ezred : Kolozsvárt. 1. és 3. zlj : Kolozsvárt

2. zlj : Nagy-Enyeden. 4. zlj : Deésen.

22. gyalog ezred : Maros-Vásárhelyt. 1. zlj : M.-Vásárhelyt. 2. zlj : Beszterczén és 3. zlj : M.-Vásárhelyt.

76. honv. gyalogdandár : Nagy-Szebenben.

23. gyalog ezred : Nagy-Szebenben. 1. zlj : N.-Szebenben. 2. zlj : Déván. 3. zlj : Erzsébetvárosban.

24. gyalog ezred : Brassóban. 1. zlj : Brassóban. 2. zlj : Fogarason. 3. zlj : Kézdi-Vásárhelyt. 4. zlj : Csik-Szeredán.

VII. horv.-szlapon honv.-kerület : Zágrábban.

Parancsnok : Bojnai *Borojević Svetozár* altábornagy.

83. honv. gyalogdandár : Zágrábban.

25. gyalog ezred : Zágrábban. 1. zlj : Zágrábban. 2. zlj. Varasdon. 3. zlj : Zágrábban.

26. gyalog ezred : Károlyvárosban. 1. és 2. zlj : Károlyvárosban. 3. zlj : Goszpicsban.

84. honvéd gyalogdandár : Eszéken.

27. gyalog ezred : Sziszekén. 1. és 2. zlj : Sziszekén. 3. zlj : Uj-Gradiskán.

28. gyalog ezred : Eszéken. 1. és 2. zlj : Eszéken. 3. zlj : Zimonyban.

Honv. lovassági felügyelő Budapestén.

Rohr Ferencz altábornagy.

1. honvéd lovasdandár : Szeged.

3. huszár ezred : Szegeden. I. oszt. : Aradon. II. oszt. : Szegeden.

4. huszár ezred : Szabadkán. I. oszt. : Baján. II. oszt. : Szabadkán.

2. honvéd lovasdandár : Budapestén.

1. huszár ezred : Budapestén. I. oszt. : Budapestén. II. oszt. : Kecskeméten.

6. huszár ezred : Vácson. I. oszt. : Érsekújvárt. II. oszt. : Vácson.

3. honvéd lovasdandár : Pécssett.

7. huszár ezred : Pápán. I. oszt. : Pápán. II. oszt. : Zala-Egerszegezen.

8. huszár ezred : Pécssett. I. oszt. : Pécssett. II. oszt. : Keszthelyen.

10. huszár ezred : Varasdon. I. osztály : Varasdon. II. oszt. : Verőczén.

4. honvéd lovasdandár : Debreczen.

2. huszár ezred : Debreczenben. I. osztály : Nagyváradon. II. osztály : Debreczenben.

5. huszár ezred : Kassán. I. oszt. : Kassán. II. oszt. : Nyiregyházán.

9. huszár ezred : Maros-Vásárhelyt. I. oszt. : Szamos-Ujvár. II. oszt. : Maros-Vásárhely.

M. kir. honvéd helyi hatóság.

Budapesti m. kir. honv. térparancsnokság.

M. kir. honvéd bíróságok.

M. kir. honvéd-főtörvényszék Budapestén.

*Első folyamodásu m. kir. honvéd-bíróságok. (A ke-
rületi bíróságok.)*

M. kir. honvédségi intézetek.

M. kir. honv. főrealiskola Sopronban.

M. kir. honv. Ludovika-Akadémia Budapestén.

M. kir. honv. hadapródiskola Pécssett.

M. kir. honv. hadapródiskola N.-Váradon.

M. kir. honv. törzstiszti tanfolyam Budapestén.

M. kir. honv. felsőbb tiszti tanfolyam Budapestén.

M. kir. közp. honv. lovas iskola Budapestén.

- M. kir. honv. orvosi alkalmazó iskola Budapesten.
 M. kir. honv. központi ruhatár Budapesten.
 M. kir. honv. központi fegyvertár Budapesten.
 M. kir. honv. helyőrségi kórház Budapesten.
 M. kir. honv. élelmezési raktár Budapesten.

M. kir. koronaórság.

Budapesten.

Cs. kir. Landwehr.

(Osztrák honvédség.)

Cs. kir. Landwehr-miniszter: Georgi Frigyes altb.
 Landwehr-főparancsnok: Ó cs. és kir. Fensége
 Frigyes főherczeg, tbsz.

Landwehr-parancsnokságok: (az illető hadtest-
 parancsnokságok).

Landwehr hadosztály parancsnokságok: 13. Bécs,
 21. Prága, 22. Grác, 26. Josefstadt, 43. Lemberg,
 44. Innsbruck, 45. Przemysl, 46. Krakkó.

Landwehr gyalogság.

1. Landwehr ezred Bécs, 2. Linz, 3. Grác, 4. Klagenfurt, 5. Pola, 6. Éger, 7. Pilsen, 8. Prága, 9. Leitmeritz, 10. Jungbunzlau, 11. Jičín, 12. Časlau, 13. Olmütz, 14. Brünn, 15. Troppau, 16. Krakkó, 17. Rzeszów, 18. Przemysl, 19. Lemberg, 20. Stanislaw, 21. St.-Pölten, 22. Csernovitz, 23. Sebenico, 24. Bécs, 25. Kremsier, 26. Marburg, 27. Laibach, 28. Pisek, 29. Budweis, 30. Hohenmauth, 31. Teschen, 32. Neu Sandetz, 33. Stryj, 34. Jaroslau, 35. Zloczów, 36. Kolomea, 37. Gravosa.

Landwehr-parancsnokságok.

Krakkóban parancsnok: az 1. hadtest parancsnoka.
 Bécsben " a 2. " "
 Grácban " a 3. " "
 Prágában " a 8. " "
 Leitmeritzben " a 9. " "

Przemyslben parancsnok: a 10. hadtest parancsnoka.
 Lembergben " a 11. " "
 Innsbruckban " a 14. " "
 Zárában parancsnok: a zárai katonai parancsnok.

Országos lövész-ezredek: I. Trient, II. Bozen.

Landwehr lovasság.

I. Landwehr dzsidás ezredek:

1. sz. ezred:	Lemberg,
2. " "	Hohenmauth,
3. " "	Rzeszów,
4. " "	Olmütz,
5. " "	Stockerau,
6. " "	Wels.

II. Lovasított tiroli országos lövész osztály. Keret:
 Innsbruck.

III. Lovasított dalmát országos lövész század. Keret:
 Sinj.

Kimutatás

a Magyarországon állomásozó cs. és kir. hadtestparancsnokságok területi beosztásáról.

A hadtestparancsnokság		A hadtestparancsnokságok alá tartozó csapatok kiegészítési területe kiterjed megyékre
száma	székhelye	
4.	Budapest	Bács-Bodrog, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Somogy, Tolna, Baranya, Jász-Nagykun-Szolnok, Fehér.
5.	Pozsony	Komárom, Nyitra, Győr, Moson, Veszprém, Bars, Esztergom, Hont, Zala, Vas, Árva, Trencsén, Turóc, Pozsony, Sopron.
6.	Kassa	Szatmár, Gömör és Kishont, Zólyom, Nógrád, Abauj-Torna, Borsod, Heves, Bereg, Szabolcs, Zemplén, Ung, Liptó, Sáros, Szepes, Máramaros, Ugocsa.
7.	Temesvár	Torontál, Arad, Temes, Bihar, Békés, Hajdu, Krassó-Szörény, Csanád, Csongrád.
12.	Nagy-Szeben	Brassó, Háromszék, Nagy-Küküllő, Fogaras, Szeben, Alsó-Fehér, Beszterce, Torda-Aranyos, Maros-Torda, Szilágy, Kolozs, Szolnok-Doboka, Hunyad, Csik, Udvarhely, Kis-Küküllő.

Kimutatás

a m. kir. csendőr kerületi parancsnokságok felügyeleti területéről.

A csendőr kerületi parancsnokság		
száma	székhelye	felügyeleti területéhez tartoznak a következő vármegyék
I.	Kolozsvár	Kolozs, Torda-Aranyos, Maros-Torda, Kisküküllő, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Alsó-fehér, Szilágy.
II.	Szeged	Csanád, Csongrád, Torontál, Temes, Krassó-Szörény.
III.	Budapest	Pest-Pilis-Solt Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Bodrog, Borsod, Heves.
IV.	Kassa	Abauj-Torna, Gömör és Kishont, Sáros, Szepes, Máramaros, Bereg Ugocsa, Zemplén, Ung.
V.	Pozsony	Pozsony, Nyitra, Trencsén, Árva, Turóc, Liptó, Zólyom, Nógrád, Hont, Bars, Esztergom, Komárom.
VI.	Székesfehérvár	Fehér, Tolna, Sopron, Moson, Baranya, Vas, Somogy, Zala, Veszprém, Győr.
VII.	Brassó	Brassó, Háromszék, Szeben, Fogaras, Hunyad, Csik, Nagy-küküllő, Udvarhely.
VIII.	Debreczen	Hajdu, Bihar, Békés, Arad, Szabolcs, Szatmár.

II. POLGÁRI CZIMTÁR.

Közös miniszteriumok.**I. Cs. és kir. közös külügyminiszterium.**

Miniszter: *Leza-Aehrenthal Alajos* báró L. és Fj. r. nk., 3. o. V. r. lvg., v. b. t. t.

II. Cs. és kir. közös pénzügyminiszterium.

Miniszter: rajeczi *Burián István*, br. v. b. t. t. §.

III. Cs. és kir. közös hadügyminiszterium.

Miniszter: báró *Schönaich Ferencz* Lr.-nk., I. o. V. k. r. lvg., k. é. k., (H), (J), (K), v. b. t. t., a 74. gy.-ezr. tul., tbsz.

Cs. és kir. közös legfőbb számszék.

Elnök: *Plener Ernő* lovag, v. b. t. t.

Magyar kir. miniszterelnökség.

Miniszterelnök: dr. *Wekerle Sándor* v. b. t. t.
Államtitkár: szentkirályszabadjai *Márffy Albin*,
2. o. V. k. r. lvg.

Ő Felseége személye körüli m. kir. miniszterium.

Miniszter: zichi és vásonykői gróf *Zichy Aladár*,
v. b. t. t. §.

Horv.-szlav.-dalm. kir. miniszterium.

Miniszter: *Josipovich Géza* v. b. t. t.

M. kir. belügyminiszterium.

Miniszter: csikszentkirályi és krasznahorkai gróf
Andrássy Gyula, v. b. t. t.
Államtitkár: futtaki gróf *Hadik János*, v. b. t. t.

Elnöki osztály.

Oszt.-főnök: *Horváth Emil* min. tan.
Oszt.-vezető: *Jekel és margitfalvi Jekelfalussy Zoltán* min. oszt. tan.

I. Közjogi és illetőségi főosztály.

Oszt.-főnök: dr. *Bezerédj Viktor* cz. államtitkár.
Ia. Közjogi alosztály: Oszt.-főnök: dr. *Bezerédj Viktor* cz. államtitkár, oszt.-vezető: dr. *Török Ferencz* min. tan.

Ib. Községi illetőségi alosztály: Oszt.-főnök: dr. *Bezerédj Viktor* cz. államtitkár, osztályvezető: *Buth Károly* min. tan.

II. Vármegyei főosztály.

Vármegyei osztály: Oszt.-főnök dr. *Rakovszky Endre* min. tan.

IIa. Közigazgatási osztály: Oszt.-főnök: dr. *Rakovszky Endre* min. tan., oszt.-vezető: *Mennyey István* oszt. tan.

IIb. Háztartási osztály: Oszt.-főnök: dr. *Rakovszky Endre* min. tan., oszt.-vezető: dr. *Gárdonyi Zsigmond* oszt. tan.

III. Városi főosztály.

Városi osztály: Oszt.-főnök: dr. *Haril Sándor* oszt. tan., oszt.-vezető: *Tersztyánszky Kálmán* titkár.

IV. Községi és anyakönyvi főosztály.

Oszt.-főnök: *Madarász Elemér* min. tan.

IV a. és b. Községi alosztály: Osztályfőnök: *Madarász Elemér* min. tan., oszt.-vezető: *Kolossváry Miklós* oszt. tan. és dr. *Ghyczy Jenő* oszt. tan.

IV c. Állami anyakönyvi alosztály: Oszt.-főn.: *Madarász Elemér* min. tan., oszt.-vezető: *Zeley Lajos* oszt. tan.

V. Rendőri főosztály.

Osztályfőnök: hindi *Szabó László* min. tan., a F. J. rend lvg.

V a. Államrendőri és közbiztonsági alosztály: Oszt.-vezető: dr. *Kégl Imre* oszt. tan., a F. J. rend lvg. Beosztva: *Vásárhelyi Gyula* titkár, dr. *ifj. Fest Lajos* titkár, *Czajlik Lajos* rendőr tanácsos, cz. oszt. tan. *Mattyasovszky György* s.-titkár, *Kovács Béla* s.-titkár, *Sándor Ákos* s.-titkár, dr. *Török István* s.-titkár, *Homér Imre* határszéli rendőrkapitány, dr. *Uray István* s.-foglalmozó.

Vb. Csendőrségi alosztály: Osztályvezető: **Oláh Ödön** csendőralezr., F. J. r. lvg., Sz.³, ①, ②. Beosztva: *Stolzenberg János* csendőr 2. o. főszámtanácsos, F. J. r. g., k. a. é. k., Sz.², ①, ②. *Szij Géza* csendőrszázados, ③, ④. *Preidt Gábor* csendőr főhadnagy-számvivő, k. e. é. k., Sz.¹, ①, ②. *Orbán István* csendőr hadnagy-számvivő, ③, Sz.¹, ①, ②. Ezenkívül beosztva: egy csendőr törzsrőmester.

V c. Kivándorlási alosztály. Osztályvezető: *Kertész Gyula* oszt. tan. Beosztva: *Cserny Károly* oszt. tan., *Barényi Jenő* titkár, *Soós Pongrácz* titkár, dr. *Aldássy József* s.-titkár, *Szikszay András* ogalmazó, *Hartner Fülöp* s. foglalmozó.

Vd. Fordító alosztály. Osztályvezető: . . . Beosztva: *Czambel Samu* cz. titkár, *Stojits Iván* cz. s.-titkár, *Vodicska Imre* cz. s.-titkár, dr. *Gáspár Artur* cz. s.-titkár, *Huszár Antal* cz. titkár.

VI. Közrendészeti és kihágási főosztály.

Oszt.-főnök: *Bölcs Gyula* cz. min. tan.

VI a. Közrendészeti alosztály: Oszt.-vezető: *Adorján Antal* oszt. tanácsos. Beosztva: *Máriássy Barna* titkár, dr. *Fekete Pál* s.-titkár, *Pantl Kálmán* fogalmazó, dr. *Kiss Dezső* fogalmazó, *Neppel Gyula* s.-fogalmazó, *Smialovszky Tibor*, *Henfner Lajos* fiz. n. s.-fogalmazó.

VI b. Kihágási alosztály: Oszt.-vezető: *Jaloviczky Sándor* oszt. tan. Beosztva: *Közseggy Sándor* cz. oszt.-tanácsos, dr. *ifj. Krajsik Ferencz* s.-titkár, dr. *Vecsey József* s.-titkár, dr. *Szentgyörgyi Ernő* fogalmazó, *Márffy István* fogalmazó.

VII. Közegészségügyi főosztály.

Oszt.-főnök: dr. *Chyzer Kornél* min. tanácsos.

VII a. Betegápolási osztály: Oszt.-vezető: dr. *Kovács Gyula* oszt. tan.

VII b. Egészségügyi közigazgatási és gyógyszerügyi osztály: Oszt.-vezető: dr. *Téry Ödön* cz. oszt.-tan., közegészségügyi főfelügyelő.

VII c. Egészségügyi intézkedési és járványügyi osztály: Oszt.-vezető: dr. *Frank Ödön* közegészségi főfelügyelő.

VII d. Kórházi és elmebetegügyi osztály: Oszt.-vezető: dr. *Hajós Béla* cz. közegészségügyi főfelügyelő.

VIII. Gyámügyi főosztály.

Oszt.-főnök: *Madách László* cz. min. tan.

VIII a. Közigazgatási osztály: Oszt.-vezető: dr. *Radinovics Iván* oszt. tan.

VIII b. Határozati osztály: Oszt.-vezető: dr. *Bartók Géza* oszt. tan.

IX. Közjótékonyági és gyermekvédelmi főosztály.

IX a. Közjótékonyági osztály: Oszt.-főnök: *Horváth Emil* min. tan., oszt.-vezető: dr. *Ebergényi Sándor* oszt. tan.

IX b. Gyermekvédelmi osztály: Oszt.-főnök: dr. *Bezerédj Viktor* cz. államtitkár, oszt.-vezető: dr. *Bosnyák Zoltán* oszt. tan.

X. Törvényelőkészítő osztály.

Oszt.-főnök: dr. *Némethy Károly* min. tan., oszt.-vezető: dr. *Samassa Adolf* oszt. tan.

Földtehermentesítési pénzalap m. kir. igazgatósága: Elnök: dr. *Kovács Gyula* oszt. tan.

A belügyminiszteri számvevőőség. Igazgató: *Payer Béla*. Számvevőési főnök: *Szaplonczay Mihály*.—Közbiztonsági ügyosztály (VII) oszt.-vezető: *Kramer János* számtan. — Számvizsgáló: *Könye György*.

Országos levéltár: *Nagy Gyula* orsz. főlevéltárnok.

Orsz. közegészségügyi tanács: elnöke dr. *Müller Kálmán*, min. tanácsos.

Fiumei magyar kir. tengerparti kormányzó: nagyszentmiklósi gróf *Nádkó Sándor* v. b. t. t.

Fővárosi állami rendőrség.

Rendőrfőkapitányság. Főkapitány: dr. *Boda Dezső*. Helyettes: *zebegnyői dr. Pekáry Ferencz*.

Rendőrfőparancsnokság. Rendőrfőparancsnok: *Liekl Géza* F. J. r. lvg. Főparancsnok-helyettes: *Köpf Ferencz* rendőrfőfelügyelő. Rendőrfőfelügyelő: *Palágyi Kálmán*, *Pavlik Ferencz*. Csapatsegédítész: *cicséri Orosz István*, r. felügyelő.

Rendszeresített állomány: 16 gyalog és 1 lovas őrmester; 73 gyalog ellenőr; 60 cz. ellenőr; 4 lovas szakaszvezető; 13 lovas tizedes; 618 első osztályú és 743 másodosztályú gyalog rendőr; 123 lovas rendőr; 60 próbaidős gyalog rendőr. Összesen 1711 fő. Őrszobák száma: 77. Osztályparancsnokságok száma: 16.

Törvényhatóságok.*

a) Megyék.

Abauj-Torna m.: fp. almási Szalay László, alp. dr. Puky Endre, fj. Ferdinándy Gyula. Fszb. *Cserehát* j.: Géczy Gy. *Gönczi j.:* Dobozy J. *Füzéri j.:* Koós Béla. *Kassai j.:* Jászay István. *Szikszi j.:* Putnoky Sándor. *Tornai j.:* Gedeon Aladár.

Alsó-Fehér m.: fp. br. Kemény Árpád, alp. br. Bánffy Kázmér, fj. dr. Inezedy-Joksmán Ödön. Fszb. *Alvinczi j.:* Pongrácz Géza. *Balázsfalvi j.:* Bójthe Kál. *Kisenyedi j.:* Szabó Laj. *Magyar-igeni j.:* Csuka Dom. *Maros-újvári j.:* Binder József. *Nagyenyedi j.:* betöltetlen. *Verespataki j.:* Imreh József. *Rend. tan. vár.* *Abrudbánya:* pm. Miski József, rk. Molnár Samu. *Gyulafehérvár:* pm. Novák Ferencz, rk. Roska József. *Nagyenyed:* pm. dr. Varró László, rk. Sombory Sánd. *Vizakna:* pm. Ambrus Károly, rk. Vollny József.

Arad m.: fp. gróf Károlyi Gyula, alp. dr. Dálnoki-Nagy Lajos, fj. Schill József. Fszb. *Aradi j.:* dr. Baross Ferencz. *Pécskai j.:* Senk Ferencz. *Világosi j.:* Faragó István. *Ternovai j.:* Hanthó Jenő. *Radnai j.:* ifj. Salacz Gyula. *Nagy-halmágyi j.:* Lovich Gyula. *Boroshebi j.:* Bolyos József. *Boros-jenői j.:* Borsos Géza. *Kis-jenői j.:* Csukay Gyula. *Eleki j.:* Mladin Miklós.

Arva m.: fp. Bulla György, alp. Zmeskál György, fj. Csillaghy István. Fszb. *Kubini j.:* Zmeskál Aladár. *Vári j.:* Matyuga Emil. *Trsztenai j.:* ifj. Bulla György. *Námesztói j.:* Szmétanay János.

Bács-Bodrog m.: fp. apatini Fernbach Károly, alp. ifj. bajsai Vojnits István, fj. Miháilovits Kornél. Fszb. *Bajai j.:* Vojnits Máté. — *Almisi j.:* Koller

* Rövidítések: fp. = főispán, alp. = alispán, fj. = főjegyző, fszb. = főszolgabíró, m. = megye, j. = járás, Rend. tan. vár. = Rendezett tanácsú város, pm. = polgármester, rk. = rendőrkapitány.

Oszkár. Zombor j.: Tárcazy Dezső. Apatini j.: Vujevich Lajos. Hódsági j.: Szemző Károly. Topolyai j.: Császár Péter. Zentai j.: Sztirilich Béla. Kulai j.: dr. Buday Pál. Palánkai j.: Hipp Dezső. Ujvideki j.: Nikolits Izidor. Óbecsei j.: dr. Balaton Gyula. Titeli j.: Szemző János. Szablyai j.: dr. Széchényi Tamás. — Zenta rendezett tanácsu város: pm. Szárits Géza, rk. Madari János.

Baranya m.: fp. gróf Benyovszky Móricz, alp. Koszits Kamill, fj. Stenge Ferencz. Fszb. Baranya-vári j.: Jilly Viktor. Hegyháti j.: dr. Fenicz Ign. Mohácsi j.: Szinkovich Kár. Pécsi j.: Waniss Sándor. Pécsvaradi j.: Forray Val. Siklósi j.: Krasznay Mihály. Szt-lőrinczi j.: Horváth István.

Bars m.: fp. simonyi és varsányi Simonyi Béla, alp. székhelyi Majláth István, fj. Bodó János. Fszb. Garam-szentkereszti j.: Finka Sándor. Lévai j.: ordódi Ordódy Endre. Aranyos-maróthi j.: dr. dezseri Rudnyánszky Titus. Oszlányi j.: Ponoczky István. Verebelyi j.: Nedeczky Vince. — Rend. tan. vár. Körmöczbánya: pm. Palkovits Emil, rk. Huzóczi Lajos. Ujbánya: pm. betöltetlen, rk. Koperniczky Józsa. Léva: pm. Bódogh Lajos, rk. Kónya József.

Békés m.: fp. dr. Dóry Pál, alp. Ambrus Sándor, fj. dr. Deimel Sándor. Fszb. Gyulai j.: Lukács Endre. B.-Csabai j.: Seiler Elek. Békési j.: Popovics Szilv. Szarvasi j.: dr. Wieland Sándor. Szeghalmi j.: Csánky Jenő. Orosházi j.: dr. Bertothy István. Gyomai j.: Rohoska M. Rend. tan. vár. Gyula: pm. dr. Lovich Ödön, rk. Tanczik Lajos.

Bereg m.: fp. dr. báji Patay Andr., alp. dr. Gulácsy István. Fszb. Tiszaháti j.: Horthy Gyula. Kászonyi j.: Morvay Zoltán. Felvidéki j.: Joó Zsigmond. Munkácsi j.: Papp Imre. Latorcazi j.: Dercsényi Miklós. Szolyvai j.: Balajthy Mór. Alsóverecskői j.: Cserszky Péter. Rend. tan. vár. Beregszász: pm. Gáthy Zsigmond, rk. Nyirádi Ferencz. Munkács: pm. Cseh Lajos, rk. Fazekas Béla.

Besztercze-Naszód m.: fp. gr. Lázár Árpád,

alp. Láni Godof., fj. Scridon Leó. Fszb. Naszódí j.: Czirjék László. Óradnai j.: Hozsda György. Jaádi j.: Urányi Aladár. Besenyői j.: dr. Hunyadi Imre. Rend. tan. vár. Besztercze: pm. dr. Schreiber Ferencz, rk. Gyútrk Zsigmond.

Bihar m.: fp. Glatz Antal, alp. dr. Miskolczy Ferencz, fj. Keszthelyi Zoltán. Fszb. Központi j.: Nagy Márton. Szalárdi j.: Kelemen József. Élesdi j.: Bérczy Im. Mezőkeresztesi j.: dr. Czifra Kál. Berettyó-újfalusi j.: Jezerniczky D. Sárreői j.: dr. Bakats Béla. Székelyhídi j.: Kovásznay Marczel. Derecskei j.: Fráter Bar. Margittai j.: Balázsghy Iván. Szalontai j.: Csanády J. Cséffai j.: ifj. Markovits Károly. Tenkei j.: Fráter Emil. Érmihályfalvi j.: Dobozy K. Beéli j.: Éder G. Magyarcsékei j.: dr. Halász Elemér. Belényesi j.: dr. Wertheimstein H. Vaskohi j.: Rednik G.

Borsod m.: fp. Kubik Béla, alp. dr. Tarnay Gyula, fj. dr. Vadnay Tibor. Fszb. Miskolczi j.: dr. gr. Haller József. Mező-csáthi j.: Botlik József. Egri j.: Bónis Bert. Szent-péteri j.: Vadnay Istv. Szendrői j.: Zsóry Guszt. Ózdi j.: Zsóry György. Rend. tan. vár. Miskolcz: pm. Szentpály István rk. Lukács Béla.

Brassó m.: fp. gr. Mikes Zsigmond, alp. Jekelius Ágoston, fj. dr. Semsey Aladár. Fszb. Hétfalusi j.: Zonda János. Felvidéki j.: Fischer Frigyes. Alvidéki j.: Wendel Márton. — Rend. tan. vár. Brassó: pm. Hiemes Ferencz, rk. Farkas Mihály.

Csanád m.: fp. földéaki Náray Tamás, alp. Hervai István, fj. Tarnay Ivor. Fszb.: Központi j.: Thaisz Géza. Nagylaki j.: Szilágyi Kálmán. Battonyai j.: Petrovics Mihály. Kovácsbázi j.: Kövér Béla. Rend. tan. vár. Makó: pm. dr. Galambos Ignác, rk. Rákosi Gyula.

Csik m.: fp. Kállay Ubul, alp. Fejér Sándor, fj. Szász Lajos. Fszb. Felcsiki j.: Becze Im. Gy.-sztmiklósi j.: Zakariás Lukács. Gy.-tölgyesi j.: Veress Lajos. Kászonalcsiki j.: Bartalis Ágoston. — Rend. tan. város. Csik-Szereda: pm. dr. Ujfalusy Jenő, rk. Kovács János.

Csongrád m.: fp. dr. Kelemen Béla. alp. dr. Cicatricis Lajos, fj. dr. Nagy Sándor. Fszb. *Tiszán-inneni j.*: Gyárfás Géza. *Csongrádi j.*: dr. Csúcs János. *Tiszántuli j.*: Tary István. — *Rend. tan. vár. Szentés*: pm. dr. Mátéffy Fer, rk. Arady Kálm.

Esztergom m.: fp. Gyapay Pál, alp. dr. Perényi Kálmán, fj. Pongrácz Kázmér. Fszb. *Esztergomi j.*: Pisuth Kálmán. *Párkányi j.*: Thuránszky Lajos. — *Rend. tan. vár. Esztergom*: pm. Vimmer Imre, rk. Unger Hugó.

Fejér m.: fp. gr. Széchényi Viktor, alp. Szücs Jenő, fj. Balassa Sándor. Fszb.: *Székesfehérvári j.*: Kálmán Vincze. *Moóri j.*: Kovács Sánd. *Sárbogárdi j.*: Heltay Jenő. *Vaáli j.*: Tarafás Béla. *Adonyi j.*: Huszár Dezső.

Fogarás m.: fp. duka és szentgyörgyvölgyi Széll József, alp. Belle Sán., fj. dr. Benedek Arthur. Fszb. *Sárkányi j.*: Bárdossy Mihály. *Töröcsvári j.*: Herszényi Béla. *Fogarasi j.*: Bisztray József. *Árpási j.*: Bokros Emil.

Gömör és Kishont m.: fp. Fáy Gyula, alp. Bornemisza Lászl., ifj. Lukács G. Fszb. *Rozsnyói j.*: Nagy Elemér. *Nagy-röczei j.*: Kuna Aur. *Rimaszombati j.*: Máriássy Gyula. *Rimaszécsi j.*: Osváth Dániel. *Tornalljai j.*: Szentmiklóssy Béla. *Garam-völgyi j.*: Tomory Géza. — *Rend. tan. vár. Dobsina*: pm. Dr. Csermák Sándor, rk. Csiskó János. *Jolsva*: pm. Basilides Gusztáv, rk. Piacek R. *Nagy-Röcze*: pm. Dr. Mihalik Dezső, rk. Vajda Andor. *Rimaszombat*: pm. Dr. Kovács László, rk. Badiny Gy. *Rozsnyó*: pm. dr. Pósch József, rk. Szakall Árpád.

Győr m.: fp. Lippay Géza, alp. Goda Béla, fj. Németh Miklós. Fszb. *Tósziget-csülizközi j.*: Némethy Ödön. *Sokoróaljai j.*: Horváth Bál. *Pusztai j.*: Szodfried Endre.

Hajdu m.: fp. Veszprémy Zoltán, alp. Kovács Gyula, fj. Pákozdy Sándor. Fszb. *Központi j.*: Orosz Sándor. *H.-szoboszlói j.*: Nábráczy Ist. *H.-böszörményi i.*: Nemes Zoltán. — *Rend. tan. vár. Hajdu*

Böszörmény: pm. Somossy B., rk. Veszprémi Barna. *Hajdu-Nánás* pm. Csohany Lászl., rk. Csiha Márton. *Hajdu-Szoboszló*: pm. Körner Béla, rk. G. Tóth János.

Háromszék m.: fp. Meczner Béla, alp. Király Aladár, fj. dr. Bély Pál. Fszb. *Sepsi j.*: Kónya Miklós. *Kézdí j.*: szentkatolnai Cseh Gy. *Orbai j.*: Morvay Endre. *Miklósvári j.*: Zathureczky Kálmán. *M.-bodzai kirendeltség, szb.* Deák Vincze. — *Rend. tan. vár. Kézdí-Vásárhely*: pm. dr. Török And., rk. Mina Kálmán, *Sepsi-Szt.-György*: pm. ifj. Gödri Ferencz, rk. Sübek Ede.

Hont m.: fp. Lits Gyula, alp. Marek Károly, fj. Somogyi Béla. Fszb. *Ipolysági j.*: dr. Fodor Vilmos. *Szobbi j.*: Keve Károly. *Ipolynyéki j.*: Pályi Pál. *Korponai j.*: Halmay László. *Báti j.*: Nándory Pál. — *Vámomikolai j.*: dr. Motloszkovszky István. *Rend. tan. vár. Korpona*: pm. Hollady Nándor, rk. Jeszenszky Gusztáv.

Heves m.: fp. Szederkényi Nándor, alp. Majzik Vik., fj. Isaák Gy. Fszb. *Egri j.*: Hering Kál. *Gyöngyösi j.*: Biró József. *Hatvani j.*: Zaleczky Imre. *Hevesi j.*: Korponay Ist. *Tiszafüredi j.*: Fülöp Zolt. *Pétervári j.*: Drizsnyei B. — *Rend. tan. vár. Eger*: pm. Jankovics Dezső, rk. Fridl Gyula. *Gyöngyös*: pm. Kemény János, rk. Csathó Ödön.

Hunyad m.: fp. Br. Bornemisza Lipót, alp. Pogány Béla, fj. Csulay Lajos. Fszb. *Algyógyi j.*: Pogány Á. *Brádij.*: Krasznay Olivér. *Dévai j.*: Boér Gábor. *Hátszegi j.*: Fekete Károly. *Hunyadi j.*: Höhn Károly. *Körös-bányai j.*: ifj. Lázár Farkas. *Maros-illyei j.*: Finna János. *Petrozsényi j.*: Janza Vazul. *Puji j.*: Török Árpád. *Szászvárosi j.*: Fodor Gy. — *Rend. tan. vár. Déva*: pm. Kontz Domokos, rk. Tóth E. *Hátszeg*: pm. Muzsnai Béla, rk. Lenkes József. *Szászváros*: pm. Acker Frigyes, rk. Baksay S. *Vajda-Hunyad*: pm. Danila Gy., rk. Dörl Gyula.

Jász-Nagykun-Szolnok m.: fp. dr. gr. Almássy Imre, alp. dr. Benkó Albert, fj. dr. Küry A. Fszb. *Jászági felső j.* Varga István. *Jászági alsó j.*

dr. Cseh J. *Tissai felső j.*: dr. Beleznay Endre. *Tiszai közép j.*: Borbély György. *Tiszai alsó j.*: Busa Ákos. — *Rend. tan. vár. Jászberény j.*: pm. Koncsek István, rk. Bathó Endre. *Karczag j.*: pm. dr. Szentesy Tóth Kálmán, rk. Taposi Márton. *Kis-Ujszállás j.*: pm. Gál Kálmán, rk. Pethe Gáb. *Mező-Tur j.*: pm. dr. Spett Ernő, rk. Farkas Kálmán. *Szolnok j.*: pm. Kludik Gyula, rk. Kesik Ödön. *Turkeve j.*: pm. Czihát Kár., rk. Zsengellér J.

Kisküküllő m.: fp. br. Kemény Ákos, alp. Csató Gábor, fj. Fekete Gy. Fszb. *Dicső-szent-mártoni j.*: Pataky Sánd., *Radnóthi j.*: dr. Vitályos Géza. *Hosszaszói j.*: Fazekas Géza. *Erzsébetvárosi j.*: Horváth Ákos. — *Rend. tan. vár. Erzsébetváros j.*: pm. Trajánovits János, rk. Jakabfy Albert.

Kolozs m.: fp. gr. Bánffy Miklós, alp. Dózsa Endre, fj. Csizsár Gy. Fszb. *Bánffy-hunyadi j.*: Kertész Sámuel. *Almás j.*: Páska Zoltán. *Gyalui j.*: Gaál Elemér. *Nádasmenti j.*: Kővári Artur. *Kolozsvári j.*: Hankó Veress Károly. *Mócsi j.*: Gál Jenő. *Mezőörményesi j.*: Straub János. *Tekei j.*: Pap Zolt. *Nagyszármási j.*: Veszprémi A. — *Rend. tan. vár. Kolozs j.*: pm. Münstermann Győző, rk. Emmerling R.

Komáromm.: fp. Kálmán Rezső, alp. Ghyecz Dén., fj. Asztalos Béla. Fszb. *Tatai j.*: Fáy István. *Gesztesi j.*: Konkoly-Thege Lajos. *Csallóközi j.*: Emánuel Sánd. *Udvardi j.*: Balogh Imre.

Krassó-Szörény m.: fp. Fialka Károly, alp. Issekutz Aurél, fj. Tabajdy Zoltán. *Lugosi j.*: hfszb. Reitter Rezső. *Temesi j.*: fszb. ifj. Biró Béla. *Bégai j.*: Podhradszky Andor. *Facseti j.*: Schönerfeld L. *Marosi j.*: Knothy Gyula. *Resiczai j.*: De-Elle-Vaux Béla. *Bogsányi j.*: Huszarek Gy. *Oraviczai j.*: Bauer Gyula. *Jámi j.*: Korkán Péter. *Moldovai j.*: Mokcsay Géza. *Karánsebesi j.*: Macassy Vilmos. *Teregovai j.*: Antalffy Sándor. *Bozovicsi j.*: Péczley Géza. *Orsovai j.*: Tormay Dezső. — *Rend. tan. vár. Karánsebes j.*: pm. Bordán Oktáv, rk. Dragomir Cornél. *Lugos j.*: pm. Marsovszky Árpád, rk. Prohászka Antal.

Liptó m.: fp. dr. Palugyay Móricz, alp. Jóób Marczel, fj. Balló Rudolf. Fszb. *Liptóújvári j.*: Palugyay Kálm. *Liptó-szent-miklósi j.*: Bobrovniczky Kálmán. *Rózsahegy j.*: Horánszky István. *Németlipcsei j.*: Thuránszky Tibor.

Máramaros m.: fp. Perényi Zsigmond báró, alp. Szabó Sándor, fj. J. Bálya János. Fszb. *Visói j.*: Papp Sim. *Izavölgyi j.*: Scholcz B. *Szigeti j.*: Szaploneczay L. *Tiszavölgyi j.*: Szabó József. *Taracsvizi j.*: Hatfaludy Sándor. *Técsői j.*: Mihályi Gáb. *Huszi j.*: Mokcsay Zolt. *Ókörmezői j.*: Dr. Pál Alfréd. *Dolhai j.*: Hatfaludy László. *Aknasugatagi j.*: Huber Ödön. — *Rend. tan. vár. Máramaros-Sziget j.*: pm. Szöllősy Antal, rk. Szöllősy Balázs.

Maros-Torda m.: fp. ifj. dr. Ugron Gábor, alp. Köllő Ignác, fj. dr. Balla Aladár. Fszb. *Marosi felső j.*: Jeney Kálmán. *Marosi alsó j.*: Rozsnyay István. *Régényi alsó j.*: Körösi György. *Régényi felső j.*: Reicher Aladár. *Nyárad-szeredai j.*: Körössy József. *Rend. tan. vár. Szász-Régen j.*: pm. From Traugott, rk. Gölnér Frigyes.

Moson m.: fp. gr. Dezasse János, alp. Ósügyi J. fj. Leszkovich F. Fszb. *Magyar-óvári j.*: Hegyi Miklós. *Nezsideri j.*: Skultéty M. *Rajkai j.*: Modrovich J.

Nagyküküllő m.: fp. Apáthy Péter, alp. Somogyi Ist., fj. Schaser Gyula. Fszb. *Nagy-sinki j.*: Imecs Jenő. *Szentágotai j.*: Maurer Albert. *Kőhalmi j.*: dr. Tompa István. *Segesvári j.*: Graffius Alfréd. *Medgyesi j.*: Dr. Schuller F. — *Rend. tan. város Medgyes j.*: pm. dr. Theil Frigyes, rk. Dengel Frigyes. *Segesvár j.*: pm. Walbaum Fr., rk. Vasváry Arthur.

Nógrád m.: fp. tótrónai és blatniczai Prónay Mihály, alp. Nagy Mihály, fj. ifj. dr. Fáy Albert. Fszb. *B-gyarmati j.*: Balázs B. *Nógrádi j.*: Dr. Scitovszky Béla. *Sziráki j.*: Ivánka László. *Szécsényi j.*: Baross Árpád. *Losonci j.*: Básthy Béla. *Füleki j.*: Szakáll Ferencz. *Gácsai j.*: Buday-Plichta Kor. — *Rend. tan. vár. Losoncz j.*: pm. Wagner Sán., rk. Dr. Ottaháll Ant.

Nyitra m.: fp. Gróf Wilczek F., alp. Turchányi

Ödön, fj. Langhammer V. Fszb. *Nyitrai j.*: Czocher Kálmán. *Vágujhelyi j.*: Rákóczy Lajos. *Galgóci j.*: Frideczky Timót. *Szeniczi j.*: dr. Szalé Lajos. *Nagy-tapolcsányi j.*: Markovich Al. *Privigyei j.*: Abaffy Adolf. *Érsek-újvári j.*: Frideczky Béla. *Miavai j.*: Filberger Gy. *Szokolcai j.*: Szabó K. *Vágsellyei j.*: Thuróczy Károly. *Pöstyéni j.*: Machovics János. *Nyitra-zsámbokréthi j.*: Dopcsányi István. — *Rend. tan. vár. Érsekújvár*: pm. Miklósa A., rk. Jusztth Szilárd. *Nyitra*: pm. Faschler Fer., rk. Rédélyi G. *Szokolca*: pm. Czobori Károly, rk. Nagy Sándor.

Pozsony m.: fp. Bittó Dénes, alp. Petőcz Jenő. fj. Horváth Géza. Fszb. *Pozsonyi j.*: Füzék Sán. *Heggyentuli j.*: Nagy Ag. *Nagy-szombati j.*: dr. Perger Kál., *Szempezi j.*: Burián P. *Felső-csallokői j.*: Ernyey Gyula. *Alsó-csallokői j.*: dr. Németh D. *Külső j.*: Jandy-Döbrentey Sándor. — *Rend. tan. város. Bazin*: pm. Masát Antal, rk. Szemann Ján. *Modor*: pm. Boruta P., rk. Dubovszky Józsa. *Nagy-Szombat*: pm. dr. Francisci Laj., rk. Kratky Fer. *Szent-György*: pm. Jánoska Gy., rk. Lederer Lajos.

Pest-Pilis-Solt-Kiskún m.: főispán Gulner Gyula, alp. Fazekas Ágoston, fj. Agorosztó Tivadar. Fszb. *Nagykátai j.*: Dezeőffy Emil. *Abonyi j.*: dr. Madarász Adorján. *Kún-Szt-Miklósi j.*: Martinovics László. *Kiskun-felegyházi j.*: dr. Endre Zsigmond. *Monori j.*: Földvári Bert. *Alsó-dabasi j.*: ifj. Teszary László. *Rácskevei j.*: Rudnyánszky László. *Pomázi j.*: Almássi Sándor. *Biai j.*: Geréby Imre. *Dunavecsei j.*: Csikay Imre. *Kaloccai j.*: Helle János. *Kiskőrösi j.*: Mellezer Gyula. *Váczi j.*: Ivánka Pál. *Gödöllői j.*: dr. Decsy J. — *Rend. tan. vár. Czegléd*: pm. ifj. dr. Gombos Lajos, rk. dr. Aranyi L. *Kis-Kún-Felegyháza*: pm. üresedésben, rk. Gerenday József. *Kis-Kún-Halasz*: pm. dr. Nagy Mór, rk. Szekér Pál. *Nagykőrös*: pm. Póka K., rk. F. Szabó Jenő. *Szent-Endre*: pm. Maximovich Istv., rk. Jenei József. *Vács*: pm. dr. Zádor János, rk. Kálló Antal. *Ujpest*: pm. dr. Ugró Gyula.

Sáros m.: fp. Semsey Boldizsár, alp. Tahy J.,

tj. Bánó A. Fszb. *Alsó-tarcsai j.*: dr. Piller D. *Felső-tarcsai j.*: Bánó A. *Sirokai j.*: Egerer Fer. *Topolyi j.*: Berzeviczy Rezs. *Szekesői j.*: Szakmáry G. *Makoviczai j.*: Kőszeghy A. *Rend. tan. vár. Bártfa*: pm. Rhódy Al., rk. Tóth István. *Eperjes*: pm. Krayzell Aladár, rk. Sally Győző. *Kis-Szeben*: pm. Eieelt An., rk. Gallé H.

Somogy m.: fp. Kapotsfy Jenő, alp. Kacskovics L, fj. Plachner Sándor. Fszb. *Kaposvári j.*: dr. Svastics Nándor. *Szigetvári j.*: Hegyessy János. *Nagy-atádi j.*: Tallián Andor. *Csurgói j.*: Bóné Kálmán. *Marczali j.*: Lehner Vilmos. *Lengyeltóti j.*: Pete Lajos. *Tabij.*: Bernáth K. *Igali j.*: Trombitás Mihály. *Barcsi j.*: Sárközy György. — *Rend. tan. vár. Kaposvár*: pm' Német István, rk. dr. Vargha Lajos.

Sopron m.: fp. dr. Baán End., alp. simonyi Hajas Antal, fj. Molnár István. Fszb. *Soproni j.*: Blaschek V. *Nagy-mártoni j.*: Czifrák Józsa. *Kis-martoni j.*: Wolff Laj. *Pulyai j.*: Bründl Rób. *Csepregi j.*: Csontos Fer. *Kapuvári j.*: Guáry Béla. *Csornai j.*: dr. Högyész B. *Rend. tan. vár. Kis-Marton*: pm. rk. Farkas F. *Ruszt*: pm. Dr. Rác Alfréd, rk. Eifert István.

Szabolcs m.: fp. gr. Vay Gábor, alp. Mikecz Dezső, fj. Sipos B. Fszb. *Bogdányi j.*: Dr. Mezőssy László. *Dadai alsó j.*: Dobos I. *Dadai felső j.*: Olehváry Pál. *Kis-várdai j.*: Okolicsányi Dezső. *Nagy-kállói j.*: Zoltán István. *Nyirbátori j.*: Simák János. *Tiszai j.*: Virányi Sándor. *Nyiradonyi j.*: Somlyódy János. — *Rend. tan. vár. Nyiregyháza*: pm. Majerszky Béla, rk. Kertész Bertalan.

Szatmár m.: fp. dr. Falussy Árpád, alp. fj. Ilosvay Alad. Fszb. *Nagykárolyi j.*: Madarassy Istv. *Mátészalkai j.*: ifj. Péchy László. *Fehér-gyarmati j.*: buji Jékey Sánd. *Erdődi j.*: Eötvös Rób. *Szinyér-Váraljai j.*: Bay Miklós. *Nagybányai j.*: Domokos Fer. *Nagy-Somkúti j.*: dr. Péchy Péter. *Csengeri j.*: dr. Kepessy László. *Szatmári j.*: Csaba Adorján. — *Rend. tan. vár. Felsőbánya*: pm. Farkas J., rk. Bay Károly. *Nagybánya*: pm. Dr. Makray Mihály, rk. Schmaregla M. *Nagy-Károly* pm. Debreczeni Istv., rk. Demidor Ignác.

Szeben m.: fp. és százszispán Thalmann Guszt., alp. Reissenberger G., fj. Stroja István. Fszb. *Szász-sebesi j.*: Schöpp János. *Ujegyházi j.*: Putkovszky Guidó. *Szebeni j.*: Fabritius Laj. *Szelistyei j.*: Dragits Péter. *Szerdahelyi j.*: Mangesius Hermann. *Nagydisznódi j.*: dr. Schuster Viktor. — *Rend. tan. vár. Nagy-Szeben*: pm. Dörr Albert, rk. Simonis Róbert. *Szász-Sebes*: pm. Hanner Gusztáv, rk. dr. Aker György.

Szepes m.: fp. alapi Salamon G., alp. dr. Neogrády L., fj. Ujfalussy B. Fszb. *Sz.-ófalvi j.*: Mattyasovsky Bold. *●-lublói j.*: Jancsó Istv. *Késmárki j.*: dr. Engel-mayer Öd. *Sz.-szombati j.*: dr. Winkler Ern. *Lőcsei j.*: Görgey Gusz. *Iglói j.*: dr. Vieland Aladár. *Sz.-váraljai j.*: dr. Holénia Sánd. *Gölniczbányai j.*: Winkler Pál. *Rend. tan. vár. Gölniczbánya*: pm. Faller Sándor, rk. Dirner Alb. *Igló*: pm. Folgens Korn., rk. Matolcsi Ján. *Késmárk*: pm. dr. Wrchovszky Ottó, rk. Buchala Jenő. *Lőcse*: pm. Kaynár Gyula, rk. Tilkovszky Ist. *Poprád*: pm. Kovách István, rk. Szubally Kálmán. *Szepes-Olaszi*: pm. Varchol Ágost, rk. Sterbinszky B. *Szepes-Váralja*: pm. dr. Szilvágy Anárás, rk. Tisza Miksa. *Leibitz*: pm. Roth Gusztáv, rk. Szkicsák L. *Ólubló*: pm. Esztel József, rk. Gergelyi János. *Szepesbela*: pm. Ludwigh Gyula, rk. Wittenberger Aurél.

Szilágy m.: fp. dr. Kaizler György, alp. Török István, fj. Bálint Sándor. Fszb. *Krasznai j.*: Sántha György. *Szilágy-somlyói j.*: Nagy Gy. *Tasnádi j.*: Bay Ferencz. *Szilágycsehi j.*: Nikolájevics L. *Zsidói j.*: Péchy I. *Zilahí j.*: Tarpay Miklós. *Rend. tan. vár. Szilágy-Somlyó*: pm. Lukácsfy Ödön, rk. Bölönyi Bálint. *Zilah*: pm. br. Diószeghy Zsigmond, rk. Takács János.

Szolnok-Doboka m.: fp. gr. Vass Béla, alp. Bándy György, fj. Placsintár Ödön. Fszb. *Bethleni j.*: Bárdy Géza. *Csikgorbói j.*: Ujváry Károly. *Deési j.*: Gajzágó Vilmos. *Kápolnokmonostori j.*: dr. Gajzágó E. *Szamosujvári j.*: Nagy Laj. *Kékesi j.*: Debreczeni Dén. *Nagyilondai j.*: Almássy Sám. *Magyarláposi j.*: Szabó Guszt. — *Rend. tan. vár. Deés*: pm. Ilosvay J., rk.

Stingly Zsigm. *Szamosujvár*: pm. Tódorffy Lukács, rk. dr. Kultsár András.

Temes m.: fp. Hertelendy Fer., alp. Ferenczy Sándor, fj. Hollóssy Gy. Fszb. *Központi j.*: Somogyi Gyula. *Vingai j.*: Pongrácz Miklós. *Új-aradi j.*: Schäfer Béla. *Lippai j.*: Baróthy Fer. *Rékási j.*: Györy Imre. *Buziási j.*: Unger József. *Csákovai j.*: Petkó Zoltán. *Dettai j.*: Szandház Fer. *Verseczi j.*: Csapó Géza. *Fehértemplomi j.*: Jeszenszky Ján. *Kubini j.*: Török Béla. *Rend. tan. vár. Fehértemplom*: pm. Rosin János, rk. Petzrik József.

Tolna m.: fp. gr. Apponyi Géza, alp. Simontsits Elemér, fj. Forster Z. Fszb. *Központi j.*: Bajó Pál. *Völgységi j.*: Szentiványi Miklós. *Dunaföldvári j.*: Rasovszky Jul. *Simontornyai j.*: br. Jeszenszky György. *Tamási j.*: Szévald Mór. *Dombóvári j.*: Nagy István. *Torda-Aranyos m.*: fp. gr. Bethlen Bálint, alp. Lovassy Andor, fj. Zarándi R. Lipót. Fszb. *Tordai j.*: Erdélyi Elemér. *Alsó-járai j.*: Ferenczy Jenő. *Toroczkói j.*: kövesdi dr. Boér Kálmán. *Marosludasi j.*: Felföldi Béla. *Felvinczi j.*: Száva Mihály. *Topánfalvi j.*: dr. Gruber József. — *Rend. tan. vár. Torda*: pm. Zilahi Sebes Andor, rk. Bornemisza Gyula.

Torontál m.: fp. Botka Béla, alp. Jankó Ágoston, fj. dr. Vinczehidý Ernő. Fszb. *Alibunári j.*: Radonics Gyula. *Antalfalvi j.*: Zsiros Imre. *Bántaki j.*: dr. Kropf Sándor. *Pancsovai j.*: dr. Gyertyánffy Jenő. *Nagybecskereki j.*: Lowieser Imre. *Török-becsei j.*: dr. Csávossy Ignác. *Nagykikindai j.*: Horváth Zoltán. *Törökkanizsai j.*: Tallián Emil. *N.-szt.-miklósi j.*: Hadfy Károly. *Perjámosi j.*: dr. Sali Ferencz. *Zsombolyai j.*: Fóris József. *Csanei j.*: Uzbasics Gáspár. *Párdányi j.*: Hertelendy Fer. *Módosíj.*: Steinbach Antal. — *Rend. tan. vár. Nagy-Becskerek*: pm. dr. Perisics Zoltán, rk. Reitter O. *Nagy-Kikinda*: pm. dr. Bogdán Zsivkó, rk. Kajtár Jenő.

Trencsén m.: fp. dr. Smialovszky Valér, alp. bellusi Baross Jusztin, fj. Rudnay Istv. Fszb. *Csaccai j.*: Schwarczter Károly. *Kisucsa-ujhelyi j.*: Cselkó

Jenő. *Zsolnaij.*: Rada Ignác. *Bittsei j.*: Domaniczky László. *Vág-besztercei j.*: Liha László. *Puchói j.*: Borecsiczky László. *Illavai j.*: Baross János. *Trencseni j.*: Motesiczky Imre. *Bááni j.*: Zamaróczy János. — *Rend. tan. vár. Trencsén*: pm. Ucsnai E., rk. Mack J.

Turóc m.: fp. Justh Ferencz, alp. Beniczky Kál., fj. Beniczky Ak. Fszb. *Szent-márton-blatniczai j.*: Ujhelyi Attila. *Mosóc-zniói j.*: Zorkóczy Tiv.

Udvarhely m.: fp. Ugron Ákos, alp. dr. Sebessy Ján., fj. dr. Paál Árp. Fszb. *Udvarhelyi j.*: dr. Demeter Lőrincz. *Sz.-kereszturi j.*: Gálffy K. *Homoródi j.*: Szabady T. — *Rend. tan. vár. Székely-Udvarhely*: pm. Gothárd János, rk. Szombatfalvy Lajos.

Ugocsa m.: fp. ábránfalvi dr. ifj. Ugron Gábor, alp. Beesky Emil, fj. dr. Varga J. Fszb. *Tiszáninnenai j.*: ujhelyi Vitkay Sánd. *Tiszántúli j.*: Morvay Zs.

Ung m.: fp. gr. Sztáray Gábor, alp. ifj. Lőrinczy Jenő, fj. Bánóczy Béla. Fszb. *Ungvári j.*: Minay Istv. *Szobránczi j.*: Tomcsányi Istv. *Kaposi j.*: Kusnyiri Gy. *Bereznai j.*: dr. Blazsovszky Miklós. *Perecsenyi j.*: Kovássy Elemér. — *Rend. tan. vár. Ungvár*: pm. Fincziczky Mihály, rk. Berzeviczy István.

Vas m.: fp. dr. Bezeréjd István, alp. ifj. Herbszt Géza, fj. dr. Radó Gyula. Fszb. *Szombathelyi j.*: Sinkovits Elek. *Kőszegi j.*: Ruzsa Béla. *Sárvári j.*: Nagy József. *Kisczelli j.*: Takách Márton. *Vasvári j.*: Molnárffy G. *Körmendi j.*: Pulay Ferencz. *Muraszombati j.*: Pósfay Pongrácz. *Szentgotthárdi j.*: Kiss Elem. *Németújvári j.*: Dömötör Lajos. *Felső-őri j.*: Lauringer István. — *Rend. tan. vár. Kőszeg*: h. pm. August János, rk. Kőszegi József. *Szombathely*: pm. Brenner Tóbiás, rk. Kisfaludy József.

Veszprém m.: fp. Hunkár Dénes, alp. Koller Sándor, fj. dr. Véghely Kálmán. Fszb. *Veszprémi j.*: Kerényi Andor. *Pápai j.*: Belák Lajos. *Devecseri j.*: Huszár József. *Zirczi j.*: Huszár Gyula. *Enyingi j.*: Kányay József. — *Rend. tan. vár. Pépa*: pm. Mészáros K., rk. Szokoly I. *Veszprém*: pm. Szeglethy Gy., rk. dr. Komjáthy László.

Zala m.: fp. gr. Batthyány Pál, alp. Árvay Lajos, fj. Kolbenschlag Béla. Fszb. *Balatonfüredi j.*: Kovács Rezső. *Tapolczai j.*: Szentmiklóssy Gy. *Sümegei j.*: Sóllyomy Tiv. *Keszthelyi j.*: Takáts Imre. *Kanizsai j.*: Viosz Ferencz. *Pacsai j.*: pálfiszegi Pálffy László. *Zalaegerszegi j.*: Thassy Laj. *Novai j.*: Mayer István. *Alsó-lendvai j.*: Székely Emil. *Perlaki j.*: Saághváry Jenő. *Letenyei j.*: Bogyay György. *Csáktornyai j.*: Szalmay József. *Szt-gróthi j.*: Malatinczi Lajos. — *Rend. tan. vár. Nagy-Kanizsa*: pm. Vécsey Zsigmond, rk. Deák Péter. *Zalaegerszeg*: pm. Korbay Károly, rk. Sággy Lajos.

Zemplén m.: fp. id. Meczer Gyula, alp. Dókus Gy., fj. Thuránszky László. Fszb. *S.-a.-ujhelyi j.*: Dókus L. *Sárospataki j.*: dr. Besenyey Zénó. *Nagymihályi j.*: Bajusz Andor. *Szerencsi j.*: Gortvay Aladár. *Varannói j.*: Bernáth Béla. *Bodrogközi j.*: Benesik István. *Homonnai j.*: Haraszti Mik. *Tokaji j.*: Füzesséry Öd. *Sztropkói j.*: Malonyay Tamás. *Gálszécsi j.*: Nemes Sándor. *Szinai j.*: br. Fischer Lajos. *Mezőlaborczi j.*: gr. Hoyos Viktor. *Rend. tan. vár. S.-A.-Ujhely*: pm. Székely Elek, rk. Schmid L.

Zólyom m.: fp. osztrolukai dr. Osztroluczky Miklós, alp. Répási Máttyás, fj. Battik Ödön. Fszb. *Brezsnóbányai j.*: Bittera Géza. *Besztercebányai j.*: Ujhelyi Sándor. *Zólyomi j.*: Sztrakoniczky Kálmán. *Nagyszalatnai j.*: dr. Bende László. *Rend. tan. vár. Besztercebánya*: pm. Csesznák Gy., rk. Hollady Nándor. *Brezsnóbánya*: pm. dr. Sramkó A., rk. Bruoth János. *Zólyom*: pm. Skrovina Máttyás, rk. Krall János.

b) Városok.

Arad (sz. kir.): fp. gr. Károlyi Gyula, pm. Varjassy Lajos, rk. Sarlot Dom.

Baja (t. h.): fp. dr. Ambrozovics Lajos, pm. dr. Hegedüs Alad., rk. dr. Molnár Mihály.

Budapest szék. főváros: fpm. Fülepp Kálmán,

pm. dr. Bárczy István, alp. dr. Vasilievits János és Rózsavölgyi Gy., rfk. dr. Boda Dezső.

Debreczen (sz. kir.): fp. Veszprémy Zoltán, pm. Kovács József, rk. Végh Gyula.

Győr (sz. kir.): fp. Lippay Géza, pm. Vennes Jenő, rk. Angyal Armand.

Hódmező-Vásárhely: fp. Spilka Antal, pm. Juhász Mihály, rk. Szathmáry Tihamér.

Kassa (sz. kir.): fp. almási Szalay László, pm. Éder Ödön, rk. Váczi József.

Kecskemét (sz. kir.): fp. Gulner Gyula, pm. Kada Elek, rk. Papp György.

Kolozsvár (sz. kir.): fp. gr. Bánffy Miklós, pm. Szvacsina Géza, rk. dr. Hadady Endre.

Komárom (sz. kir.): fp. Kálmán Rezső, pm. Domány János, rk. Sárkány Ferencz.

Maros-Vásárhely (sz. kir.): fp. ifj. dr. Ugron Gábor, pm. dr. Bernády György, helyettes rk. Geréb Lajos.

Nagy-Váradi: fp. Glatz Antal, pm. Rimler Károly, rk. Gerő Armin.

Pancsova: fp. Nehrebeczky György, pm. Mattanovits Ad., rk. Szabó János.

Pécs (sz. kir.): fp. Erreth János, pm. Nendtvich Andor, rk. Oberhammer Antal.

Pozsony (sz. kir.): fp. Bittó Dénes, pm. Brolly Tivadar, rk. Kutséra István.

Selmecz- és Bélabánya (sz. kir.): fp. Lits Gyula, pm. Horváth Kálmán, rk. Kuthy István.

Sopron (sz. kir.): fp. dr. Baán Endre, pm. dr. Töpler Kálmán, rk. dr. Heimler Károly.

Szabadka (sz. kir.): fp. Bezerédj István, pm. dr. Biró Károly, rk. Szalay Mátyás.

Szatmár-Németi (sz. kir.): fp. dr. Falussy Árpád, pm. dr. Vajay Károly, rk. Tankóczy Gyula.

Szeged (sz. k.): fp. Kelemen Béla, pm. dr. Lázár György, rk. dr. Somogyi Szilveszter.

Székesfejérvár (sz. kir.): fp. gr. Széchenyi Viktor, pm. dr. Saára Gyula, rk. Reé István.

Temesvár (sz. kir.): fp. Hertelendy Fer., pm. dr. Telbisz Károly, rk. Beé Ferencz.

Ujvidék (sz. kir.): fp. dr. Balla Aladár, pm. dr. Demetrovits Vladimir, rk. ifj. Jójárt János.

Versecz: fp. Nehrebeczky György, pm. Rezucha István, rk. Szekeres Zoltán.

Zombor (sz. kir.): fp. apatini Fernbach Károly, pm. Hauke Imre, rk. Lyistyevits Titusz.

Magyar kir. pénzügyminiszterium: *ideiglenes vezetésével megbizva a miniszterelnök.*

Államtitkárok: *Popovics Sándor* v. b. t. t., *Désy Zoltán* és *Kupecz Ödön* (czim. és jell.) Lr. lvg.

Kereskedelemügyi m. k. miniszterium

Miniszter: udvardi és kossuti *Kossuth Ferencz*. v. b. t. t., Lipót-rend nagykeresztése.

Államtitkár: *Szterényi József*. v. b. t. t.

Magyar kir. posta- és távirtda-igazgatóságok:

Budapesten; Kassán; Nagy-Szebenben; Nagy-Váradon; Pozsonyban; Sopronban; Temesváron; Pécsen; Zágrábban.

Földművelésügyi m. k. miniszterium.

Miniszter: dr. *Darányi Ignác*, v. b. t. t., Lipót-rend n. k., I. o. V. k. r. lvg.

Államtitkár: *Mezőssy Béla*, Lipótrend köz. ker.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Miniszter: nagy-apponyi *Apponyi Albert* gróf, v. b. t. t.

Államtitkárok: *Tóth János* v. b. t. t. és *Molnár Viktor* 2. o. V. k. r. lvg.

Magyar kir. igazságügyminiszterium

Igazságügyminiszter: *Günther Antal*. v. b. t. t.
 Allamtitkárok: *dr. Meskó László*, *dr. Imling Konrád* és *dr. Tóry Gusztáv*.

Az 1871. évi VIII. t.-cz. 35. §-a szerint eljáró
 legfőbb fegyelmi bíróság. Elnöke: gróf Csáky Albin.
Kir. Curia. Elnök: Üresedésben. Másodelnök:
 dr. Bernáth Géza. v. b. t. t.

Koronaügyész: dr. Székely Ferencz.

I. Budapesti kir. ítélő tábla. Eln.: Csathó Fer.

Budapesti kir. főügyész: Czárán István.

Balassa-gyarmati trvszk. Eln.: dr. Kubinyi Lajos; ügyész: Csuppay Ferencz. — *Járásbíróság*
Balassa-Gyarmaton: Táborszky Károly. *Salgó-Tarjánon:* Nagy Miklós. *Losoncson:* Porubszky Lajos. *Szécsényben:* Szerémy Béla. *Szirákon:* Várady István. *Rétságon:* Ponoczky Endre.

Budapesti trvszk. Eln.: dr. Horváth Ferencz, kir. curiai bíró. ügyész: dr. Sélley Barnabás, kir. főügyési helyettes. *Járbir. I—III. ker.:* dr. Pécs Imre. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *IV. ker.:* Kiss Károly, kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *V. ker.:* Andorffy Károly. *VI. ker.:* Rabács János. *VII. ker.:* Graf Vilmos. *VIII—X. ker.:* dr. Bibér Gyula. **Budapesti bünt. jb.** Sebastiani Károly kir. tábl. bir. cz. és jell.

Budapesti keresked. és váltótrvszk. Eln.

Boronkay Ignác, kir. curiai bíró.

Budapesti bünt. trvszk. Eln.: Zsitvay Leo, kir. curiai bíró.

Beszterczebányai trvszk. Eln.: Boleman Lajos, curiai bíró cz. és jell.; ügy.: Skultéty István. — *Járbir. Beszterczebányán:* Hazslinszky Marczel, kir. it. tábla bíró cz. és jell. *Brezsnóbányán:* Mazanek Róbert. *Turócz-Szt-Mártonban:* dr. Raisz Béla. *Znió-Váralján:* Eder Ferencz. *Zólyomban:* Székely János.

Egri trvszk. Eln.: Dr. Kardoss Kálmán ügy.; Berkó Alad. főü. h. cz. és j. — *Járbir. Egerben:* Kósa Kál., kir. it. tábla bíró cz. és jell. *Gyöngyösön:*

Dobsa G. *Hatvanban:* Roze Gyula, kir. it. tábla bíró cz. és jell. *Hevesen:* Nemesik Kálm. kir. it. tábla bíró cz. és jell. *Péterváráran:* dr. Roosz Lajos. *T-Füreden:* Liptai Endre.

Fiumei trvszk. Eln.: lovag Thierry Alajos cur. bíró czímmel és jell., ügy.: dr. Melocco János.

Ipolyvági trvszk. Eln.: Martinovich István; fő-ügyész helyettes: dr. Lipcsey Erv. kir. főügy. hely. cz. és jell. — *Járbir. Ipolygáson:* Jablánczy Sándor. *Korponán:* Dutkó János. *Selmeczbányán:* Liha Ant. *Vámos-Mikolán:* Alberti Ernő.

Kalocsai trvszk. Eln.: Bajzáth János; ügy.: dr. Pintér József. — *Járbir. Kalocsán:* Rihmer Kázm. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Kis-Körösiön:* dr. Szagmeiszter Lajos. *Kun-Halason:* dr. Zilah Benő. *Duna-Vecsén:* Szikszay Sándor.

Kecskeméti trvszk. Eln.: Stipl Károly; ügy.: dr. Kiss J. kir. főügy. hely. cz. és jell. — *Járásb. Kecskeméten:* dr. Ballus Zsigm. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Czepléden:* Sárkány Gyula kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Félegyházán:* Czajlik Kálm. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Kun-Szt-Miklóson:* dr. Magay Sándor kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Nagy-Körösiön:* Járai G. kir. it. tábl. bir. cz. és jell.

Pestvidéki trvszk. Eln.: dr. Rónay Kamil kir. curiai bíró; ügy.: Gáll Endre. — *Járbir. Pestvidéki:* Muttuyánszky Ad. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Gödöllőn:* Téchy Gyula. *Monoron:* dr. Szappanos S. *Nagy-Kátán:* Erny Venczel. *Ocsán:* Galovits Arthur. *Rácskevéen:* Muraközy Árp. *Szt-Endrén:* Szalay Károly. *Vácson:* Helcz Fer. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Újpesten:* Cserba Fer. kir. it. tábl. bir. cz. és jell.

Székesfehérvári trvszk. Eln.: Daróczy Ist.; ügy.: Újházi S. főü. h. cz. és j. — *Járbir. Székesfehérváron:* Kálmán Lajos kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Adonyban:* Dömötör Zoltán. *Moóron:* Farkas Sándor. *Sárbogárdon:* dr. Horváth József. *Vaálon:* Peterdy Károly.

Szolnoki trvszk. Eln.: dr. Félix Antal, ügy.:

dr. Millassevits Sánd. főü. h. cz. és j. — *Járbir. Szobnokon*: Barbur L. *Jászberényben*: dr. Koller K. *Karczagon*: Csorba K. *Kis-Ujszálláson*: Firtling Sán. *Mezőtúron*: dr. Istvánfi Gyula kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Jászapátin*: Bódog Zsig. *Kun-Szent-Mártonban*: dr. Táncoz Miklós. *Abád-Szalókon*: Király G.

II. Debreczeni kir. itélő tábla. Eln.: Porubszky Jenő.

Debreczeni kir. főügyész: Igyártó Sándor. *Debreczeni trvszk.* Eln.: üresedésben; ügy. Gáthy Bálint. — *Járbir. Debreczenben*: Kazinczy Gáb., táblabírói cz. és jell. *Derecskén*: Jakó Gyula. *Hajdú-Böszörményben*: Terestényi Dániel. *Hajdúnánáson*: Kálmánchelyi Miklós. *Püspök-Ladányban*: dr. Tikos Gyula. *H.-Szoboszlón*: Gerstner Miksa.

Máramaros-szigeti trvszk. Eln.: Eördögh Virg.; ügy.: dr. Atányi József kir. főügy. hely. cz. és jell. — *Járbir. Máramaros-Szigeten*: Benda Bertalan. *Rahón*: Jancsó Gyula. *Felső-Visón*: Lahner Antal. *Husztton*: Petrovics Lajos kir. it. tábl. cz. és jell. *Ökörmezőn*: Kosinszky Károly. *Técsőn*: Kosztáczky Sándor.

Nyiregyházai trvszk. Eln.: Kovács István; ügy.: dr. Szikszay György. — *Járbir. Nyiregyházán*: Kiss József. *Kis-Várdán*: Vay Pét. tábl. bir. cz. és jell. *Nagy-Kállón*: Szabó József. *Nyír-Bátorban*: Farkas Bert. *Tiszalókon*: Nyikos János.

Szatmár-németi trvszk. Eln.: dr. Róth Fer. ügy.: dr. Fabó Zoltán. — *Járásbíróság Szatmár-Németiben*: Verécy Ant. kir. itélő tábl. bir. cz. és j. *Erdődön*: Dániel Sándor. *Fehér-Gyarmaton*: Balázs Zoltán. *Halmiban*: Csopely János. *Máté-Szalkán*: Bányay Endre. *Nagybánydn*: Szentmiklóssy József. *Nagy-Károlyban*: Szabó Pál. *Szinyér-Varalján*: Szilágyi Tihamér. *Nagy-Somkuton*: dr. Lauka József.

Zilahi trvszk. Eln.: Benkő Józsi; ügy.: dr. Diószeghy Gábor. — *Járbir. Zilahon*: Mezey Mór. *Szilágy-Cséken*: Marton Imre. *Szilágy-Somlyón*: Krasznay Sándor. *Tasnádon*: Dercsényi Alad. *Zsibón*: dr. Nagy Vilmos.

III. Győri kir. itélő tábla. Elnök: Horváth Jenő. *Győri kir. főügyész*: Kiss József. *Győri trvszk.* Eln.: nárai Szabó Jenő; ügy.: dr. Fischer Gyula. — *Járbir. Győrött*: Horváth Ede tábl. bir. czim. *Győr-Szt-Mártonban*: Kastner Miklós. *Magyar-Ováron*: Lepossa Dániel. *Nezsíderen*: dr. Henning Alfréd. *Téthen*: dr. Keresztes Ferencz.

Komáromi trvszk. Elnök: Nádasdy Aladár.; ügy.: dr. Bárdos Géza. *Járbir. Komáromban*: Gombos Kálm. *Esztergomban*: Magos S. kir. it. tábl. cz. és jell. *Muzslán*: dr. Rudolf Béla. *Nagy-Igmúdon*: László Dávid. *Ó-Gyallán*: Szarka György. *Tatán*: Gulden Kálmán.

Soproni trvszk. Elnök: Geiger Dezső; ügy.: Schneider Gábor. *Járbir. Sopronban*: dr. Wrchowszky K. *Csepregen*: Takács Gyula. *Csornán*: dr. Vajda József kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Felső-Pulyán*: dr. Demnanovics György. *Kapuváron*: Horváth Gyula. *Kis-Martonban*: Szabó Pál. *Nagy-Martonban*: Evell Istv.

Szombathelyi trvszk. Elnök: dr. Laky Kristóf; curiai bírói cz. és jell. cs. kir. kamarás; ügy.: Bárdossy László. — *Járbir. Szombathelyen*: Hencz Fer. *Felső-Eőrön*: dr. Pogány Gusz. tábl. bir. cz. és j. *Czellődömőkön*: dr. Szabó Imre. *Körmenden*: Illés Antal kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Közegen*: Hannibál Móricz. *Mura-Szombatban*: Saáry József. *Német-Ujváron*: Polgár István. *Sárváron*: Hódossy Ernő. *Szt-Gottárdon*: Benkő Károly. *Vasváron*: Babos József.

Veszprémi trvszk. Eln.: nárai Szabó Elek, ügy.: Juraszek János. — *Járbir. Veszprémben*: Galamb Kristóf kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Papán*: Mikovényi Ödön kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Devecserben*: Perczel Sánd. *Enyingen*: Szerdahelyi Károly. *Zirczen*: Marek László. *Balaton-Füreden*: dr. Segesdy Fer. kir. it. tábl. bir. cz. és jell.

Zalaegerszegi trvszk. Eln.: dr. Degré Miklós, ügy.: dr. Szász Gerő. — *Járbir. Zala-Egerszegben*: Szupits A. *Alsó-Lendván*: Vidra István. *Sümegezen*: Süvegh János. *Tapolczen*: Pap László.

IV. Kassai kir. ítélő tábla. Eln.: berczelli

Berczelly Jenő. v. b. t. t.

Kassai kir. főügyész: Paksy József.

Beregszászi trvszk. Eln.: Szép Géza; ügy.: Reinichofszky R. — *Járbir. Beregszászon:* Nemes J. *Alsó-Vereckén:* Isépy And. *Ilosván:* Rónay György. *M.-Kászonban:* Medzihradsky J. *Munkácson:* Steller Árpád. t. b. cz. és jell. *Nagy-Bereznán:* Ordódy Aladár. *Nagy-Kaposton:* Stépán Géza. *Nagy-Szöllősen:* dr. Szabó Bertalan. *Szobránczon:* Stépán László. *Ungváron:* Kozma Gyula.

Eperjesi trvszk. Eln.: Uhlarik Mátyás; ügy.: váraljai Fuhrmann Imre. — *Járbir. Eperjesen:* Keczer Im. kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Bártfán:* Bálint Lajos. *Girálton:* Kolossy Mikl. *Kis-Szebenben:* Ruttkay A. *Lemesen:* Mattyasovszky Mór. *Felsővízközön:* Szepesházi Imre kir. ít. tábl. bir. cz. és jell.

Lőcsei trvszk. Eln.: dr. Lupkovics Józsa.; ügy.: dr. Somossy András, — *Járbir. Lőcsén:* Rác Lajos. *Gölniczbányán:* Mattyasovszky Gáb. *Iglón:* Nádas Árpád. *Késmárkon:* Borcsányi István dr. *Lublón:* Irányi Dániel. *Szepesszombatban:* Gregorovicz Henr. *Szepes-Váralján:* Czehula D. *Ó-Falván:* Szövényi G.

Kassai trvszk. Eln.: dr. Góth Fer.; ügy.: Rác Ernő. *Járbir. Kassán:* Nemlaha Gyul a, tábl. b. czim. és jell. *Szepsin:* Windegg Rezső. *Tornán:* Nagy Pét. *Abauj-Szántón:* Hírháger Imre. *Sziksözön:* Markó István. *Zsadányon:* Szopkó Róbert.

Miskolczi trvszk. Eln.: Lehoczky Sánd.; ügy.: Bulyovszky Guszt. kir. főügy. hely. cz. és jell. — *Járbir. Miskolczon:* Lossonczy István. *Édelényen:* dr. Benczur Mik. *Mező-Csáthon:* Bekény B. *Mező-Kövesden:* Szeghő K. *Sajó-Szent-Péteren:* Illés László.

Rimaszombati trvszk. Eln.: Kubinyi Al. kir. curiai bir. cz. és jell.; ügy.: dr. Mészáros István. — *Járbir. Rimaszombatban:* Lengyel György. *Nagy-Röczén:* Desseffy Árpád. *Ríma-Szécsen:* Frits Ferencz. *Rozsnyón:* Tichi Mihály, tábl. b. czim. és jell. *Tornalán:* Feledy Ferencz.

Sátoralja-ujhelyi trvszk. Eln.: Fornszek B.; ügy.: Eisnerth István. — *Járbir. Sátoralja-Ujhelyen:* Görgy Gyula. *Gálszécsen:* Kail Antal. *Homonnán:* Dezső Sánd. *Királyhelmecczen:* Péterffy Béla. *Nagy-Mihályon:* Bereznay János. *Szerencsen:* Kőrössy István. *Sztropkón:* Kádár Lajos. *Tokajon:* dr. Plathy Zsigmond. *Varannón:* Kail Béla.

V. Kolozsvári kir. ítélő tábla. Elnök: Fekete Gábor.

Kolozsvári kir. főügyész: Gyarfás László.

Besztercei trvszk. Eln.: nagyidai Kendefy Dom.; ügy.: dr. Pop Sándor. — *Járbir. Beszterczen:* Marselek Béla. *Naszódon:* Kőnczei L. *Ó-Radnán:* Kovácsy G.

Deési trvszk. Eln.: dr. Koller K.; ügy.: Jaczkovics Iván. — *Járbir. Deésen:* Murát Sándor. *Bethlenben:* dr. Jóó Károly. *Csáki-Gorbón:* Bálinth Józsa. *Kékesen:* Veres Ferencz. *Magyar-Láposon:* Weeber Gyula. *Nagy-Ilondán:* dr. Horváth József. *Szamos-Ujváron:* Simay János.

Dévai trvszk. Eln.: dr. Papp Domokos; ügy.: Bigner József. — *Járbir. Déván:* Kovács Károly. *Alygógyon:* Szarka Jenő. *Hátszegem:* Jovián Vik. *Körösbányán:* Brády Attila. *Maros-Illyén:* Fehér Róbert. *Pujiban:* Géczy Imre. *Szászvároson:* Balogh József kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Vajda-Hunyadon:* Nagy Lajos.

Gyulafehérvári trvszk. Eln.: Nemes Sám. kir. curiai bir. cz. és jell.; ügy.: Dániel Imre — *Járbir. Gyulafehérváron:* Szigethy István. *Abrudbányán:* dr. Olescher Emil. *Balázsfalván:* Schwarcz Lajos. *Maros-Ujváron:* Csegezy Gy. *Nagy-Enyeden:* Vinczei Lajos. *Vizánán:* Korinsky Győző.

Kolozsvári trvszk. Eln.: br. Rudnyánszky Béla, curiai b. cz. és j. ügy.: dr. Csipkés Károly. — *Járbir. Kolozsvár vidéki:* Nagy János. *Kolozsvár városi:* Salamon Sándor. *Bánffy-Hunyadon:* Szabó Ödön. *Hidalmáson:* Popp Romulus. *Mócson:* Tordai Sándor. *Tékén:* Kasper Mihály.

Nagy-szebeni trvszk. Eln.: dr. Kemény Gyula;

ügy.: Csirinszky Á. — *Járbir.* Nagy-Szebenben: László József. *Szász-Sebesen:* Demszinszky György. *Szelistyén:* Haupt Gusztáv. *Szerdahelyen:* Sóhalmi Ján. *Üjegyházán:* Jankó András.

Tordai trvszk. Eln.: dr. Szász Iván; ügy.: Széplaky Ödön. — *Járbir.* *Tordán:* Vajna Vincez Alsó-Járán: Butka József. *Felvinczen:* Virágháti Floris. *Maros-Ludason:* Laffer L. *Topánfalván:* Pákozdy Ist.

VI. Marosvásárhelyi kir. ítélő tábla. Elnök: Ternovszky Béla.

Marosvásárhelyi kir. főügyész: Bodó Sándor. *Brassói trvszk.* Elnök: Wittich József; ügy.: dr. Knörr Ferencz. — *Járbir.* *Brassón:* Skita Mihály, kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Fogarason:* dr. Harmath J. *Hosszúfalun:* Z. Nagy Dénes. *Sárkányon:* Gáspár Bogdán. *Zernesten:* Czámpa Gusztáv.

Csikszeredai trvszk. Eln.: Gyalóky Sánd. ügy.: Jeney László. — *Járbir.* *Csikszeredán:* Szacsvay Im. *Dicső-Szent-Mártonban:* Nagy Emil Pál. *Gyergyó-Szent-Miklóson:* Dvihalny Aladár.

Erzsébetvárosi trvszk. Eln.: Kovácsi Alb. ügy.: Makkai Jenő. — *Járbir.* *Erzsébetvároson:* dr. Papp Laj. *Dicső-Szent-Mártonban:* Végh Alb. tábl. b. czim. és jell. *Hosszúaszón:* Lokodi Géza. *Kőhalmon:* Végh József. *Madgyesen:* dr. Hegyesi Győző, kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Nagysinken:* dr. Adleff Emil. *Segeşváron:* Farkas Gábor. *Szent-Ágothán:* steinburgi Pildner K.

Kézdivásárhelyi trvszk. Eln.: Soliom M.; ügy.: Hász József. — *Járbir.* *Kézdi-Vásárhelyen:* Antal J. *Kovácszán:* Száva Jak. *Szepsi-Szent-Györgyön:* Csia Béla. *Nagy-Ajtán:* Körtvélyfáy József.

Marosvásárhelyi trvszk. Eln.: dr. Pozsoni G. ügy.: dr. Udvarhelyi Dezső — *Járbir.* *Marosvásárhelyt:* Hincs M. tábl. b. cz. és jell. *Nyárad-Szeredán:* Petrovits Fer. *Szászrégenben:* Filipek Ferencz.

Székelyudvarhelyi trvszk. Elnök: dr. Bodolla Gábor, ügy.: Révffy Zoltán — *Járbir.* *Székely-Udvarhelyen:* Csanádi Z. *Oklándon:* Máthé Dénes. *Székely-Keresztúron:* Péterfy Albert.

VII. Nagyváradi kir. ítélő tábla. Eln.: br. Szentkereszthy Zeigmond.

Nagyváradi kir. főügyész: Sztaniszlowszky Adolf.

Aradi trvszk. Eln. dr. Fábián Lajos; ügy. Szakolczay Lajos. — *Járbir.* *Aradon:* Babó Iván. *Borosjenőn:* Papp Takács István. *Kisjenőn:* Tabajdi S. tábl. b. cz. és jell. *Nagy-Buttyinban:* Seress Ferencz, kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Nagyhalmágyon:* Frits Laj. *Pécskán:* Szöke Lajos. *Radnán:* Polgár Béla. *Világoson:* Nagy Dezső.

Gyulai trvszk. Eln.: Novák Kam., curiai bírói cz. és jell.; ügy.: dr. Liszy Vikt. — *Járbir.* *Gyulán:* dr. Nagy Kálmán. *Békésen:* dr. Török Bálint. *Békés-Csabán:* Kiss Kálmán. *Oroszázán:* Sall János kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Szarvason:* Mészáros G. *Szeghalmon:* Kovács Lajos.

Nagyváradi trvszk. Eln.: Bary József; ügy.: Baróthy Pál. — *Járbir.* *Nagy-Váradon:* (városi) Velyáczy Gyula, tábl. b. cz. és jell. *Nagy-Váradon:* (vidéki) Fassie Pál kir. ít. tábl. b. cz. és jell. *Belényesen:* Fényes Ák. *Berettyó-Ujfalun:* Hubert Ottó. *Élesden:* dr. Várkonyi Gáb. *Magyar-Cséken:* Seemayer Béla. *Margittán:* Máró István. *N.-Szalontán:* dr. Szarka Sándor. *Székelyhidon:* Olasz József. *Tenkén:* dr. Toperczer Sándor. *Vaskóhon:* Aszalay Sándor.

VIII. Pécsi kir. ítélő tábla: Eln.: Balogh Karoly.

Pécsi kir. főügyész: dr. Felber Arthur.

Kaposvári trvszk. Eln.: Dorner Zoltán, kir. curiai bir. cz. és jell.; ügy.: Kulín S. — *Járbir.* *Kaposváron:* Szendrődy Dénes. *Csurgón:* Melicskó Mik. tábl. b. cz. és jell. *Igalon:* Szakall Gyula. *Lengyel-tóiban:* Kölygessy Kálmán. *Marozalin:* Huszár Alad. *Nagy-Atádon:* dr. Kiszely László. *Szigetváron:* Batta Béla. *Tabon:* Pirovich Béla.

Nagy-kanizsai trvszk. Eln.: Závody Albin cur. bírói czim. és jell.; ügy.: dr. Jureczky Iván, — *Járbir.* *N.-Kanizsán:* Oszterhuber László, táblabírói czim. és jell. *Csáktornyán:* Simon Lajos táblabírói

czim. és jell. *Keszthelyen*: dr. Remsey Laj. *Letenyén*: Orosz Béla. *Perlakon*: Szabó Győző.

Pécsi trvszk. Eln.: Hardi S., ügy.: Sárospatak József. — *Járbir.* *Pécse*n: Decleva Ignác. *Dardan*: Maurer Fr. *Mohácson*: Tornai Gyula. *Pécsváradon*: Schill Gyula. *Sásdon*: Göbel Gyula, kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Siklóson*: Visy Pál. *Szent-Lőrinczen*: Fodor Ernő.

Szekszárdi trvszk. Eln.: Hazslinszky G. ügy.: Fischer Imre. — *Járbir.* *Szekszárdon*: Kiss Károly tábl. b. cz. és jell. *Bonyhádon*: Osztrich Mih. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Duna-Földváron*: Báthory G. *Gyönkön*: Biróy Béla tábl. bir. cz. és jell. *Pakson*: Szentpétery Józ. *Tamásiban*: Várady János.

IX. Pozsonyi kir. ítélő tábla: Eln.: dr. Rhorer Miklós.

Pozsonyi kir. főügyész: Kray István.

Aranyos-maróti trvszk. Eln.: Simonyi Elem.; ügy.: Kovács-Sebestyén Lajos. — *Járbir.* *Aranyos-Maróton*: Patay László. *Körmöczbányán*: Erdély Gyula. *Léván*: Csebi Pogány Virgil. *Verebélyen*: dr. Prónay Nándor. *Újbányán*: Bocsek Károly.

Nyitrai trvszk. Eln.: Sándor Géza; ügy.: dr. Csernyánszky Aladár. — *Járbir.* *Nyitrán*: Kregözy József. *Érsekujváron*: dr. Surányi Gy., tábl. birói cz. és jell. *Galgócson*: ifj. Sándor Géza. *Miaván*: Jeszenszky B. *Nagy-Tapolcsányban*: Váray József. *Privigyén*: Tivadar László. *Vag-Sellyén*: dr. Gáspár Lajos. *Szakolczán*: dr. Harnar Gy. *Szeniczen*: Panghy Ignác. *Vagujhelyen*: dr. Kéler Sándor.

Pozsonyi trvszk. Eln.: Petőcz Gábor; ügy.: Glósz Ernő. — *Járbir.* *Pozsonyban*: dr. Levatic Kál., kir. tábl. bir. cz. és jell. *Bazinban*: dr. Kovács Gy. *Duna-Szerdahelyen*: Turner Adolf. *Galánthán*: Scheffer Fr. *Malackán*: dr. Gyurtsy Kálm. *Nagy-Szombatban*: Frankó István. *Somorján*: Tóth Lajos.

Rózsáhegyi trvszk. Eln.: Chudovszky Géza; ügy.: Belopotóczy Gyula. — *Járbir.* *Rózsáhegyen*: Koválik Alajos. *Alsó-Rubinban*: Homma József.

Liptó-Szt-Miklós: Jeszenszky G. *Liptó-Ujváron*: Vitalis K. tábl. b. cz. és jell. *Námesztón*: Kudász Endre. *Traszténán*: Kollár Rezső.

Trencsényi trvszk. Eln.: Hajdu Géza.; ügy.: Markovich Iván. — *Járbir.* *Trencsényben*: dr. Martényi Árpád. *Baánon*: Velesz Ferencz. *Bitsén*: Zsarnovicsky Árpád. *Csacszán*: váraljai Fuhrmann Andor. *Illaván*: Discantini Imre. *Puchón*: dr. Baán Árpád. *Vág-Beszterczén*: Horváth Manó. *Zsolnán*: Ujjady Béla, táblabirói cz. és jell.

X. Szegedi kir. ítélő tábla: Eln.: üresedésben. *Szegedi kir. főügyész*: dr. Traiber Vincze. *Nagy-beckerekeli trvszk.* Eln.: Zsiros Lajos, curiai birói czim és jell.; ügy.: dr. Konyovits György. — *Járbir.* *Nagy-Beckereken*: Alföldy Ede. *Módoson*: dr. Szeőke Kár., kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Török-Becsén*: Kopasz Ferencz.

Nagy-kikindai trvszk. Eln.: Róth Ger.; ügy.: Déván Ottó. — *Járbir.* *Nagy-Kikindán*: Eidenmüller Ad. *Billéden*: Gombár Gyula. *Nagy-Szt-Miklosan*: Juhász József. *Török-Kanizzán*: dr. Bernáth Gyula. *Zsombolyán*: Lösch Antal.

Szabadkai trvszk. Eln.: dr. Dekker Gy.; ügy.: dr. Winckler István. — *Járbir.* *Szabadkán*: Polgár István. *Bács-Almásan*: dr. Hetényi Pál. *Baján*: Major Kár. *Topolyán*: dr. Mészöly I. *Zentán*: dr. Macsik Szilárd.

Szegedi trvszk. Eln.: Hamza Géza, ügy.: dr. Szapár József. — *Járbir.* *Szegeden*: Wéber Ferencz, kir. it. tábl. b. cz. és jell. *Battonyán*: dr. Simon Lk. kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Csongrádon*: dr. Hencz M. *Hódmező-Vásárhelyen*: Zehery Lajos. *Makon*: dr. Vaszkó Endre. *Nagytakon*: Török János. *Szentesen*: Gaál Sándor, kir. it. tábl. bir. cz. és jell.

Ujvidéki trvszk. Eln.: Csarsch Dezső; ügy.: Harsányi Elemér. — *Járbir.* *Ujvidéken*: Rehák Fer., kir. it. tábl. bir. cz. és jell. *Ó-Becsén*: Hetesy Kálmán. *Palánkán*: Klebovich Sánd. *Zsablyán*: Gábris Endre. *Titelen*: Lestyánszky P. kir. it. tábl. bir. cz. és jell.

Zombori trvszk. Eln.: dr. Eperjesy Béla. ügy.: Popovits Aurél, főügy. hely. cz. és jell. — *Járbir.* *Zomborban*: Dömötör Pál, tábl. b. cz. és jell. *Apáttinban*: dr. Margitay Valér. *Hódságon*: Pap József. *Kulán*: Lederer Guszt., táblabir. cz. és jell.

XI. Temesvári kir. ítélőtábla. Eln.: dr. Laszly Józ. *Temesvári kir. főügyész*: dr. Gozdsu Elek; helyettes: dr. Répászky Béla.

Fehértemplomi trvszk. Eln.: dr. Virág Béla. ügy.: Oszlányi Kornél kir. főügy. hely. cz. és jell. — *Járbir.* *Fehértemplomban*: Ottrubay Józ. kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Dettán*: Porutiu Em. *Károlyfalván*: Jakó Zolt. *Kubinban*: Racsov Lehel. *Oravicabánya*: dr. Zemplényi Árpád Emil. *Szászabánya*: üresedésben. *Verseczen*: Paulovics Istv., tábl. bírói cz.

Karánsebesi trvszk. Eln.: Jakabffy Pál; ügy.: Wiedorn Adolf. — *Járbir.* *Karánsebesen*: dr. Kovács László. *Bozovicson*: Jakó Imre. *Orsován*: dr. Bácsmegyei Imre. *Teregován*: Suszter Géza.

Lugosi trvszk. Eln.: Vojnics Guidó; ügy.: dr. Loyczel Kálmán. — *Járbir.* *Lugoson*: Juschitz Károly, kir. ít. tábl. bir. cz. és jell. *Bogszánon*: Antal Miklós. *Facseten*: dr. Muntján István.

Pancsovai trvszk. Eln.: Stocker Antal, ügy.: dr. Milassin Kálmán. — *Járbir.* *Pancsován*: Sipos Kálmán. *Alibunáron*: Szörényi Gy. *Antalfalván*: dr. Kohányi Viktor. *Perlaszon*: dr. Szabó Lajos.

Temesvári trvszk. Eln.: Salacz Béla; ügy. dr. Boross Dezső — *Járbir.* *Temesváron*: Hofbauer Péter tábl. b. cz. és jell. *Buziáson*: dr. Horváth Jenő tábl. b. cz. és jell. *Csákován*: Tomka Laj. *Lippán*: dr. Simonfái Emil. *Temes-Rékáson*: Grecsek Ede. *Új-Aradon*: dr. Csáklányi Sándor. *Vingán*: Kövér Ákos.

Országos művegyészi intézet. Országos művegyész: dr. Felletár Emil.

Ígasságügyi orvosi tanács. Elnök: dr. Korányi Frigyes.

M. k. honvédelmi miniszterium.

Honvédelmi miniszter: jekel- és margitfalvi **Jekelfalussy Lajos**, sz. k. v. tábornoszernagy, 2. o. V. k. r. lvg., Lt. r. lvg. ♁ , Sz³, ⊙ , ⊗ , ♁ , v. b. t. t., a cs. és kir. 60. gy. ezs. tulajdonosa.

Miniszteri parancsörntos: (beosztva közvetlen a miniszter mellé) felsőkubini és deményfalvi *Kubinyi György* 2. h. h. e. szds. ⊙ , ⊗ , ♁ .

Államtikár: inámi **Bolgár Ferencz**, v. b. t. t. országgyűlési képviselő.

Elnöki osztály (közvetlenül az államtikár alá rendelve). Ügyköre: A miniszterium egész polgári személyzetének (tisztviselők, altisztek, szolgák, napidíjasok) összes személyi ügyei. A honvéd főparancsnokságnál, a honvédségi intézeteknél és a menháznál alkalmazott polgári személyzet összes személyi ügyei. A miniszteriumhoz érkező beadványok átvétele és kezelése iránti intézkedés. Az eredeti legfelsőbb elhatározások megőrzése. A polgári és katonai rejtjelkulcsok őrzése és kezelése. Az országgyűlés és a delegatiók tárgyalásainál felmerülő ügyek. A miniszterium működéséről az 1897. évi XXXV. törvény-cikk 5. §-a értelmében az országgyűlés elé terjesztendő évi jelentés összeállítása. Sajtóügyek. A honvédségi «Rendeleti Közlöny» szerkesztése és szétküldése. A honvédségi névkönyv polgári részének összeállítása. A miniszterium hivatalainak elhelyezése, stb. stb. Osztályvezető: Ivándai *Karátson Lajos* miniszteri tanácsos, ⊙ , ⊗ .

I. Csoport (1., 2., 4., 5. és 10. osztályok). Csoportfőnök: *Hazai Samu* vezérőrnagy, a Lt. r. és a 3. oszt. V. k. r. lvg. ♁ , Sz³, ⊙ , ⊗ .

1. osztály. Ügyköre: A m. kir. honvéd és népfelkelő hatóságok, parancsnokságok, valamint a koronaőrség részletes szervezése, katonai kiképzése és az erre vonatkozó törvényjavaslatok szerkesztése.

A cs. és kir. közös hadsereg és a cs. kir. honvédség tisztán katonai és szervezési kérdései; azok béke hadrendjének és elhelyezésének nyilvántartása. A honvédség és népfelkelés ügy- és szolgálati rendje. A honvédsapatok állomásváltoztatásának kezdeményezése. Az összes vezérkari ügyek. A honvédségi és közös hadseregbeli szakképző intézetek és egyéb tisztai tanfolyamok összes ügyei. Katonai sportok, (kivéve a lovassportot) stb. stb.

Osztályvezető: *Tabajdi Kálmán* vez. test. alezredes, k. é. k., \hat{A} , $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.

2. osztály. Ügyköre: A honvédségnél szolgálati alkalmazásban álló tábornokok, katonaaállományu honvéd törzstisztek, főtisztek, hadapródok (hadapródjelöltek) és lelkészek összes személyi ügyei. A honvédség és csendőrség Névkönyvének összeállítása, stb.

Osztályvezető: *Török Kálmán* 21. gyal. e. ezredes, 3. oszt. V. k. r. lvg. k. é. k., Sz³, $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.

4. osztály. Ügyköre: A népfelkelés szervezéséből és a népfelkelési törvény végrehajtásából kifolyó ügyek. A népfelkelésre vonatkozó szolgálati utasítások kidolgozása, kiadása és nyilvántartása. A népfelkelésre kötelezettek összes nyilvántartási ügyei. Népfelkelési hatóságok és nyilvántartóságok elhelyezése, szolgálata és ügyvitele és az ott alkalmazott tisztek és legénység összes személyi ügyei. A népfelkelés összes mozgósítási ügyei.

Osztályvezető: *barancsi Józsa Győző* 24 gy. ezredbeli ezredes, \hat{A} , Sz³, $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.

5. osztály. Ügyköre: A honvéd helyőrségi- és csapatkórházak, valamint gyengélkedő házak szervezése; egyáltalában a honvéd egészségügyet és gyógyszerészetet érintő összes kérdések. Az orvosi szaktudományba vágó összes ügyek. A honvéd egészségügyre, továbbá a honvédorvosok, gyógyszerügyi-tisztviselők és egyéb egészségügyi személyzetre vonatkozó szabályok és utasítások kidolgozása. A m. kir. honvédség egészségügyi viszonyairól szóló statisztikának összeállítása. Egészségügyi rendőri és

közegészségügyi tárgyalások stb. **Osztályvezető:** *Dr. Kepes Gyula*, vezértörzsorvos, F. J. r. t. k., 3. oszt. V. k. r. lvg., \hat{A} , $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.

10. osztály. Ügyköre: A mozgosítási ügyek általában. Az alapvető tárgyalások vitele a közös hadügy-miniszterrel és egyéb központi hatóságokkal mozgosítási ügyekben, valamint az egységes összműködés érdekében szükséges kezdeményezés és véleményezés. A honvédségi és járási mozgosítási utasítások, nyomtatványok, továbbá egyéb titkos könyvek és segédletek tartalék példányainak megőrzése, kezelése és nyilvántartása. A titkos leltárak rovacsolása.

Osztályvezető: *Nagy Pál* v. test. alezr. k. é. k., Sz³, $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.
II. Csoport. (3., 11. és 12. osztály).

Csoportfőnök: *Szurmay Sándor* vezérkari testületbeli ezredes, 3. o. V. k. r. lvg., k. é. k., \hat{A} , Sz³, $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.

3. osztály. Ügyköre: Az összes honvéd-legénység kiegészítése, nyilvántartása, állománykezelése, állománykiegyenlítése, létszám felett való vezetése. Különleges szolgálatokra való beosztása, vezénylése a közös hadseregbeli szaktanfolyamokba, a legénységi egység összes személyi és katonai szolgálati ügyei, ideértve az őrségekre vonatkozó nem elvi jelentőségű ügyeket is. (A lovassági legénységnek különleges szolgálatokra való beosztása, vezénylése a közös hadseregbeli szaktanfolyamokba és összes katonai szolgálati ügyei a 12. osztály ügykörébe tartoznak), stb.

Osztályvezető: *Baitz József* ezredes, F. J. r. t. k., k. é. k., \hat{A} , Sz³, $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.

11. osztály. Ügyköre: A honvéd nevelő- és képzőintézetek szervezése, valamint vezetőso katonai, nevelésügyi, tudományos és gazdászati tekintetben. A tankönyvek és tansegédletekről való előgondoskodás, ezek kiadása és nyilvántartása. stb.

Osztályvezető: *Schnetzer Ferencz* vezérkari testületbeli őrnagy, \hat{A} , $\textcircled{1}$, $\textcircled{2}$.

12. osztály. Ügyköre: A honvédség lőügyei. A kincstári lovakkal ellátott összes honvédtettek (intézetek) loállományának nyilvántartása és kiegészítése.

szítése. Lőügyi szabályzat, továbbá az állatorvosokra, gyógykovácsokra, valamint a patkolásra vonatkozó szabályzatok, utasítások, illetve szervi határozványok kidolgozása. A lőegészségügy. Állatorvos-rendőri ügyek. Patkolás. A mozgósítás esetén felavatandó lovak elosztásához szükséges adatok szolgáltatása. Az állatorvosok, gyógy- és patkoló-kovácsok, az állatorvos egy éves önkéntesek kiképzése, összes személyi, valamint katonai szolgálati ügyei. A tartalékos honvéd állatorvosok tényleges szolgálata és szolgálati gyakorlata. A honvédség és a népfölkelés összes vonatkozója.

Osztályvezető: *Hegedűs Pál* 1. honv. h. e. őrnagy, k. é. k. Sz³, (J), (H).

III. Csoport. (6., 7., 8., 9. és 13. osztályok.) Csoportfőnök: *Fogarasi Tamásy Árpád* vezérkarai testületbeli ezr. 3. oszt. V. k. r. lvg., k. é. k. (H), Sz³, (C), (J), (H).

6. osztály. Ügyköre: A honvédcsoportok és intézetek illetményügyeinek tárgyalása (kivéve a honvéd szakképző intézeteknek és egyéb tiszti tanfolyamoknak a tanügyi vezetéssel kapcsolatos, továbbá a honvéd nevelő- és képző intézetek illetményügyeit). Az illetékszabályzat I., II. és III. rész szerkesztése, kiegészítése, illetve módosítása. Az állami számvevőszékkel a honvédelmi tárca ellátási ügyeire vonatkozólag folytatandó tárgyalások. A kezelő tisztek és kezelő tiszthelyesek személyi ügyei. A m. kir. honvéd tiszti özvegyek és árvaik segélyellátási intézetének ügyei. Az összes honvéd tisztek, tisztviselők és legénység részére előlegeknek, illetve segélyeknek és jutalmazásoknak utalványozása stb. **Osztályvezető:** *Bora Jenő* 1. oszt. főhadbiztos, F. J. r. lvg., (J), (H).

7. osztály: Ügyköre: A honvéd központi ruhatár és központi fegyvertárra vonatkozó szervi határozványok és szolgálati utasítások továbbá a ruházat, felszerelés, fegyverzet, és lőszer, nemkülönbön az ágyneműek kezelése és elszámolására vonatkozó utasítások szerkesztése, Az öltözeti és felszerelési szabályzat szerkesztésére, módosítására stb. vonatkozó összes

ügyek, továbbá a ruházati és felszerelési czikkok leírásának szerkesztése (a honvéd nevelő- és képzőintézetek hason ügyeinek kivételével) stb. Csenedőrségi fegyverzet és lőszer-ügyek. **Osztályvezető:** Dr. *Ember József*, 2. oszt. főhadbiztos, (J), (H).

8. osztály. Ügyköre: A honvéd hadbiztossági szolgálat szervezése és az ezen szolgálatra vonatkozó, a szervezetet, a szolgálati viszonyt, a hatáskört és az ügykezelést érintő ügyek. A hadbiztossági szolgálat körébe tartozó mindazon szabályzatok és utasítások szerkesztése, a melyek a gazdasági igazgatás vezetése szempontjából szükségesek. (A ruházat-, felszerelés, fegyverzet, lőszer, vonatanyag és ágyneműekre vonatkozó utasítások stb. kivételével). A hadbiztossági kar tisztviselőinek személyi ügyei. A honvédség élelmezési ügye. A honvédség élelmezésére vonatkozó szabályzatok és utasítások szerkesztése stb. A honvédség termény- és anyagjárandósági szükségleteinek, valamint azok fuvarozásának biztosítása. **Osztályvezető:** *Megay Oszkár*, 2. oszt. főhadbiztos, (H), (J), (H).

9. osztály. Ügyköre: A honvédségi magasépítkezési szolgálat szervezése, a vonatkozó utasítások szerkesztése és nyilvántartása. A honvédséghez szolgálatlatterre beosztott katonai építészeti mérnökök és segédszemélyzet személyi ügyei. — A honvédség tartalékában levő építészeti mérnökök és segédszemélyzet nyilvántartása, hadrendi beosztása és a mozgósítás esetére felmentetteknek nyilvántartása. Az építészmérnöki tanfolyam hallgatására vezénylendő tisztek kiszemelése és felvételi vizsgálja. A honvéd csapatok és intézetek elhelyezését érintő építési és épületfentartási ügyek. A honvédségi laktanyák, irodák, kórházak és raktárak berendezési tárgyakra vonatkozó leltári számadások. (A honvéd nevelő- és képzőintézetek összes ily ügyeinek kivételével). A honvédségi elhelyezési ügyeknek tárgyalása az állami számvevőszékkel stb. **Osztályvezető:** . . .

13. osztály. Ügyköre: A pénzkezelési kimutatások és a zárszámadás szerkesztése. A honvédség számvetel ügyét érintő tárgyalások, kivéve a számféjtési (érvényesítési) térítések ellen beadott fölebbezések és kegyelmi ügyek fölötti határozathozatal, továbbá a honvéd számvetelre vonatkozó szabályzatok és utasítások szerkesztése, stb. Osztályvezető: *Böhm Péter* 1. oszt. főhadbiztos F. J. r. lvg., (H), (J), (P), (S).

Csoporton kívül.

Közvetlenül az államtitkár alá rendelve.

(15. és 16. osztály.)

15. osztály. Ügyköre: A honvéd (katonai) büntető igazságszolgáltatásra, a honvéd-bíróságok szervezetére, a fegyelmi és becsületügyekre vonatkozó törvények, szabályok, rendeletek stb. szerkesztése. A honvéd hadbírói tisztikarra (gyakornokokra, hadbírói gyakorlatra bocsátott egyénekre) vonatkozó utasítások stb. kidolgozása. A honvédhadbírói személyzet minden személyi ügye, a személyzet nyilvántartása és minősítvényi táblázatainak megőrzése, stb. Osztályvezető: *Pap Kálmán*, tábornok-hadbíró, F. J. r. t. k., (J), (S).

16. osztály. Ügyköre: A csendőr törzs- és főtisztek mindennemű személyi ügyei, úgymint: a) a tiszti kinevezésekre s czímbelei rendfokokatok adományozására vonatkozó felségfelterjesztések tervezetének szerkesztése; b) felülvizsgálati, nyugdíjazási és kegydíj-ügyek; c) tiszti, valamint a legénységi létszámhoz tartozó csendőrségi egyének kitüntetése és jutalmazása iránti előterjesztések; d) a csendőrtisztek, hadapródok és számvivők minősítvényi táblázatainak megőrzése, valamint ezek időnkinti kiegészítésére vonatkozó intézkedések; e) a csendőrhadapródok és tiszthelyettesek kinevezése iránti előterjesztések; f) csendőrtisztek és hadapródok beosztása, áthelyezése és vezénylése; g) szabadságolások; h) tiszti rend-

fokozatról való lemondások; i) szolgálaton kívüli viszonyba való helyezések; j) csendőrség kötelékből való elbocsátás; k) rangmeghatározások; l) tisztek és legénység szolgálati idejének megállapítására vonatkozó tárgyalások; m) polgári államhivatalba való átlépések. — A csendőrtisztek és hadapródok rangsorozati és beosztási lajstromának nyilvántartása. A csendőrtiszti állomány kiegészítési ügyei. Nemesség és előnevek. Személyi és sebesülési pótdíjak. A csendőrség legénységi és lóállományának rendszeresítése, kiegészítése és nyilvántartása. A csendőrlegénység szabadságolási, felülvizsgálati és nyugdíjazási ügyei. A csendőrlegénység közigazgatási úton való eltávolítása. A csendőrlegénység nőszülési ügyei. Csendőregyéneket illető alapítványok adományozása. Elmebeteg csendőrségi egyének elhelyezése. Külföldre szóló útlevelek megszerzése csendőrségi egyének részére. Csendőrségi egyének névváltoztatására vonatkozó ügyek. A csendőrség tisztjei és legénységének katonai szolgálati jellel való ellátása. A csendőrség szolgálati és szakszerű kiképzése iránti intézkedések, valamint a csendőrségi szolgálati könyvek, szabályok és utasítások kidolgozása. A csendőrség öltözetei és felszerelési ügyei. A csendőrség szervezésére vonatkozó összes munkálatok; továbbá a csendőrkörletek területi beosztása. A csendőrség mozgósítási ügyei. A tábóri csendőrség ügyei. A csendőrségi rejtjelkulcsok kezelése és őrzése (lásd elnöki osztály ügykörének 6. pontját). A csendőrségre vonatkozó statisztikai adatok gyűjtése. A csendőrségre vonatkozó időszaki beadványok lajstromának összeállítás. A kiutalt költségvetési hányad kezelése és nyilvántartása a fennálló szabályok szerint; az osztály ügyköréből kifolyó költségvetési előirányzatra való javaslatétel. Osztályvezető: **Körner Károly**, csendőr-őrnagy, F. J. r. lvg., (S), (J), (S).

Beosztva: *Nyisztor Sándor*, csendőr-százados, k. é. k. (S), (J), (S). *Mészáros János*, csendőr-száz., (J), (S). *Lázár Jenő*, csendőr-százados, (J), (S). *Zelkó Henrik*, csendőr-

főhadnagy, ④, ⑧, *Raschel Lambert*, csendőr-főhadnagy ④, ⑧, és *Hein György*, csendőrhadnagy-számvivő, Sz¹, ④, ⑧.

IV. csoport (18. és 19. osztály). Csoportfőnök: *Székelygyörgyi Lajos*, min. tan., Lt. r. lvg., ④, ⑧.

18. osztály. Ügyköre: A véderőre és az ujonczjutalékok megajánlására vonatkozó törvényjavaslatok iránti tárgyalások, azoknak szerkesztése, indoklása, értelmezése és módosítása. A védtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás szerkesztése, értelmezése, módosítása és kiegészítése, stb. Osztályvezető: dr. hidasnémeti *Ferdinándy Gejza*, osztálytanácsos, ④.

19. osztály. Ügyköre: Az ujonczállítás (fősorozás, felvizsgálatok) eredményéről szóló kimutatások adatainak megvizsgálása és ezzel összefüggő minden intézkedés; az ujonczállítás eredményének időszakonkénti kimutatása. Az ujonczkivetés és számbavétel előkészítése iránti intézkedés, stb. Osztályvezető: dr. altorjai *Csobotk Simon*, min. tan. (czim. és jel.) ④.

V. csoport (17. és 20. osztály). Csoportfőnök: Dr. *Melichár Kálmán*, min. tan. (czim. és jel.) 3. oszt. V. k. r. és F. J. r. lvg., ④.

17. osztály. Ügyköre: A kivételes nősülési engedélyek iránti folyamodványoknak elintézése, a védtörvény 50. §-a alapján. Osztályvezető: *Sánta Jeromos*, osztálytanácsos, ④.

20. osztály. Ügyköre: A kiszolgált altisztek alkalmazásáról szóló 1873. évi II. törvénycikk végrehajtása. A polgári szolgálatba átlépő igazolványos altisztek nyugdíjbeszámítási ügyei. A hosszasan (legalább hat évig) szolgált altiszteknek polgári alkalmazásba való elhelyezése. A hadsereg és a honvédség lősükségletének fedezéséről mozgósítás esetében szóló 1873. évi XX. törvénycikk végrehajtása. A közös hadseregbeli katonai karhatalmak kirendelése folytán felmerült költségek megtérítése iránti intézkedések. A hadi szolgáltatások biztosítása és ezek, valamint a hadi károk megtérítése iránti intézkedések. A járművek (motorkocsik, autók)

stb.) összeírása és nyilvántartása iránti intézkedések. Osztályvezető: *Payr Vilmos*, min. tan. (czim. és jel.), 3. oszt. V. k. r. és F. J. r. lvg., ④.

VI. csoport (21. és 25. osztály). Csoportfőnök: székelyföldv. *Szilágyi Emil*, min. tan., 3. o. V. k. r. lvg., ④, ⑧.

21. osztály. Ügyköre: A hadkötelezettség ellen elkövetett visszaélések iránti intézkedések, stb. Osztályvezető: dr. *Szendrei János*, osztálytanácsos, F. J. r. lvg., ④, ⑧.

25. osztály. Ügyköre: A nem tényleges állományu hadseregbeli és honvéd egyéneknek a polgári hatóságoknál teljesítendő nyilvántartása és az ezen nyilvántartással összefüggésben levő mindennemű ügyek, különösen a nyilvántartási munkálatok feletti felügyelet és ellenőrzés. A honvéd ellenőrzési szemlékre vonatkozó utazási és működési tervezeteknek felülbírálása. Új ellenőrzési szemlehelyek felállítása, A behívójegyek kezelése és kézbesítése általában. valamint az e körüli szabálytalanságok következtében szükséges intézkedések, stb. Osztályvezető: szeredi *Vajkay Rezső*, osztálytanácsos (cz. és j.) ④, ⑧.

VII. csoport (22. és 24. osztály). Csoportfőnök: *Láner Gyula*, miniszteri tanácsos, Lt. r. lvg., ④.

22. osztály. Ügyköre: A családintartók és az öröklött mezei gazdaságok tulajdonosainak (birtokosainak) kedvezményes ügyei. Pótlégyenek kiállításának elrendelése: a) a családintartó gyanánt és b) öröklött mezei gazdaság tulajdonosa (birtokosa) gyanánt a póttartalékba történt áthelyezés; c) a felülvizsgálat után történt elbocsátás, esetleg áthelyezés; d) eskőr vagy elmebetegség miatt felülvizsgálat nélkül történt elbocsátás és e) elhalálozás esetében. A kivételes nősülési engedélyek iránti folyamodványoknak elintézése, a védtörvény 50. §-a alapján. A miniszteriumba beérkező és a többi osztályokba kiosztott horvát szövegű beadványoknak magyar- valamint a horvát nyelven is kiadandó kiadványoknak horvát nyelvre fordítása, a szükség-

hez képest. A honvédségi «Rendeleti Közlöny»-nek horváttra fordítása, összeállítás és kezelése. Osztályvezető: *Schweitzer Károly*, ministeri oszt. tanácsos (P).

24. osztály. Ügyköre: A m. kir. honvédelmi miniszter felügyelete alá tartozó alapítványokra vonatkozó összes ügyek, kivéve alapítványi helyek adományozását csendőr egyének részére. Közös hadseregbeli nevelő- és képző-intézeteknek Magyarország területén való felállítására és elhelyezésére vonatkozó tárgyalások és intézkedések. Pályázat hirdetése a honvéd nevelő- és képző-intézeteknél rendszeresített helyekre; az ezen helyekre való kijelölések, ezen kijelöléseknek az erre szervezett bizottságban való előadása és az ezzel kapcsolatos ügyek, beleértve a felvételi vizsgára való behívást, valamint a felvételi vizsgák alkalmával e tekintetben felmerülő intézkedéseket is. Közreműködés a m. kir. honvéd nevelő- és képző-intézetekben bennlevő növendékek részére alapítványos helyek adományozásánál. (A 11. osztályal egyetértőleg), stb. Osztályvezető: *Jaczkó Manó*, osztálytanácsos, (J), (P).

VIII. csoport (23. és 26. osztály). Csoportfőnök: tapolylucskai és kükemezei *Bánó Zoltán*, miniszteri tanácsos, (P).

23. osztály. Ügyköre: A családfentartók kedvezményes ügyei. Ellenőrzési eljárás (cizimigazolás) a családfentartókra nézve. Pótlégények kiállításának elrendelése a családi tekintetek alapján a póttartálékba történt áthelyezés eseteiben. A csendőrség kötelekébe tartozó egyéneknek méltánylást érdemlő családi viszonyok fenforgása cseten való elbocsátása. Osztályvezető: borosjenői *Boross Béla*, oszt. tan., (P).

26. osztály. Ügyköre: A távollévők és teljesen ismeretlenek puhatolása iránti intézkedések a fősorozás eredményéről szóló B) kimutatások alapján. A közigazgatási hatóságok e részbeli működésének felügyelete. A 15 év óta távollévők számának nyilvántartása és az elsőfoku hadkiegészítési hatóságok nyilvántartása között mutatkozó eltérések felderítése

és az ezek megszüntetése iránti intézkedések. A papok (papnövendékek és papjelöltek), a tanítók (képezdei növendékek és tanítójelöltek) kedvezményes ügyei. Az öröklött mezei gazdaságok tulajdonosainak (birtokosainak) kedvezményes ügyei. Oszt. vezető: dr. *Eger József*, osztálytanácsos (P).

IX. csoport (27. osztály). Csoportfőnök: *Szohner Antal*, miniszteri tanácsos, (J), (P).

27. osztály. Ügyköre: A más világrészekben tartózkodó magyar honosságu állításkötelesek tartózkodási helyeinek kipuhatolása, ottani megvizsgálata, vagy hazautasíttatása, továbbá az illetékes sorozójáráson kívül állíttatása, utóállíttatása, felülvizsgálata és kezeltetése iránti intézkedések, valamint ugyanazoknak a védtörvény 33. és 34. §§-ai alapján igényelhető kedvezményes ügyei, akár a védköteles maga, akár gyámoltást igénylő családtagjai tartózkodnak, más világrészben. Osztályvezető: dr. *Orlai Antal*, osztálytanácsos, (J), (P).

Honvédszámvevőség. Ideiglenes főnök: *Szaák Pál*, 2. oszt. főszámtanácsos, (J), (P), (H).

Szegédhivatalok. Főigazgatók: *Ványa Henrik*, (H), Sz1, (J), (P), (H), és *König Károly* (cz. és jell.), (J), (P).

Magyar kir. közigazgatási bíróság.

Elnök: *Wlasits Gyula*, v. b. t. t.

Magyar kir. állami számvevőszék.

Elnök: nagyrákói és kelemenfalvai *Rakovszky István*, v. b. t. t., (P).

Horvát-szlavon-dalmát országos kormány.

Bán: *Báró Rauch Pál*, v. b. t. t.

Belügyi osztályvezető: *Czernkovich Miklós*.

***Horvát-Szlavonország közigazgatási
beosztása.***

- I. Belovár-Körösmegye: Belovár (megyeszékhely),
Kaproncza és Kőrös városokkal.
- II. Lika-Krbavamegye: Goszpics (megyeszékhely)
és Zengg városokkal.
- III. Modrus-Fiumemegye: Ogulin (megyeszékhely)
és Buccari városokkal.
- IV. Pozsegamegye: Pozsega (megyeszékhely) és
Bród városokkal.
- V. Szerémmegye: Vukovár (megyeszékhely), Kar-
lócza, Mitrovicza, Pétervárad és Zimony váro-
sokkal.
- VI. Varasdmegye: Varasd (megyeszékhely) várossal.
- VII. Verőczemegye: Eszék (megyeszékhely) várossal.
- VIII. Zágrábmege: Zágráb (megyeszékhely), Károly-
város, Petrinja és Sziszek városokkal.
-

HIRDETÉSEK.